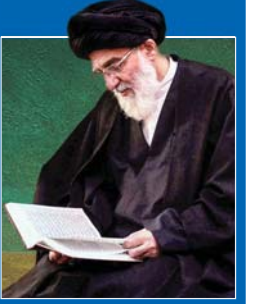

مواظب باشیم بین حوزه علمیه، مرجعیت و مردم فاصله ایجاد نشود

فوج حوزه

کارزار باوفای نظام
تجلیل از سال‌ها خدمات
فقیه عالی‌قدر و عالم مجاهد
آیت‌الله هاشمی شاهرودی

هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه
سال هفدهم | شماره ۵۷۶ | دوشنبه ۱۰ دی ۱۳۹۷ | ۲۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ | ۳۱ دسامبر ۲۰۱۸ | ۱۲ صفحه | ۲۰۰۰ تومان

دستاوردهایی از انقلاب اسلامی
دستاوردهای بهداشتی و پزشکی

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در دیدار نمایندگان طلاب
اتاق فکر
طلاب و فضلا
راه‌اندازی شود

نمایندگان طلاب و فضلا پل میان بزرگان حوزه، طلاب و فضلا بوده و باید قفه و قفاهت و عمق علمی را در طلاب ایجاد نمایند.

در نشست مسئولان تشکل‌های مردم‌بنیاد با مدیر حوزه تأکید شد
انقلاب اسلامی
در شالوده و ذات خود
مردم‌نهاد است

در انقلاب اسلامی این مسئله تجربه شده؛ این انقلاب با زایش مردمی شکل گرفت و هرچه در میدان بود، حضور مردم بود.

معاون تبلیغ حوزه در گفت‌وگو با حوزه
باب فتنه
بسته نیست
فقط روش‌ها عوض می‌شود

کسانی که از رفع حصر یا محاکمه سخن می‌گویند یا مفرضند و یا این‌که از نظر سیاسی عقب‌انداخته و کج‌فهم هستند.

در نشست رؤسای مراکز تحقیقاتی و خدمات حوزه تأکید شد |
راه‌اندازی شبکه اجتماعی
برای ارتباط نخبگان با یکدیگر
تأثیر تحولات معنای عقل
در معانی مدرن فلسفه و علوم اجتماعی

آیت‌الله خاتمی در اجتماع باشکوه و حماسی ۹ دی در مدرسه فیضیه

فتنه‌گران بدانند حماسه آفرینان ۹ دی هم‌چنان در صحنه‌اند

عکس: عفوگزار/رئیس‌جمهوری اسلامی

با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی

آیت‌الله آملی لاریجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام شد

حوزه راه هم با استایدی مبرز هم چون آیات صولاتی و سیدکاظم حائری و عمدتاً به‌طور خصوصی طی کرد. بحث‌های خارج اصول و فقه را از محضر مرحوم والد گرامیش و نیز پدر همسرشان آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی استفاده برده است. فلسفه اسلامی را نیز مدتی در نزد آیات عظام جواد آملی و حسن‌زاده آملی استفاده کرده است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکمی آیت‌الله آملی لاریجانی را به‌عنوان رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام و عضو فقهای شورای نگهبان منصوب کردند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، متن حکم ایشان به این شرح است:

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم
آیت‌الله جناب آقای حاج شیخ صادق آملی‌لاریجانی دامت‌توفیق
با توجه به نقش بی‌بدیل مجمع تشخیص مصلحت نظام در اداره و قوام و استحکام نظام مقدس جمهوری اسلامی و با عنایت به ارتحال عالم مجاهد آیت‌الله هاشمی شاهرودی رحمته‌الله و ضرورت سامان‌یابی هرچه سریع‌تر ارکان مجمع، جناب‌عالی را به ریاست آن مجمع مهم و تأثیرگذار و نیز به عضویت فقهای شورای محترم نگهبان منصوب می‌کنم.

همان‌طور که پیش از این در حکم دوره جدید آمده است، مجمع در این دوره عهده‌دار مسئولیت مهم و اساسی تغییرات در ساختار و محتوای آن نهاد مؤثر و مهم نیز می‌باشد که با توجه به سابقه برجسته و ارزشمند جناب‌عالی در شورای نگهبان و مدیریت پر تلاش و عالمانه و مخلصانه بر قوه قضائیه، امید می‌رود با حضور فعال و عالمانه اعضای محترم مجمع تشخیص مصلحت نظام و ایفای نقش مؤثر دبیرخانه و دبیر محترم در انجام وظایف خود تحت نظارت و اشراف ریاست مجمع، مسئولیت‌های محوله در این دوره در کمال اقبال و به بهترین وجه به انجام برسد.

با عنایت به اهمیت مسئولیت‌ها در مجمع و شورای نگهبان انتظار می‌رود در فرصت زمانی مناسب، با تنسیق امور در قوه قضائیه، در مسئولیت‌های خطیر یادشده متمحض گردید. از خداوند متعال توفیق وافر و کمک همه‌جانبه‌اش را برای آن جناب و همکاران مستلم می‌نمایم.

والسلام علیکم ورحمة‌الله - سیدعلی خامنه‌ای / ۹ دی ۹۷

نگاهی به زندگی‌نامه آیت‌الله آملی لاریجانی
آیت‌الله صادق آملی لاریجانی در سال ۱۳۳۹ هجری شمسی در نجف اشرف دیده به جهان گشود. وی از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۶، مراحل مختلف دبستان و دبیرستان را با موفقیت تمام به پایان برد و درس‌های دوره مقدمات و سطح

کننده دانستند و اظهار داشتند: باید هرچه زودتر برای وضعیت بد اقتصادی کشور چاره‌اندیشی شود؛ هم‌چنین اصلاح نظام بانکی ضروری است. شما زحمات زیادی برای رفع مشکلات می‌کشید اما وضعیت گرانی مردم را آزار می‌دهد، هرچه می‌توانید باید به مردم خدمت کنید. معظم‌له افزودند: در مسئله بانک‌ها، بانک باید به تولید کمک کند و اگر اینگونه شود، مسئله اشتغال و بیکاری در کشور حل شده و فقر ریشه کن خواهد شد. ایشان تصریح کردند: با وحدت و همدلی می‌توان چرخه اقتصادی و معیشتی کشور را قوت بخشید و تولید را ارتقا داد.

با حمایت از توان داخلی حل مشکلات
حضرت آیت‌الله سبحانی نیز در این دیدار با تأکید بر تولید داخلی و نیروی کار، اظهار داشتند: با حمایت از توان و نیروهای داخلی می‌توان بسیاری از مشکلات را حل کرد و هم‌چنین هرچه دولت به تولیدات داخلی عنایت کند می‌تواند تولید و صادرات در کشور را رونق بخشد که البته مجلس می‌تواند در این زمینه دولت را یاری کند.

وضعیت امروز حوزه علمیه تا چند سال آینده به روندی ایده‌آل می‌رسد

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور نیز در این دیدار در خصوص عملکرد حوزه‌های کشور، گفت: برنامه پنج ساله برای حوزه‌های علمیه تدوین شده است که با توجه به این برنامه بتوانیم به شرایط ایده‌آل برسیم. بنابراین براساس این برنامه‌ها امید است که وضعیت امروز حوزه علمیه تا چند سال آینده به روندی ایده‌آل برسد.

سیستمی که برای حوزه‌های علمیه تدوین شده بسیار نوآورانه است

رئیس مجلس شورای اسلامی در این دیدارها به ارائه گزارشی از روند شرایط اقتصادی کشور، شرایط منطقه و دستاوردهای کشور در این عرصه پرداخت و اظهار داشت: موضوعی که کشور امروز با آن مواجه است مسایل اقتصادی است که تحریم‌های آمریکا نیز در به‌وجود آمدن آن بی‌تأثیر نیست، در این خصوص نیز رهبری تأکید داشتند بنابراین شورایی برای سامان بخشیدن مشکلات اقتصادی کشور با حضور سران قوا تشکیل شد تا تصمیمات این شورا بتواند برای مشکلات اقتصادی چاره‌جویی کند. نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی خاطر نشان کرد: در بدو سال آینده هدف‌گذاری بر مسئله صادرات غیرنفتی، بحث تولید، صنعت ساختمان و کمک به بازار مردم و فقر بوده است که اگر مشکل تولید حل شود به‌طور قطع مسئله اشتغال و بیکاری نیز حل خواهد شد.

دکتر لاریجانی در بخشی از این دیدارها به نحوه مدیریت حوزه‌های علمیه اشاره کرد و با بیان این‌که سیستمی که برای حوزه‌های علمیه تدوین شده بسیار نوآورانه است البته کارهایی که در گذشته انجام شده نیز باید حفظ شود، افزود: فضل باید در حوزه ملاک باشد و اقتباس ظاهری از دانشگاه مناسب نیست.

توصیه مراجع عظام به مسئولان و سیاسیون در دیدار رئیس مجلس شورای اسلامی

همه باید شرایط حساس و مشکلات کشور را مدنظر داشته باشند

دکتر لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، ۹ دی با سفر به شهر مقدس قم با آیات عظام صافی گلپایگانی، وحید خراسانی، شبیری زنجانی، سبحانی، نوری همدانی، مکارم شیرازی و اعرافی دیدار کرد. وی در این دیدارها ضمن بهره‌مندی از رهنمودهای ایشان، به ارائه گزارشی از روند شرایط اقتصادی کشور، شرایط منطقه و دستاوردهای کشور در این عرصه پرداخت. ضرورت همکاری و همدلی بیشتر نیروهای سیاسی و کمک به رفع مشکلات مردم از دیگر موضوعات گزارش رئیس مجلس شورای اسلامی بود.

همه باید مشکلات کشور را مدنظر داشته باشند

به گزارش خیرگزاری شفقنا، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار رئیس مجلس شورای اسلامی، با اشاره به شرایط حساس کشور، حفظ و تقویت وحدت در جامعه را یک اصل مهم و حیاتی عنوان کردند. این مرجع تقلید تأکید کردند: اگر شرایط فعلی کشور را درک نکنیم و این وحدت به هم بخورد همه لطمه می‌بینند، اصلاح طلب و اصولگرا هم ندارد؛ همه باید مشکلات کشور را مدنظر داشته باشند.

معظم‌له در بخش دیگری از سخنان خود از پرداختن زود هنگام برخی از سیاسیون به مسایل انتخاباتی انتقاد کردند و گفتند: این عده باید شرایط حساس کشور را درک کنند و بدانند ما گرفتاری‌های مهم‌تری داریم. این مرجع تقلید مشکلات اقتصادی و معیشتی را از نگرانی‌های موجود در کشور برشمردند و اضافه کردند: موضوع گرانی‌ها مردم را آزار می‌دهد، برخی از مردم در تأمین

نیازهای اولیه خود دچار مشکل هستند؛ از این رو باید در بودجه سال آینده برای مشکل گرانی‌ها و معیشت مردم فکری شود. معظم‌له در بخش دیگری از سخنان خود تضعیف حوزه‌های علمیه و مرجعیت را نگران‌کننده خواندند و گفتند: اخیراً مخالفت‌هایی با حوزه و مرجعیت می‌شود، این موضوع شخصی هم نیست، گروهی منافع خود را در تضعیف حوزه و مرجعیت می‌بینند.

هرچه زودتر وضعیت بد اقتصادی کشور چاره‌اندیشی شود

حضرت آیت‌الله نوری همدانی هم در این دیدار ضمن تأکید بر توجه دولت‌مردان به وضعیت معیشتی مردم و فعالیت‌های اقتصادی روزیازده، اظهار داشتند: مسئولان کشور باید مشکلات اقتصادی و فقر موجود را حل کرده و هم‌چنین بر قیمت کالاها اشرافیت داشته باشند تا قیمت اجناس در سراسر کشور با یک قیمت به دست مردم برسد. این مرجع تقلید وضعیت اقتصادی مردم را بسیار نگران

مراجع عظام و علما در دیدار رؤسای ستاد مرکزی چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب

مواظب باشیم بین حوزه علمیه، مرجعیت و مردم فاصله ایجاد نشود

رؤسای کارگروه‌های تخصصی و اجرای ستاد مرکزی چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، ۳ دی با حضرات آیات مکارم شیرازی، نوری همدانی، علوی گرگانی و آیت‌الله اعرافی به‌صورت جداگانه دیدار کردند.

مراجع تقلید در این دیدارها از بی‌بندوباری در جامعه اسلامی و عملکرد نامناسب مسئولان در خدمت‌رسانی به مردم و گرانی انتقاد کردند و با هشدار نسبت به ایجاد فاصله بین حوزه علمیه، مردم و مرجعیت بر لزوم ارائه راهکار برای جلوگیری از آسیب به انقلاب اسلامی و کم‌رنگ شدن ارزش‌های اسلامی در کشور و هم‌چنین تبیین نقاط ضعف، برکات و دستاوردهای انقلاب اسلامی تأکید کردند.

اولین عامل برای بقای انقلاب وحدت است.

مردم به انقلاب رأی ۹۸ درصدی دادند

و این، نشان از اتحاد است؛

اگر این اتحاد از بین برود، گرفتار مشکلات زیادی

خواهیم شد. باید مواظب اتحاد بود

و نگذاشت در کشور اختلاف ایجاد شود.

● تخریب وجهه مرجعیت و حوزه جدی است

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار رؤسای کارگروه‌های تخصصی و اجرایی ستاد مرکزی چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، با شکرگزاری به درگاه خداوند متعال به‌خاطر چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، گفتند: دشمن این همه توطئه و فتنه کرد تا انقلاب به چهلمین سالگرد پیروزی نرسد؛ ولی رسیده است و این نعمت بزرگ الهی است که باید قدردان بود.

معظم‌له با بیان این‌که هر چیزی علاوه بر علت محله، علت مبقیه هم دارد و باید همان مسایلی را که باعث حدوث انقلاب شد، برای بقای آن هم به‌کار گرفت، اظهار داشتند: مهم‌تر از جشن و شادی، جلوگیری از آسیب‌هاست؛ باید مواظب آسیب‌ها باشیم و برای آن‌ها راهکارهایی پیدا کنیم.

ایشان افزودند: اولین عامل برای بقای انقلاب وحدت است. مردم به انقلاب رأی ۹۸ درصدی دادند و این، نشان از اتحاد است؛ اگر این اتحاد از بین برود، گرفتار مشکلات زیادی خواهیم شد. باید مواظب اتحاد بود و نگذاشت در کشور اختلاف ایجاد شود.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی گفتند: عامل دیگر اخلاص و فداکاری برای پیروزی انقلاب است که اگر این عوامل وجود داشته باشد، انقلاب باقی می‌ماند. دشمن از همه راه‌ها برای از بین بردن انقلاب وارد شد و به جایی نرسید که این نشان می‌دهد، بودن وحدت و اخلاص می‌تواند فتنه ۴۰ ساله دشمن را خنثی کند.

معظم‌له با اشاره به آسیب‌های پیش روی انقلاب اسلامی بیان داشتند: اولین آسیب این است که هر حزبی به فکر خودش باشد و این مشکل در گوشه و کنار کشور به‌وجود آمده است؛ به‌طوری‌که هر حزبی به فکر پیروزی خودش است.

ایشان آسیب دوم را کم‌رنگ شدن مسایل ارزشی و اسلامی دانستند و افزودند: آسیب دیگر انقلاب، روی آوردن به تجمل‌گرایی و اشرافی‌گری است. این قضیه فکر آدم را متشغول خواهد کرد؛ ساده‌زیستی، بهترین عنصر برای جلوگیری از نفوذ؛ باید با تکیه بر عنصر ساده‌زیستی انقلاب باشد.

معظم‌له عنوان کردند: آسیب دیگر دوری کردن مسئولین از توده مردم است. انقلاب با تکیه بر مردم و به‌خصوص توده‌های ضعیف پیروز شد.

ایشان بیان داشتند: آسیب دیگر که اخیراً ایجاد شد، این است که گروهی برای تضعیف مرجعیت و حوزه تلاش می‌کنند. ما با قرآنی این موارد را کشف کردیم؛ افرادی با تخریب حوزه و مرجعیت دنبال منافع خود هستند.

این مرجع تقلید افزودند: باید بدانیم که هرچه داریم، از

حوزه و مرجعیت داریم. امام راحل یا تکیه بر مرجعیت به

میدان آمدند یا مردم عراق با تکیه بر مرجعیت توانستند کارهای بزرگی انجام دهند. باید مواظب باشیم و نباید بین حوزه، مردم و مرجعیت فاصله ایجاد کنیم.

● لزوم تبیین برکات انقلاب اسلامی

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی نیز در این دیدار، بر شکر نعمت‌های الهی مانند انقلاب اسلامی تأکید کردند و افزودند: در گذشته مشکلات زیادی در کشور بوده که از جمله آن می‌توان به محرومیت‌های آموزشی، معیشتی و امکانات عمومی مانند برق و بهداشت اشاره کرد؛ ولی امروز به برکت انقلاب مشکلات اکثراً برطرف شده است.

این مرجع تقلید بیان داشتند: در گذشته ایران تحت استعمار دول غرب و شرق بوده و با حاکمیت تمدن غرب و شرق، اسلام به حاشیه رفته بود و دانشجویان با حضور در دانشگاه‌های اروپایی گرفتار نوعی تفکر فراماسونری شده و در واقع غرب زده شده بودند؛ ولی به برکت اسلام این اتفاقات از بین رفت.

ایشان با بیان این‌که انقلاب برای خدمت‌گزاری به توده مردم بوده است، از عملکرد نامناسب مسئولان در خدمت‌رسانی و مشکلات گرانی انتقاد کردند و گفتند: امروز این مردم در رفاه نبوده و در مضیقه هستند؛ مردم از مسئولان نظام خدمت‌گزاری می‌خواهند: رفاه حق مردم است و یا ارائه آمار، مشکلات گرانی از بین نمی‌رود.

● مسئولان جلوی بی‌بندوباری در شهرها و خیابان‌ها را بگیرند

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی نیز در این دیدار با بیان این‌که مرجعیت شیعه دل‌سوز نظام و جامعه است و هر سخنی به مسئولان می‌گویند، مورد تأیید رهبر انقلاب نیز می‌باشد، گفتند: جوانان زیادی برای پیروزی انقلاب اسلامی بدون منت جان‌فشانی کردند و به شهادت رسیدند؛ به‌همین دلیل مسئولان و همه مدیون خون شهدا هستند و باید پاسخ‌گو باشند. خدا نعمت انقلاب و امنیت و ولایت را به جامعه اسلامی داده، نباید کفران نعمت کرد.

ایشان با انتقاد از بی‌بندوباری در جامعه اسلامی، اظهار داشتند: چرا باید در جامعه اسلامی شاهد بی‌بندوباری باشیم؛ این انقلاب به‌راحتی به‌دست نیامده که به‌راحتی از دست برود. مسئولان جلوی بی‌بندوباری در شهرها و خیابان‌ها را بگیرند. این چه وضعی است که الآن جامعه گرفتار آن شده است.

معظم‌له با بیان این‌که اکنون شاهد این هستیم که بعضی از زنان با وضعیتی نامناسب در خیابان‌ها ترد

می‌کنند و مردم و متدینان برخورد نمی‌کنند، اظهار

داشتند: در گذشته در شهر خاستگاه انقلاب، شاهد بی‌بندوباری نبودیم. الآن این مسایل علنی شده است.

کسی هم علیه این بی‌بندوباری‌ها حرکتی نمی‌کند. اگر کسی نسبت به این مسایل عکس‌العملی نشان ندهد، معلوم است که پشتیبان ولایت نبوده و نیست.

● هم‌راه با تبیین دستاوردهای انقلاب، نقاط ضعف را هم بگوییم

آیت‌الله اعرافی هم در جلسه رؤسای کارگروه‌های تخصصی و اجرایی ستاد مرکزی چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی که در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برگزار شد، با بیان این‌که چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی را باید گرمی بداریم و در راستای تبیین دستاوردهای انقلاب اسلامی برای مردم، گام‌های بزرگی برداریم، خاطرنشان کرد: علی‌رغم این‌که امواج انقلاب اسلامی در جهان پخش شده، در دوره کنونی با پرسش‌های نسل جوان مواجه شده‌ایم و این نیز، طبیعی است. باید در جهت پاسخ‌گویی به این پرسش‌ها تلاش‌های بزرگی صورت گیرد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به این‌که معرفی انقلاب نباید به درون کشور منحصر شود و در این حرکت، جامعه بین‌الملل نیز باید مورد توجه قرار گیرد، دستاوردهای انقلاب اسلامی را در سه سطح طبقه‌بندی و ابراز کرد: نخست دستاوردهای گفتمانی بوده که برای معقدان پروپاقرص انقلاب اسلامی مورد اهمیت است؛ سطح دوم دستاوردها، عمومی‌تر بوده و دستاوردهای حوزه‌های معرفتی و علمی را شامل می‌شود و در نهایت سطح سوم دستاوردها در بخش سخت‌افزاری هم‌چون فراهم کردن خدمات و امکانات برای مردم بوده که باید به همه این سطوح توجه شود.

وی اظهار داشت: تبیین انقلاب و دستاوردهای آن، نیاز به یک مهندسی جامع و کلان دارد و اگر این مهندسی نباشد، نمی‌توان نسل جوان را قانع کرد؛ هم‌چنین تبیین این دستاوردها، نباید صرفاً برای سال جاری دیده شود بلکه باید در قالب برنامه‌های بلندمدت پیگیری شود.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان این‌که هم‌زمان با تبیین دستاوردها باید به نقاط ضعف هم اشاره کنیم تا واقعیت را به مردم عرضه نماییم، به اهمیت بهره‌گیری از ظرفیت‌های هنری در تبیین دستاوردهای انقلاب اسلامی اشاره و تصریح کرد: ما اگر از هنر و ادبیات در تبیین‌هایمان استفاده نکنیم، نمی‌توانیم در این مسیر توفیق خاصی را کسب کنیم؛ پس لازم است که هم‌زمان با تولید محتوا، استفاده از شیوه‌های درست هنری را نیز

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی در پیامی

به کنگره بزرگداشت آیت‌الله عباسعلی اسلامی ^{رحمته} ‏

● **باید انسان‌های موفق**

و اسوه فرهنگی را به نسل جوان معرفی کرد

حضرت آیت‌الله صافی

گلپایگانی گفتند: تأسیس

یکصد و هشتاد مدرسه از

یک انسان مذهب، امری

تعجب‌آور است.

به گزارش خبرگزاری حوزه،

متن پیام این مرجع تقلید

به کنگره بزرگداشت مرحوم

آیت‌الله حاج شیخ عباسعلی اسلامی، به این شرح است:

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

قال الله الحکیم فی کتابه الکریم: «یرفع الله الذین آمنوا منکم و

الذین اوتوا العلم درجات»

رفع و بلندی مرتبت از طرف خداوند ذی‌القدره و‌النعم برای

انسان‌های باایمانی است که مراتب علم و عمل را گذرانده و

قله‌های بلند دانش و کمال معرفت انسانیت را فتح نموده و از عمر

گران‌بهای خود ـ که بزرگ‌ترین سرمایه هر انسانی است ـ استفاده

می‌نمایند. درجاتی که خداوند متعال برای این اشخاص قرار

داده است برای ما قابل درک و توصیف نیست. این درجات با

درجه‌های ظاهری و دنیوی فرق دارد و قابل مقایسه نیست.

انسان عالمی که عمر خود را به تربیت و تهذیب نفوس پرداخته

و مردم را به راه مستقیم و سعادت واقعی و عمل و تقوا و نیکوکاری

دعوت نموده و هزاران دانش‌آموز و دانشجو در مدارس و مراکز علمی

و فرهنگی اسلامی وی تربیت شده‌اند، در درگاه خداوند متعال و

صاحب شریعت حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی ^{صلی‌الله‌ع‌یه‌و‌آله‌وس‌لم‌علیه‌وس‌لم‌} ‏

دارای مقام بلند و اجر و شان زیاد است.

تأسیس یکصدو هشتاد مدرسه از یک انسان موفق و مذهب،

امری شگفت و تعجب‌آور است. آری، ایشان همان مرحوم آیت‌الله

آقای حاج شیخ عباسعلی اسلامی ^{رحمته} ‏ است که بنیانگذار جامعه

تعلیمات اسلامی بود. آن مرحوم، به‌حق، یک انسان وارسته و عالم

جلیل‌القدر بود که هم مقام مدرسی علوم دینی داشت و هم یک

معلم و مربی برای دانش‌آموزان بود. یاد ایشان و برگزاری همایش برای

او، تجلیل از مقام معلم و مربی و یک عالم وظیفه‌شناس است.

باید این انسان‌های موفق را به نسل جوان امروز معرفی نمود که

برای فرهنگیان و اساتید حوزه و دانشگاه، اسوه هستند. این‌جانب

از نزدیک، آن عالم بزرگوار را می‌شناختم و به ایشان ابراز داشتیم؛

حشره‌الله مع اولیائه المقربین و رحمة‌الله علیه رحمة واسعة.

از شما عزیزانی که این مجلس باعظمت را تشکیل داده و از همه

بزرگوارانی که برای تجلیل از این عالم ربانی در این محفل با شکوه

شرکت نموده‌اید، تقدیر و تشکر می‌نمایم. ان‌شاءالله تعالی مشمول

عنايات حضرت صاحب العصر والزمان ^{علیه‌السلام} ‏ باشید؛ والسلام

علیکم ورحمة‌الله وبرکاته.

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

● حوزه علمیه هرگز در پاسخ‌گویی

● به نیازهای علمی جامعه کوتاهی نکرده است

حضرت آیت‌الله جوادی

آملی خاطرنشان کردند:

حوزه هرگز در پاسخ‌گویی

به نیازهای علمی جامعه و

کشور کوتاهی نکرده است،

کجا کسی از حوزه سؤال

کرد و پاسخ نشنید؟! اگر در

کشور مشکلاتی وجود دارد

این مشکلات به‌دلیل کم‌کاری حوزه نیست، بلکه به‌دلیل عدم

استفاده از تولیدات حوزه است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، این مرجع تقلید، ۴دی در دیدار

حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی معاون پژوهش حوزه‌های

علمیه و جمعی از معاونین پژوهشی موسسات و مراکز تخصصی

حوزه‌های علمیه، در سخنانی بیان داشتند: ما طبق دستور که

فرمودند «طلب العلم فریضة» باید طلب علم را فریضه بدانیم، این

تا، تای تأیثت نیست، بلکه تای مبالغه است؛ یعنی طلب علم

خیلی خیلی واجب است.

ایشان ادامه دادند: چنین دینی که این همه به‌آموختن علم سفارش

کرده است خود گفته که چه بیاموزیم، فرمود: «إنما العلم ثلاثة آية

محکمة أو فریضة عادلة أو سنة قائمة»، اما ما آیه محکمه، فریضه

عادله و سنت قائمه هر سه را فقه و اصول دانستیم و از دیگر علوم

غفلت کردیم در حالی که آیه محکمه معارف و اصول دین است،

فریضه عادله، فقه و اصول است و سنت قائمه به اخلاق و حقوق

برمی‌گردد، اگر علوم دیگر در کنار فقه و اصول تقویت نشود نخواهیم

توانست به شبهات و مسایل جدید مبتلابه جامعه پاسخ بدهیم.

ایشان تأکید داشتند: دلال علم به‌جایی نمی‌رسد، محقق نباید

به دلالی علم اکتفا کند، برخی مانند بانک و موزه هستند که در

خود گنجینه‌های ارزشمندی را انبار می‌کنند اما برخی مانند دریا

هستند که خود مورایب و لولوه پرورش می‌دهند، پژوهش یعنی

تولید علم و نه دلالی علم. معظم‌له اذعان داشتند: حوزه هرگز

در پاسخ‌گویی به نیازهای علمی جامعه و کشور کوتاهی نکرده

است، کجا کسی از حوزه سؤال کرد و پاسخ نشنید؟! اگر در کشور

مشکلاتی وجود دارد این مشکلات به‌دلیل کم‌کاری حوزه نیست،

بلکه به دلیل عدم استفاده از تولیدات حوزه است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در بخش پایانی سخنان خود با

اشاره به سرگند خدانوند به قلم و مسطورات محققین و پژوهشگران

ابراز داشتند: این راه اکنون به برکت خون شهدا بیش از گذشته برای

ما باز است. معظم‌له ضمن تأکید بر استقلال حوزه، خاطرنشان

کردند: حوزه علمیه باید همواره قائم به ذات باشد و استقلال خود را

حفظ کند، هرگز حوزه را به غیر حوزه بند نکند.

در ابتدای این دیدار، حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی معاون

پژوهش حوزه‌های علمیه کشور هم، گزارشی از فعالیت‌های این

معاونت در فتنه پژوهش و نیز برنامه‌ها و اهداف پیش روی این

معاونت ارائه نمود.

بیانیه شورای عالی حوزه‌های علمیه در واکنش به برخی سخنان در خصوص حوزه علمیه

نهاد مرجعیت، رکن استوار حوزه‌های علمیه و تکیه‌گاه تحولات آن است

و علوم قرآن، دستاوردهای عظیمی به جامعه علمی و نسل جدید تقدیم کرده است و در قلمرو علوم انسانی، اجتماعی و اسلامی گام‌های مهمی برداشته، چندهزار اثر در این زمینه تولید کرده است و تربیت خیل عظیم مبلغان و نیروهای شایسته برای تأمین نیاز فرهنگی و دینی جامعه اسلامی و عرصه بین‌الملل و نیز نهادهای گوناگون نظام اسلامی، برگی دیگر از این کتاب قطور است، و به فضل الهی این مسیر را با هوشمندی و قوت ادامه خواهد داد.

نهاد مرجعیت، رکن استوار حوزه‌های علمیه و تکیه‌گاه همه این

والسلام علیکم ورحمة‌الله / شورای عالی حوزه‌های علمیه

شمای از زندگی نامه

و فعالیت‌های سیاسی، فرهنگی و علمی

آیت‌الله هاشمی شاهرودی

مرحوم آیت‌الله سیدمحمود هاشمی شاهرودی در سال ۱۳۲۷ هجری شمسی در شهر نجف اشرف و در خانواده مذهبی و از سادات منسوب به امام حسین علیه السلام چشم به جهان گشود. پدرش مرحوم آیت‌الله سیدعلی حسینی شاهرودی، از شاگردان برجسته مرحوم آیت‌الله‌العظمی خویی علیه السلام بود که بحث‌های اصول و فقه استاد خود را به رشته تحریر درآورد.

تحصیل: آیت‌الله هاشمی شاهرودی تحصیلات ابتدایی را در مدرسه علوی نجف به پایان رسانید و سپس به تحصیلات حوزوی روی آورد. او با توجه به موقعیت علمی خانوادگی و نیز با توجه به هوش و استعداد سرشار و کوشش فراوان خود، در مدتی اندک توانست دروس دوره سطح را به پایان رساند. پس‌از آن به حلقه درس آیت‌الله‌العظمی شهید سیدمحمد باقر صدر علیه السلام پیوست و سال‌ها در خدمت استاد خود، مبنای اجتهاد در اصول و فقه را به‌خوبی آموخت و در درس دیگر مراجع آن‌روز نجف اشرف. از جمله امام خمینی و آیت‌الله‌العظمی خویی علیه السلام. نیز با حدیث شرکت جست و بهره‌های فراوان برد.

استادان: آیت‌الله هاشمی شاهرودی علیه السلام در سال‌های تحصیل خود از محضر استادان بسیاری بهره برد. مهم‌ترین و اصلی‌ترین استاد او در درس خارج آیت‌الله‌العظمی شهید سیدمحمد باقر صدر بود.

شهید صدر که از افتخارات شیعوه و مرجعیت به‌شمار می‌آید، توانست با نوآوری‌های فراوان در فقه و اصول و دیگر علوم اسلامی و به‌روز ساختن مباحث علوم دینی و نیز نگاشتن کتب درسی در زمینه‌های یاد شده، گام مهمی برای تعالی اسلام و تشیع بردارد و از این رهگذر، شاگردان او، هم‌چون آیت‌الله هاشمی شاهرودی علیه السلام، این خدمات و اندیشه‌ها را پی گرفتند. از دیگر استادان آیت‌الله‌هاشمی شاهرودی علیه السلام، آیات عظام امام خمینی و خویی علیه السلام را می‌توان نام برد. معظم‌له سال‌ها در محضر ایشان به تحکیم مبنای اجتهادی خود پرداخت.

فعالیت‌های علمی و فرهنگی: آیت‌الله هاشمی شاهرودی علیه السلام فعالیت‌های بسیاری را در زمینه‌های علمی و فرهنگی به انجام رساند. در یکی از دیدارهای اعضای مجلس اعلای عراق، امام خمینی علیه السلام با توجه به شناخت خود، از ایشان می‌خواهد که تدریس در حوزه علمیه قم را بر هر کاری ترجیح دهد و به تربیت طلاب مستعد در زمینه‌های علمی و اخلاقی بپردازد. ایشان نیز با ورود به ایران . در فروردین ۱۳۵۸ . به تدریس درس خارج فقه و اصول می‌پردازد که این تدریس تا سال ۹۶ نیز ادامه داشت و طلاب بسیاری از محضر ایشان بهره‌مند شده‌اند. ویژگی درس ایشان دقت فراوان، تسلط بر مباحث و نوآوری در زمینه‌های متعدد و مختلف علمی است.

آیت‌الله هاشمی شاهرودی علیه السلام ریاست دو‌کنگره مهم نقش زمان و مکان در اندیشه امام خمینی علیه السلام و نخستین‌کنگره دایرة‌المعارف فقه اسلامی را بر عهده داشت که هر دو کنگره با استقبال بزرگان و فضلاء حوزه و دانشگاه و اندیشمندان خارجی و داخلی مواجه شد.

از خدمات دیگر ایشان، ریاست مؤسسه دایرة‌المعارف فقه اسلامی با حکم مقام معظم رهبری بود. مقام معظم رهبری در حکم خود، خطاب به ایشان می‌فرماید: «جناب‌عالی را که چهره درخشانی در علم و عمل بوده و بحمدالله از مقام ولایی در فقه و علوم مرتبط با آن برخوردارید، برای انجام این اقدام بزرگ، شایسته دانسته و مسئولیت ایجاد و اداره مؤسسه‌ای برای تهیه این دایرة‌المعارف را به جناب‌عالی محول می‌کنم.»

تالیفات: از آیت‌الله هاشمی شاهرودی علیه السلام علاوه بر مقالات فراوان، در زمینه‌های گوناگون کتاب‌هایی منتشر کرده است که برخی از آن کتاب‌ها به شرح زیر است:

۱. بحوث فی علم الاصول (تقریرات درس‌های اصول شهید صدر در ۷ جلد)، ۲. کتاب‌الخمس (۲ جلد)، ۳. مقالات فقهیه، ۴. قاعده فراغ و تجاوز، ۵. حکومت اسلامی، ۶. جهان بینی اسلامی، ۷. تفسیر موضوعی بخشی از نهج‌البلاغه، ۸. محاضرات فی الثوره الحسینیة، ۹. الصوم، تربیه و هدایة، ۱۰. قراءت ققهیه معاصر (۲جلد)، ۱۱. بحث‌هایی پیرامون اصول فقه، ۱۲. درس‌نامه اصول فقه، ۱۳. رساله توضیح المسائل، ۱۴. مناسک حج فارسی و عربی، ۱۵. الصوم، مسایل و ردود، ۱۶. اضواء و آراء (۳ جلد)، ۱۷. منشور قضاء، ۱۸. صحیفه عدالت (۸ جلد).

فعالیت‌های سیاسی: آیت‌الله هاشمی شاهرودی در سال‌های تحصیل و تدریس، فعالیت‌های سیاسی بسیاری را پدید آورده است. در پی یورش مزدوران رژیم بعث صدام به علما و اندیشمندان در سال ۱۹۷۴ میلادی، آیت‌الله هاشمی شاهرودی به زندان افتاد و شکنجه‌های فراوان بدنی و روحی را به جان خرید. او در پی تظاهرات مردم عراق پس‌از پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی علیه السلام، به‌ویژه در نجف اشرف، و در گرمی‌داشت این پیروزی، تحت پیگرد رژیم بعث قرار گرفت و به سفارش شهید صدر علیه السلام به وطن خود بازگشت تا وکالت عام شهید صدر و نمایندگی او را نزد امام خمینی علیه السلام بر عهده گیرد. او با ورود به ایران به خدمت امام خمینی علیه السلام مشرف شد و با موافقت ایشان، رابط امام علیه السلام و شهید صدر علیه السلام شد و پیام‌های علمی نجف اشرف را به سمع امام راحل علیه السلام می‌رساند. او با دستور آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای که در آن زمان با حکم حضرت امام خمینی علیه السلام مسئولیت نهضت‌های اسلامی را بر عهده داشت، تشکیلات جامعه روحانیت مبارز و مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق را به راه انداخت و آن‌را مدیریت و سازماندهی کرد.

او که به دستور امام راحل علیه السلام، تدریس و بررسی مسایل فقهی، به‌ویژه احیای فقه حکومتی استوار بر ادله استنباط جواهری را بر عهده داشت، در طول سالیان انقلاب از هیچ کوششی در جهت اعتلای انقلاب اسلامی ایران، دریغ نورزید.

امام خامنه‌ای

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم / انا‌الله‌وانا‌الله‌راجعون

با تأسف و اندوه، خیر‌درگذشت فقیه عالی‌قدر و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، آیت‌الله آقای حاج سیدمحمود هاشمی شاهرودی علیه السلام را دریافت کردم. این ضایعه آسف‌بار که پس‌از حدود یک‌سال بیماری سخت و دردناک واقع شده است، مایه تألم همه کسانی است که به مقام علمی و خدمات باارزش ایشان به نظام اسلامی و نیزبه مجموعه‌های فقهی و اصولی و حقوقی حوزه‌های علمیه آشنا می‌باشند. ایشان استادی بزرگ در حوزه علمیه قم و کارگزاری باوفا درمهم‌ترین تشکیلات نظام جمهوری اسلامی، عضو مؤثری در شورای نگهبان و رئیس موقفی در مجمع تشخیص مصلحت بودند و آثار و برکات علمی بسیاری از خود برجای نهادند. ایشان هم چنین برادر سه شهید و از یاران و شاگردان و همراهان شهید نام‌آور و بزرگوار سیدمحمدباقر‌صدر بود. این‌جانب مصیبت درگذشت این عالم برجسته را به خاندان مکرم، همسر گرامی و فرزندان محترم و همه وایستگان و نیز به حوزه علمیه قم و شاگردان و همکاران علمی و ارادتمندان ایشان تسلیت می‌گویم و رحمت و مغفرت الهی و علودرجات ایشان را از خداوند متعال مسئلت می‌نمایم.

سیدعلی‌خامنه‌ای، ۴دی ۱۳۹۷

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی

آن عالم جلیل‌القدر از اساتید بزرگ حوزه علمیه قم بود که از محضر بزرگانی در حوزه‌های نجف‌اشرف و قم کسب فیض نموده و به مقامات بلند علمی نائل گشت. تربیت شاگردان ممتاز و تأسیس مراکز مهم فقهی و اصولی و نشر کتاب‌های ولایی، مانند موسوعه بزرگ الغدیر‌مرحوم علامه امینی علیه السلام از خدمات ارزنده این عالم عظیم‌الشان بود.

آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی

در پی درگذشت آیت‌الله هاشمی شاهرودی ، حضرت آیت‌الله وحید خراسانی طی تماس تلفنی با فرزند ایشان ضمن تسلیت و هم‌دردی با بیت آن مرحوم، علودرجات ایشان را از خداوند متعال خواستار شدند.

آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانی

حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی نیزدر تماس تلفنی با فرزند آیت‌الله هاشمی شاهرودی علیه السلام، درگذشت ایشان را تسلیت گفتند و برای آن مرحوم، رحمت و غفران الهی را از خداوند تعالی خواستار شدند.

آیت‌الله‌العظمی سیستانی

جناب حجت‌الاسلام آقای سیدعلاء هاشمی شاهرودی دامت توفیقاته، السلام‌علیکم‌ورحمة‌الله‌ویرکاته خیر‌ارتحال والد مکرم جناب آیت‌الله آقای سیدمحمود هاشمی شاهرودی (طاب‌ ثراه) موجب تألم و تأثر گردید.

این‌جانب مصیبت وارده را به جناب‌عالی و دیگرستگان محترم و به حوزه علمیه مقدسه قم و به همه دوستان و علاقه‌مندان آن فقید‌والا مقام تسلیت عرض نموده و درگاه قادرمتعال مسئلت دارم که ایشان را با اجداد طاهرنیشان محشور و به همه یازماندگانشان صبرجمیل و اجر جزیل عنایت فرماید.

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

این عالم بزرگوار و ربانی، رکنی از ارکان نظام جمهوری اسلامی و یکی از علمای برجسته حوزه علمیه قم بود و از محضر بزرگانی درنجف و قم بهره فراوان گرفته بود و در تدریس پربار خود، شاگردان باارزشی را پرورش داد. او در انقلاب اسلامی و تدام آن سهم بسیاری داشت، به‌گونه‌ای که امروز جای او را خالی می‌بینیم. در میان حوزویان از احترام خاصی برخوردار بود و آثار فراوانی در زمینه مسایل علمی از خود به یادگار گذاشت.

کارگزار باوفای نظام

تجلیل از سال‌ها خدمات فقیه عالی‌قدر و عالم مجاهد

فقیه مجاهد و پارسا حضرت آیت‌الله سیدمحمود هاشمی شاهرودی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام و عضو شورای نگهبان و جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، پس‌از تحمل یک‌دوره بیماری، ۳ دی در سن ۷۰ سالگی دعوت حق را لبیک گفت.

پیکر پاک این عالم ربانی، ۵ دی با حضور رؤسای قوا، علما، مسئولان کشوری و لشکری و اقشار مختلف مردم، در تهران تشییع و پس‌از اقامه نماز توسط آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در مصلای امام خمینی علیه السلام، به شهر مقدس قم منتقل شد. در قم نیز از مسجد امام حسن عسکری علیه السلام به سمت حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام تشییع و در این حرم مطهر به خاک سپرده شد. به پاس تجلیل از مقام این فقیه و ارسته، ۵ دی حوزه‌های علمیه سراسر کشور و مدارس علمیه خواهران تعطیل و با پیام هیئت دولت در سراسر کشور عزای عمومی اعلام شد.

امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرات آیات و حجج‌اسلام؛ سیستانی، صافی گلپایگانی، وحید خراسانی، شبیری زنجانی، مکارم شیرازی، نوری همدانی، سبحانی، جوادی آملی، مظاهری، علوی گرگانی، بشیر نجفی، محمدتقی مدرسی، اسحاق فیاض، سیدمحمد سعید حکیم، شیخ عیسی قاسم، رئسای قوای سه‌گانه، یزدی رئیس جامعه مدرسین، جنتی دبیر شورای نگهبان، اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور، بهجت‌پور مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، مدنی مدیر جامعه‌الزهرا علیها السلام و برخی نهادها و شخصیت‌ها، در پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت این فقیه مجاهد را کتبیاً و با شفاهاً تسلیت گفتند.

علمی بوده و شاگردانی را نیز در این زمینه تربیت نمودند. در جریان مبارزات انقلابی علیه رژیم بعث عراق حضور فعال داشته که منجر به دستگیری و شکنجه ایشان گردید و در این راه نیز سه تن از برادران گرامی‌شان به شهادت رسیدند. سال‌ها در کسوت ریاست قوه قضاییه، عضویت در شورای محترم نگهبان، مجلس خبرگان رهبری و ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام مجاهدت‌ها و خدمات ارزنده و ماندگاری به نظام اسلامی ارائه نمودند که تاریخ نام ایشان را در زمره خادمان و مجاهدان راه انقلاب اسلامی ثبت و ضبط خواهد کرد. این فقیه عالی‌قدر از وفاداران به ولایت فقیه و از حامیان جدی آن بود و ولی فقیه حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای «مدظله‌العالی» ارادت ویژه و از جان برآمده‌ای داشتند.

مجلس بزرگداشت با حضور مراجع عظام و علما

مراسم اولین شب ارتحال آیت‌الله هاشمی شاهرودی از سوی مقام معظم رهبری و با حضور حضرات آیات و حجج‌اسلام شبیری زنجانی، نوری همدانی، مکارم شیرازی، سبحانی، جوادی آملی، علوی گرگانی، امینی، یزدی، محمدی گلپایگانی رئیس دفتر مقام معظم رهبری، جزایری نماینده ولی فقیه در اهواز، نمازی نماینده ولی فقیه در کاشان، طباطبایی‌نژاد نماینده ولی فقیه دراصفهان، اراکی دبیرکل مجمع تقریب مذاهب اسلامی، شهرستانی نماینده آیت‌الله سیستانی در قم، حسینی بوشهری دبیرشورای عالی حوزه‌های علمیه، مقتدایی و خاتمی از اعضای شورای عالی حوزه، اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، سیدعمار حکیم، سعیدی تولیت حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام، نمایندگان بیوت مراجع، جمعی از اعضای هیئت دولت و شخصیت‌های لشکری و کشوری، علما، روحانیون و اقشار مختلف مردم، ۵ دی در مسجد اعظم قم برگزار شد.

ایجاد همزیستی بین سنت و مدرنیسم علمی

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی در مراسم بزرگداشت ارتحال آیت‌الله هاشمی شاهرودی، با اشاره به این مطلب که درگذشت علما به این سادگی در عالم جریان نخواهد شد، گفت: مرحوم آیت‌الله هاشمی شاهرودی از فقها و اصولیون بزرگ این عصر بود که توانست نظریات جامع و بدیعی در این عرصه خلق کند؛ ایشان توانست بین سنت و

مدرنیسم همزیستی های علمی ایجاد کند؛ فقهیی ژرف‌اندیشی بود که متأسفانه بسیاری از مردم از وجهه علمی ایشان بی‌اطلاع هستند.

مجلس بزرگداشت از سوی نهادهای حوزوی در قم

مراسم بزرگداشت آیت‌الله هاشمی شاهرودی با حضور حضرات آیات و حجج‌اسلام نوری همدانی، علوی گرگانی، طباطبایی‌نژاد نماینده ولی فقیه در استان اصفهان، تسخیری مشاور مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام، جنتی رئیس مجلس خبرگان رهبری، یزدی رئیس جامعه مدرسین، امینی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، شهرستانی نماینده آیت‌الله‌العظمی سیستانی در ایران، ملکا رئیس دفتر مقام معظم رهبری در قم، اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور و لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، ۶دی از سوی نهادهای حوزوی در مسجد اعظم قم برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله حسینی بوشهری در این مراسم بزرگداشت مرحوم آیت‌الله هاشمی شاهرودی را فقهیی نوآور و عالمی مسئولیت‌پذیر توصیف کرد و افزود: مرحوم آیت‌الله هاشمی شاهرودی عمری را با اخلاص زندگی کرد و هرجایی که حضور داشت چه در سنگر علم و فقاهت و چه در عرصه هدایت و تبلیغ و سیاست و… به دنبال عمل به وظیفه بود.

دبیرشورای عالی حوزه‌های علمیه کشور بیان کرد: اگر بخواهیم ایشان را به خوبی معرفی کنیم می‌توانیم به جملات مقام معظم رهبری در خصوص ایشان توجه کنیم؛ توصیفات مقام معظم رهبری از ایشان بیانگر شخصیت علمی، اخلاقی، مسئولیت‌پذیری و خدمات شایسته این فقیه متعهد و کارگزار امین و باوفای نظام اسلامی است.

وی گفت: دقت فراوان، تسلط عمیق بر مباحث، اشراف فقهی و نوآوری و نواندیشی در مباحث فقهی از جمله خصوصیات این عالم ربانی بود؛ عضویت در شورای نگهبان، مجلس خبرگان، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام نشانگر شایستگی ایشان است.

مراسم بزرگداشت با حضور رهبر معظم انقلاب اسلامی

مراسم بزرگداشت فقیه عالی‌قدر، آیت‌الله هاشمی شاهرودی علیه السلام با حضور امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی و هم‌چنین رؤسای قوای سه‌گانه، علما و روحانیون، مقامات کشوری و لشکری، میهمانان خارجی، جمعی از اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام، نمایندگان مجلس خبرگان رهبری و شورای اسلامی، اعضای خانواده و بستگان این مرحوم و اقشار مختلف مردم، ۶دی در حسینیه امام خمینی علیه السلام تهران برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین صدیقی امام جمعه موقت تهران در این مراسم، نزول هدایت را لطف دائمی پروردگار بر بندگان دانست و با اشاره به نقش مهم علمای دین در این مسیر، گفت: آیت‌الله هاشمی شاهرودی از جمله فقهای بزرگ و برجسته‌ای بود که با وجود قرار داشتن در قله‌های علم و معرفت، هیچ‌گاه از عمل به تکالیف اجتماعی و انقلابی غافل نشد و با ولایت‌مداری کامل تا آخرین لحظه مفتخر به خدمت‌گزاری مردم و نظام اسلامی بود.

یادآوری می‌شود، مراسم بزرگداشت حضرت آیت‌الله هاشمی شاهرودی در نجف اشرف، از سوی آیت‌الله سیدمجتبی حسینی نماینده مقام معظم رهبری در عراق، ۷ دی با حضور برخی علما و رجال سیاسی برگزار شد. این مراسم در هند نیز از سوی سازمان تنظیم المکاتب هند با حضور علما و روحانیون برگزار شد. در سوریه نیز با سخنرانی شیخ احمد بدرالدین حسون مفتی سوریه از سوی حجت‌الاسلام والمسلمین سیدابوالفضل طباطبایی اشکذری نماینده مقام معظم رهبری برگزار شد.

ل

آیت‌الله هاشمی شاهرودی

سال‌ها از اعضای فقهای شورای نگهبان بود

و در این نهاد مقدس به خدمت اشتغال داشت

تا این‌که با حکم مقام معظم رهبری

به ریاست قوه قضاییه منصوب شد.

او در طول مسئولیت خود در قوه قضاییه

خدمات بسیاری را انجام داد که توسعه قضایی

تسریع در رسیدگی به پرونده‌ها

و ایجاد ارتباط مردمی از جمله آن‌هاست.

پس از اقام مسئولیت در قوه قضاییه

ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام را

برعهده گرفت و با شروع مجدد درس‌های

فقه و اصول خود در شهر مقدس قم

به فعالیت‌های مؤثر سیاسی و استمرار

خدمات شایان خود

به نظام مقدس اسلامی پرداخت.

آیت‌الله خاتمی در اجتماع باشکوه و حماسی ۹ دی در مدرسه فیضیه

فتنه‌گران بدانند

حماسه‌آفرینان ۹دی هم چنان در صحنه‌اند

فتنه‌گران و دشمنان

این نظام بدانند

مردم ایران، شارا

خسته کرده

و خود خسته نخواهند شد

و بدانند آفرینندگان

حماسه ۹ دی هم چنان

در صحنه هستند

و با انگیره بیشتری می‌توانند

حماسه‌های مهم دی‌ماه را

تکرار کنند.

● **بصیرت مردم کمر فتنه را شکسته و خواهد شکست**

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله خاتمی، در مراسم بزرگداشت حماسه ۹دی در مدرسه فیضیه قم حماسه نهم دی را دارای پنج ویژگی از جمله حماسه بیعت با ولایت، حماسه بصیرت، حماسه حضور، حماسه مقاومت در برابر دشمن، حماسه عشق به اباعبیدالله الحسین علیه السلام پرشمرد و خاطرنشان کرد: در سال ۸۸ برخی از افراد به بیرون ریخته بودند که اصل ولایت را بزبند و مردمی که هویت خود را به ولایت فقیه می‌بینند در مقابل آنان ایستادند.

عضوخیبرگان رهبری تأکید کرد: شعار «ما اهل کوفه نیستیم علی تنها بماند» که در نهم دیماه سال ۸۸ توسط مردم با بصیرت سر داده شد، یک شعار مبنایی بوده و دارای پشتوانه قرآنی، روایات و تاریخی می‌باشد و ما تا آخرین قطره خونمان حامی ولایت خواهیم ماند.

امام جمعه موقت تهران اظهار داشت: بیعت نهم دی از جنس بیعت یاران امام حسین علیه السلام با ایشان بود، من نمی‌خواهم ولایت فقیه را تشبیه به ولایت پیامبر صلی الله علیه و آله بکنم، اما این ولایت در استمرار همان ولایت رسول‌الله صلی الله علیه و آله است.

● **حماسه نهم دی باطل السحر تمام تلاش‌های هشت ماهه فتنه‌گران**

عضو مجلس خیبرگان رهبری با اشاره به آیه ۶۹ سوره نور مطرح کرد: در همرای که حضور مردم لازم باشد، امر جامع بوده و حماسه نهم دی باطل السحر تمام تلاش‌های هشت ماهه فتنه‌گران بود،

فتنه‌گرانی که در طول هشت ماه با ایجاد آشوب در اقصی نقاط کشور، دشمن را امیدوار کردند.

امام جمعه موقت تهران با بیان این‌که حماسه ۹ دی، حماسه مقاومت چهل ساله انقلاب بود اظهار داشت: فتنه‌گران و دشمنان این نظام بدانند، مردم ایران، شما را خسته کرده و خود خسته نخواهند شد و بدانند آفرینندگان حماسه ۹ دی هم چنان در صحنه هستند و با انگیره بیشتری‌می‌توانند حماسه‌های نهم دی‌ماه را تکرار کنند.

وی تأکید کرد: دومین بصیرت در سال ۸۸ صورت گرفت، سالی که اوپاما (رئیس‌جمهور سابق آمریکا) به اسم، از یکی از سران فتنه تشکر کرد و این سبب شد که مردم به صورت عریان دشمن را در صحنه ببینند.

عضو مجلس خیبرگان رهبری تصریح کرد: حوزه علمیه ما بصیر بوده و این حوزه همان حوزه‌ای است که در پیدایش انقلاب و در کنار امام راحل نقش مؤثری داشت، امروز نیز همه در این تجمع حضور پیدا کردند که بگویند ما انقلابی بودیم، هستیم و خواهیم ماند.

آیت‌الله خاتمی با اشاره به توطئه دشمنان در ایجاد فتنه در حوزه علمیه، ابراز کرد: دشمنان باید بدانند که آرزوی جدایی حوزه علمیه از انقلاب و نظام اسلامی را به‌گوهر خواهند برد.

وی با اشاره به آغاز همه‌ها علیه نظارت استصوابی شورای نگهبان گفت: تبلیغات زیر سؤال بردن نظارت استصوابی شورای

در نشست رؤسای مراکز نخبگان و خدمات حوزه تأکید شد

راه‌اندازی شبکه اجتماعی برای ارتباط نخبگان با یکدیگر

نشست صمیمی استعداد‌های برتر حوزه در عرصه پژوهش با حضور حجج اسلام ربانی رئیس مرکز خدمات عماد رئیس مرکز امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه خواهران و جمعی از مسئولان مرکز خدمات، ۷دی در سالن جلسات مرکز خدمات حوزه‌های علمیه برگزار شد. حمایت مادی و معنوی از نخبگان حمایت از مقالات طلاب در مجامع بین‌المللی، جذب استعداد‌ها برای ورود به حوزه، ارتباط بین نخبگان دانشجو و طلبه ایجاد شبکه اجتماعی برای ارتباط نخبگان با یکدیگر و راه‌اندازی شبکه نخبگانی، از جمله پیشنهاد‌های ارائه‌شده در این نشست بود.

● **شبکه نخبگان ایرانیان راه‌اندازی می‌شود**

حجت‌الاسلام والمسلمین عماد هم در این نشست، با قدرانی از فعالیت‌های این مرکز برای ارائه خدمات خوب و ارزشمند به طلاب و جامعه نخبگانی بیان کرد: رویکرد مرکز خدمات تا جایی که میسر بوده، ارائه خدمات هدفمند و اثرپخش بوده است و امیدواریم در راستای این رویکرد حمایت از جامعه نخبگانی افزایش یابد.

رئیس مرکز امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه به شناسایی سریع‌تر استعداد‌های برتر و نخبگان تأکید کرد و گفت: درصدد هستیم، این شناسایی در پایان سال اول و یا پایان نیم سال اول انجام شود و مطالعاتی نیز انجام شده است؛ ولی برای اجرای آن

نگهبان که جلوی ورود افراد ناسالم را می‌گیرد، از حالا آغاز شده و برای انتخابات ۱۴۰۰ با طرح شعارهای ساختار شکنانه برنامه‌ریزی شده است، اما تمامی این نقشه‌ها ناکامی در پی دارد.

امام جمعه موقت تهران مطرح کرد: امروز مردم در حالی به صحنه آمده‌اند که صابون گرانی‌ها بر تن آنان مالیده شده، اما این ملت می‌دانند که بخشی از این گرانی‌ها که از ناحیه استکبار است، هزینه مقاومت و آزادیگی است.

عضو مجلس خیبرگان رهبری خاطرنشان کرد: مردم هشت‌ماه مشاهده کردند که در هر مناسبت ملی و مذهبی فتنه‌گران امنیت آن‌ها را مخدوش می‌کنند، اما در نهایت مردم با ملاحظه اهانت به عاشورا به صحنه آمدند. در روز عاشورا برخی از افراد متدین و روحانیون مورد ضرب و شتم فتنه‌گران قرار گرفتند و همان‌گونه که مقام معظم رهبری فرمود، عاشورا به کمک نظام اسلامی آمد و همه دشمنان باید بدانند که ما تا عاشورا و نهضت امام حسین علیه السلام را داریم شکست‌ناپذیر خواهیم بود.

یادآوری می‌شود، بعد از سخنرانی آیت‌الله خاتمی، تجمع کنندگان در مدرسه فیضیه با سردادن شعارهای از جمله: «ما ذوالفقار حیدریم مطیع امر رهبریم»، «حمایت از ولایت رمز نجات ملت»، «مرگ بر آمریک»، «مرگ بر اسرائیل»، «مرگ بر انگلیس»، «مرگ بر سازشکار»، «مرگ بر منافق» و «مرگ بر آل‌سعود» به سمت میدان شهدا راهپیمایی کردند.

تحقق منویات مقام معظم رهبری فراهم خواهد شد.

رئیس مرکز امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه با بیان این‌که پژوهشگران در کشور باید بیشتر حمایت شوند، گفت: یکی از بیماری‌های جامعه ایران این است که کسی که مقاله‌ای می‌نویسد، باید هزینه‌ای پرداخت کند تا مقاله‌اش منتشر شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین عماد با بیان این مطلب که چرخه فعالیت‌های هسته نخبگانی از شناسایی، حمایت و زمینه‌سازی برای بهره‌گیری نظام و حوزه از ظرفیت آن‌ها، تشکیل می‌شود، ابراز داشت: به‌دلیل محدودیت‌ها تاکنون تنها در زمینه شناسایی کارهایی انجام داده‌ایم که البته امیدوارم فعالیت‌هایمان در این بخش موفقیت‌آمیز بوده باشد.

رئیس مرکز امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه گفت: در امر حمایت، مرکز خدمات حمایت‌هایی را در زمینه زبستی و فرهنگی و رفاهی انجام می‌دهد؛ ولی در بخش‌های دیگر مانند ارتقای سطح علمی و مهارتی و پیوند خوردن با جامعه علمی و نظام مدیریتی کشوری و زمینه‌سازی برای بهره‌گیری از ظرفیت آن‌ها در بخش‌های مختلف دغدغه داشته داریم.

وی افزود: اگر بخواهیم استعداد‌های برتر آموزشی و پژوهشی را فعال کنیم، باید بتوانیم زمینه یک تدریس رسمی حوزوی را برای آن‌ها فراهم کنیم؛ ولی قوانین به ما اجازه نمی‌دهد.

● **موفقیت طلاب خواهر پژوهشگر در جشنواره**

علامه حلی علیه السلام

خاتم غفاری مدیرکل امور نخبگان حوزه‌های علمیه خواران نیز در این نشست به آمار کرسی‌های آزاداندیشی، نشست‌های علمی و دوره‌های مهارت‌افزایی به‌عنوان فعالیت‌های پیراپژوهشی حوزه علمیه خواهران اشاره کرد و افزود: طلاب خواهر در عرصه پژوهش موفق هستند و در جشنواره علامه حلی علیه السلام از نظر کمی و کیفی رتبه‌های خوبی کسب کرده‌اند.

وی با بیان این‌که در حوزه علمیه خواهران، ۵۲۵ هسته پژوهشی طلاب فارغ‌التحصیل با عضویت ۳۰۰۳ نفر و ۳۷۹ هسته پژوهشی اساتید با عضویت ۱۸۲۸ نفر تشکیل شده است، افزود: از ۳۷۵ مدرسه سطح دو، تعداد ۲۲۳ مدرسه دارای کانون پژوهشی و از ۵۸ مدرسه سطح سه ۲۷ مدرسه دارای انجمن پژوهشی در رشته‌های مختلف هستند.

وی در پایان بیان کرد: مشارکت طلاب خواهر در جشنواره‌های علامه حلی علیه السلام و رشد، بیانگر این است که به سطح بالاتر پژوهشی نزدیک می‌شوند.

● **رونمایی از «تحریر الاصول»**

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

آیین رونمایی از کتاب گرانسنگ «تحریر الاصول» (تقریر درس خارج اصول حضرت امام خمینی علیه السلام توسط حضرت آیت‌الله جوادی آملی) با سخنرانی این مرجع تقلید و با حضور اساتید، علما، فضلا و طلاب حوزه علمیه و هم‌چنین دانشکاهیان و صاحب‌نظران، ۶ دی در سالن همایش‌های بنیاد بین‌المللی علوم وحیانی اسرادر قم برگزار شد. این کتاب ارزشمند در چهار مجلد به زیور طبع آراسته گردیده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، معظم‌له در آیین رونمایی از کتاب گرانسنگ «تحریر الاصول»، درباره تأخیر اجازه چاپ این اثر، اظهار داشتند: این کتاب که تقریر درس خارج اصول حضرت امام خمینی علیه السلام است، متعلق به ۶۳ سال پیش می‌باشد که تا امروز اجازه چاپ آن را نمی‌دادیم، چون نگران بودیم که معاذالله ما را درگیر القاب و اوصاف و خیال‌کند، اما اینک که در پایان عمر هستیم و هیچ نگرانی از این بابت نداریم، اجازه چاپ این اثر را دادیم.

معظم‌له ادامه دادند: امام علیه السلام داغ دین داشت و به همین دلیل سخنش در دل ملت اثر می‌گذاشت.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در بخش دیگری از سخنان خود به تفاوت نگرش اصولی آخوند خراسانی و حضرت امام خمینی علیه السلام اشاره کردند و تصریح داشتند: فرق بین حقیقت و اعتبار از مباحث بسیار مهم علم اصول است که متأسفانه آن را جلدی نگرفتم، لذا هزینه‌های گزافی مانند «شهید جاوید» را دادیم، اگر اصول وظیفه خود را به درستی انجام می‌داد و متوجه فرق بین حقیقت و اعتبار می‌شد، مآخذ آثاری مانند شهید جاوید در حوزه نمی‌بودیم.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با تأکید بر این مطلب که حجیت، ذاتی قطع نیست، خاطرنشان کردند: امام خمینی علیه السلام جز کسانی است که بین حقیقت و اعتبار فرق گذاشت و این نکته را با تمام وجود فریاد زد، ایشان با تمام وجود تأکید می‌کند که حجیت، ذاتی قطع نیست، بلکه کاشفیت ذاتی قطع است.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود ابراز داشتند: عقل در مقابل نقل است و نه شرح، شرح صراط است و عقل سراج، شرح و صراط مقابل ندارد، عقل می‌فهمد که باید عادل باشد، اما جای اشخاص و اشیاء کجاست را او نمی‌فهمد و باید از بالا بیاید.

معظم‌له تأکید داشتند: فرق است بین تولید علم و دلالتی علم، دلالت علم از خود چیزی ندارد و تنها سخنان و نظرات دیگران را منتقل می‌کند، باید بدانیم دلالت علم بودن فضیلت نیست، اکنون که به همت امام علیه السلام تمام امکانات فراهم است، باید از این فرصت بهترین استفاده را کنیم و تولید کننده علم باشیم.

● **امام علیه السلام به دین نگاه کاریکاتوری نمی‌کرد**

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن خمینی نیز در این مراسم اظهار داشت: بیشتر مواقع در رفتارهای خود به دنبال «ادله» می‌گردیم در حالی که رفتارهای ما تابع «علل» است، ما با دلیل رفتارهای خود را توجیه می‌کنیم در حالی که رفتارهای ما ناشی از علمی است که در روح و جانمان وجود دارد. شاید به همین جهت است که وقتی قرآن را به دست امیرالمومنین علیه السلام می‌دهند چنین معارف بلندی از آن حاصل می‌شود و وقتی به دست دیگری می‌دهند از آن توجیه ظلم در می‌آید.

رئیس مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی علیه السلام در خصوص شخصیت علمی و معنوی حضرت امام علیه السلام بیان داشت: مردم به این دلیل دنبال امام حرکت کردند که در جمال امام دوا۱ی درد خود را دیدند، امام علیه السلام هم‌چون یک مغناطیس، جان شاگردانش را منظم می‌کرد، یکی از ویژگی‌های ممتاز امام علیه السلام همین این است که شاگردانی را در فضای مغناطیس وجود خودش پرورش داد که این‌ها تحت تأثیر آن فضای تربیتی، یک عمق و جان تازه‌ای گرفتند. استاد حوزه علمیه بیان داشت: یکی از ویژگی‌های بزرگ امام این بود که به دین نگاه کاریکاتوری نمی‌کرد و اگر کسی ظلم کرده بود نمی‌توانست سکوت کند، این‌گونه نبود که فریاد بابت یک مشروب فروشی یا سیسما بالا برود و نسبت به اصل مسئله سکوت کند؛ با این رفتار بود که مردم در امام دوا۱ی درد خودشان را دیدند، اعجاز سخن امام این بود که به علل رجوع می‌کرد و دست روی دردها می‌گذاشت. امام درد مردم را نشان داد و خودش دوا۱ی درد شد.

● **تصویب نسخه جدید آیین‌نامه**

تأسیس واحدهای پژوهشی حوزوی

شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی حوزه در آخرین جلسه خود، نسخه جدید آیین‌نامه تأسیس واحدهای پژوهشی حوزوی را تصویب کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، متقاضیان تأسیس واحدهای پژوهشی حوزوی باید با توجه به ضوابط و معیارهای جدید، درخواست خود را به دبیرخانه شورا ارائه دهند و هم‌چنین واحدهای پژوهشی که سابقاً مجوز خود را از شورا دریافت نهموده‌اند نیز، باید مطابق آیین‌نامه جدید شاخص‌ها را رعایت نمایند.

این آیین‌نامه، ضوابط و معیارهای تأسیس راه‌اندازی واحدهای پژوهشی حوزوی را در پنج سطح (گروه پژوهشی، مرکز پژوهشی، پژوهشکده، مؤسسه پژوهشی و پژوهشگاه) و دو مرحله (موافقت اصولی و موافقت قطعی) مشخص کرده است.

یادآوری می‌شود، این شورا علاوه بر صدور مجوز برای تأسیس واحد پژوهشی حوزوی، عهده‌دار صدور مجوز علمی در سه عرصه دیگر، یعنی نشریات علمی، انجمن علمی و کرسی‌های نظریه‌پردازی و آزاداندیشی نیز است.

پرس و جو

حکم شرعی خودکشی

از دیدگاه اسلام، یکی از گناهان کبیره، کشتن هر نفسی است که خدای کریم آن را محترم شمرده است. پس فرزند کشی حرام است؛ همان‌طور که کشتن انسان‌های بی‌گناه دیگر نیز ممنوع است. البته انسان در مقام دفاع، می‌تواند دشمن متجاوز را بکشد و یا قاتل جنایتکار، هیج حرمت و احترامی ندارد و به‌عنوان قصاص کشته می‌شود. در هر حال، عنوان نفس محترم مصادیق فراوانی دارد و شامل خود انسان نیز می‌شود و خودکشی نیز حرام است؛ یعنی هیچ انسانی در هیچ شرایطی حق ندارد که اقدام به خودکشی کند.

پشتوانه قانونی حرمت خودکشی

منظور شما از تعبیر پشتوانه، ادله شرعی این حکم نیست، بلکه ضمانت اجرایی آن است. دین مبین اسلام که خودکشی را حرام اعلام کرده، پشتوانه‌اش را ایمان به خدا قرار داده، همان خدایی که نظام احسن را آفرید و بر هر چیزی تواناست و زندگی دنیا را سراسر آزمایشگاه قرار داد و هرگز مغلوب نمی‌شود «و گر ز حکمت ببندد دری، ز رحمت گشاید در دیگری». آری ایمان به خدای دانای کل و قادر متعال و ارحم‌الراحمین، سرچشمه امید به زندگی و آرامش روحی است و هر انسانی، با امید زنده است. بله انسان بایمان، گاهی غمگین می‌شود و یا گرفتار بلا و مصیبت می‌گردد و گاه گریان و نالان می‌شود و اشک می‌ریزد، ولی خودکشی؟! هرگز. انسان مؤمن، که از افسردگی و اضطراب و نومیدی رها شده و قلب و روح و جانش با یاد خدا آرامش یافته، چرا خودکشی کند؟! به همین جهت از نظر آمارهای جهانی، کمترین میزان خودکشی در بین مسلمانان وجود دارد؛ در حالی که بیشترین میزان خودکشی در میان کشورهایی است که خدا را فراموش کرده‌اند. پوچ‌گرایی و نیهیلیسم، میوه تلخ فراموشی خدا است که در جهان معاصر، میلیون‌ها نفر را به سوی خودکشی کشانده و قربانیان فراوانی گرفته است.

نیهیلیست‌ها و نقد وضعیت جامعه خود

نقد، مساوی با سیاه نمایی نیست، بلکه نقد عبارت است از: تفکیک بین خوب و بد، حق و باطل، امتیازات و کاستی‌ها، ویژگی‌های مثبت و منفی یک موضوع یا شخص و نگرش جامع و همه‌جانبه به یک حادثه یا یک گروه یا اجتماع و… پس کسی را که فقط عیب‌ها، آفت‌ها و فسادها را می‌بیند و ذکر می‌کند و همه امور را سیاه و منفی ترسیم می‌کند، نمی‌توان ناقد یا منتقد دانست. به تعبیر دیگر چنین انتقادی، واقع‌نما نیست، ناقص است و هرگز با انصاف و عدالت نمی‌سازد. آیا سیاه‌نمایی، بدآموزی و پوشاندن چهره واقعیت و فریبکاری و تعمیم ناروا، اشتباهی بزرگ و تحریفی زیان‌بار نیست؟! سیاه‌نمایی، یأس می‌آورد و امید را از بین می‌برد و انسان بدون امید می‌میرد.

یک مثال روشنگر

بله، به‌عنوان مثال داستان نویس مشهور ایرانی صادق هدایت را در نظر بگیرید. شاید کسی بپندارد که آثار صادق هدایت، انعکاس واقعیات جامعه ایران و انتقاد از آن بود؛ ولی آیا این پندار صحیح است؟! هرگز. چرا؟ چون آثار صادق هدایت، یک‌جانبه‌نگری و سیاه‌نمایی است و می‌دانیم که منفی بافی اگر گسترش یابد کم‌کم به نومیدی می‌انجامد و شاید انسان را به خودکشی نیز برساند همان‌طور که خود صادق هدایت نیز گرفتار چنین اشتباه بزرگی شد و سرانجام خودکشی کرد!

آسیب‌شناسی و نقد وضعیت جنبه‌های منفی جامعه

ببینید آسیب‌شناسی دو نوع است: یکی یأس‌آور، و دیگری امیدآفرین. اگر آسیب‌شناسی به معنای نگرش یک بُعدی و دیدن فسادها و بدی‌ها و غفلت از رشد و خوبی‌ها باشد، انسان به یأس و نومیدی می‌رسد، ولی اگر آسیب‌شناسی عبارت باشد از نگرش همه‌جانبه به همه ابعاد زندگی اجتماعی اعم از بدی‌ها و خوبی‌ها، خدمت‌ها و خیانت‌ها، مثبت‌ها و منفی‌ها و… در این صورت می‌توان براستی واقعیات تلخ و شیرین جامعه و میزان تکامل یا انحطاط آن را شناخت و با امید حرکت کرد و به ترمیم آسیب‌ها و اصلاح‌گری پرداخت.

به همین جهت استاد شهید مطهری در برابر سخن یکی از دانشگاهیان که گفت: صادق هدایت که خودکشی کرد، حقیقت جامعه خود را می‌دید و چیزی را که دیده مطرح کرده است، اظهار داشته است که دیدن یک‌جانبه، غلط و بدآموزی است. دیدن صحیح یک جامعه این است که ما خالی از هرگونه حب و بغضی، نیکی‌های جامعه را ببینیم، بدی‌های جامعه را هم ببینیم. اگر فقط بدی‌ها را ببینیم و اساساً خوبی‌ها را نبینیم و به همین جهت آن‌ها را انکار کنیم، این نوعی خیانت به جامعه است که کم‌کم منجر به خیانت به خود می‌شود. وقتی که انسان دائماً به خود تلقین کند که جز شر و فساد و بدی و

وجه ملامت دنیا در روایات

آیت‌الله مصباح یزدی

در برخی روایات، دنیا و آخرت به‌عنوان دو دشمن که هر کدام دشمن دیگری است معرفی شده است. در برخی از تعبیرات نیز به دو هوو تشبیه شده‌اند که نمی‌خواهند با هم جمع شوند و نسبت به یکدیگر حساسیت دارند. از امیرالمؤمنین نقل شده که فرمود: «إِنَّ الدنیا و الآخرة عدوَّان متفاوِتان و سبیلان مختلفان فمن أحبّ الدنیا و تولاها أبغض الآخر و عاداتها و هما بمنزلة المشرق و المغرب و ماش بینهما کلما قرب من واحد بعد من الآخره و هما بعد ضرتان»؛ می‌فرماید که دنیا و آخرت دو دشمن هستند، کسی که دنیا را دوست داشته باشد، به‌طور طبیعی آخرت را دوست نخواهد داشت و برعکس. دنیا و آخرت مثل مشرق و مغرب است، انسان هر قدر به مشرق نزدیک‌تر شود، از مغرب دور شده و هر قدر به مغرب نزدیک شود از مشرق دور شده است، راه سومی هم وجود ندارد.

وجه مذمت دنیا

در ادبیات، اصطلاحی به نام «وصف به حال متعلق» داریم که یک نوع مجاز در اسناد است؛ به‌عنوان مثال می‌گوییم: فلانی مؤدب است فرزندش. در این جمله به ظاهر صفت را برای آن شخص آوردیم، ولی در حقیقت صفت فرزندش است. در امور معنوی نیز چنین چیزی وجود دارد؛ وقتی می‌گویند: دنیا را دشمن داشته باشید، به معنای دشمنی با آسمان، ماه و خورشید نیست. این از نظر ادبیات یک نوع وصف به حال متعلق است و منظور، دشمنی و مذمت آن آثار و احوالی است که از دنیا بر انسان عارض می‌شود. آن‌چه که اصالتاً مذموم و نامطلوب است آن اثر سویی است که باعث غفلت ما از خداوند می‌شود، آن حب و محبتی است که ما را از آخرت و عبادت باز می‌دارد. بنابراین منشأ مذمت دنیا، کیفیت برخورد ما با آن است، نه خود دنیا؛ چراکه انسان سالک و تمام‌انبیاء با استفاده از همین دنیا، به کمالات بالای معنوی و اخلاقی نائل شده‌اند. این خانه، این خانواده، این آفتاب و آسمان و زمین، این باغ و بوستان همه می‌توانند وسیله کمال انسان باشند که شاعر گفته:

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند

تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

مردم دنیا دو دسته‌اند

حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در تعبیر دیگری می‌فرماید: «الناس فی الدنیا عاملان عامل عمل فی الدنیا للدنیا»؛ یعنی مردمی که در دنیا زحمت می‌کشند دو دسته‌اند: دسته‌ای کسانی هستند که در دنیا‌کار می‌کنند، اما هدفشان خود دنیاست. «قد شغلته دنیاه عن آخرته»؛ این افراد از آن‌جا که هدفشان خود دنیاست، دیگر فرصتی برای آخرت برایشان نمی‌ماند. فراموش می‌کنند که اصلاً یک آخرتی نیز هست. این دنیا و آخرت، همان می‌شود که در روایت به مشرق و مغرب تشبیه شده که هر قدر به یکی نزدیک می‌شود از دیگری دور می‌شود.

حضرت در ادامه می‌فرماید: «بخشی علی من یخلفه الفقراء»؛ این نوع افراد وقتی به فکر فرزندانش می‌افتد، می‌گوید: بچه‌هایم پس از من در دنیا می‌مانند و لذا باید برای آن‌ها پول و ثروت فراهم نمایم. «فیقنی عمره فی منفعة غیره»؛ حداقل بخشی از عمرش را برای منفعت دیگران صرف می‌کند. چه بسا حلال و حرام را رعایت نمی‌کند تا برای بچه‌هایش چنین و چنان کند.

دسته دیگری از انسان‌ها این‌طورند که (عامل عمل فی الدنیا لما بعدها)؛ دسته دیگری هستند که آن‌ها نیز در دنیا زحمت می‌کشند، اما هدفشان خود دنیا نیست، بلکه به بعداز دنیا توجه دارند. این‌ها از امکانات دنیا استفاده می‌کنند دنیا را راه رسیدن به آن هدف می‌دانند.

چه بسا زندگی این گروه، از گروه اول بهتر نیز باشد؛ زیرا همه زندگی تابع زحمت خود انسان نیست! خیلی از افراد هستند که در دنیا زحمت و محرومیت می‌کشند، ولی چیز زیادی عائدشان نمی‌شود.

آیه قرآن می‌فرماید: «من کان یرید العاجلة عجلنا له فیها ما نشاء لمن نرید»؛ (اسراء/ ۱۸) یعنی هر اندازه که ما بخواهیم و به هر کس که ما بخواهیم می‌دهیم.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

بدذاتی و شرارت چیزی نیست، منجر به همان یأس و ناامیدی و همان خودکشی‌ها می‌شود.^(۱)

نظر استاد مطهری در مورد خود کشی صادق هدایت

صادق هدایت، خودکشی کرد چون گوهر ایمان به خدا را نشناخته و جزو پوچ‌گرایان و نیهیلیست‌ها بود و زندگی را لغو و بیپنده‌اش، البته استاد شهید در کتاب عدل الهی، بر تأثیر و زمینه‌سازی عامل اشرافیت و نازپروردگی در هدایت نیز تأکید کرده و چنین نوشته است: یکی از علل خودکشی او این بود که اشراف‌زاده بود. او پول توجیبی بیش از حد کفایت داشت، اما فکر صحیح و منظم نداشت. او از موهبت ایمان بی‌بهره بود، جهان را مانند خود بوالهوس و گرافه‌کار و ابله می‌دانست. لذت‌هایی که او می‌شناخت و با آن‌ها آشنا بود کثیف‌ترین لذت‌ها بود و از آن نوع لذت‌ها دیگر چیز جالبی باقی نمانده بود که هستی و زندگی، ارزش انتظار آن‌ها را داشته باشد. او دیگر نمی‌توانست از جهان، لذت ببرد… آری، شرط استفاده کردن از لذت‌ها، آشنا شدن با رنج‌ها است. تا کسی پایین دره نباشد عظمت کوه را درک نمی‌کند. این‌که خودکشی در طبقات مرفه زیادت‌ر است یکی، از این است که معمولاً بی‌ایمانی در طبقه مرفه بیشتر است، و دیگر، از این است که طبقه مرفه، لذت حیات و ارزش زندگی را درک نمی‌کنند؛ زیبایی عالم را احساس نمی‌کنند؛ معنی حیات و زندگی را نمی‌فهمند. لذت و رفاه بیش از اندازه، انسان را بی‌حس کرده و به‌صورت یک موجود کرخ و ابله در می‌آورد. چنین انسانی بر سر موضوعات کوچکی خودکشی می‌کند. «فلسفه پوچی» در دنیای غرب، از یک طرف، حاصل از دست دادن ایمان است، و از طرف دیگر محصول رفاه بیش از اندازه. غرب، بر سر سفره شرق نشسته است و خون شرق را می‌مکد، چرا دم از پوچی و نیهیلیسمزند؟!…^(۲)

راه پیشگیری از خودکشی

راهکار اصلی برای مصون ساختن جامعه از گرفتار شدن به آفت خودکشی، عبارت است از تقویت ایمان راستین و خالصانه به خدای کریم و حکیم. هرچه ایمان واقعی به خداوند متعال در انسان بیشتر

آن، واقعیت‌ها و ارزش‌ها و هم‌چنین راه‌ها و موانع قضاوت‌های اخلاقی می‌پردازد.

• **بخش دوم، فرجام‌های خواستنی**: این بخش به پنج موضوع بسیار رایج، جذاب و تأثیرگذار در رسانه در قالب پنج فصل مستقل می‌پردازد. لذت، تجارت، آزادی، خشنوت و… از جمله رایج‌ترین و پرمخاطب‌ترین بخش هر رسانه‌ای است که نویسنده تلاش می‌کند به پایه‌های اخلاقی و هم‌چنین اخلاق کاربردی در هر یک از این موضوعات به‌طور مستقل پرداخته و یک ساختار اخلاقی ارائه کند.

• **بخش سوم، تعهدات**: بخش سوم کتاب به تعهدات رسانه در قالب چهار فصل مستقل می‌پردازد. عناوین این چهار فصل شامل حقیقت، تصاویر، کلیشه‌ها و حریم خصوصی است. نویسنده معتقد است رسانه باید به این چهار موضوع متعهد بوده و در رفتار رسانه‌ای خود به الزامات این موضوعات متعهد بماند.

• **بخش چهارم، مسیرهای جدید**: سه موضوع امنیت، اخلاق دیجیتال و عمل نادرست از جمله موضوعات و جهت‌گیری‌های جدید در حوزه رسانه است که نویسنده تلاش می‌کند ضمن ارائه تصویری روشن و شفاف از این موضوعات از جنبه اخلاق کاربردی به آن‌ها پرداخته و به ارائه راهکار بپردازد.

امیدوارم ترجمه این کتاب بتواند افق‌های روشن و جدیدی را در مسیر تعالی و ارتقای اخلاق در حوزه

نگارش بسیار خوب و هم‌چنین موضوعات کاربردی آن است. با توجه به در دسترس نبودن متن اصلی کتاب، تلاش‌های فراوانی در مسیر خرید و دریافت نسخه الکترونیک این کتاب نمودیم که به کمک دوستانی در کانادا این امکان فراهم شد تا فرآیند ترجمه آغاز گردد، اما زمان برای ترجمه یک کتاب دانشگاهی و آکادمیک در این سطح بسیار اندک و نیاز به دقت بالا داشت، و لذا ما بر آن داشت که ترجمه کتاب را به‌صورت گروهی و در یک چارچوب بسیار دقیق و برنامه‌ریزی شده پیش ببریم. در این‌جا لازم است از تک‌تک همکاران گرامی که در ترجمه و ارزشیابی قسمت‌های مختلف این اثر همکاری داشته‌اند تشکر ویژه داشته باشیم. سرکار خانم‌ها وحیده دهقان پور، رقیه حق‌گویان، گلناز محمدخانی، نرجس امامی، منیره رفایی فر، طاهره حسینی غفاری، زهرا صدقییان و آقای سیدمحمد باقرساجدی از همکاران پرتلاش و منظم این ترجمه بوده‌اند.

• **لطفا در مورد محتوای کتاب و موضوعات مختلف آن توضیح دهید**.

این کتاب در چهار بخش و سیزده فصل تنظیم شده است.

• **بخش اول، مبانی** : این بخش شامل یک مقدمه و یک فصل با عنوان «قضاوت‌های اخلاقی» است. در این بخش به مباحث کلان و مباحث‌های اساسی اخلاق رسانه همانند چرایی اخلاق رسانه، تعریف

چرا برخی افراد خودکشی می‌کنند؟!

بررسی دلایل، حکم شرعی و راه‌های پیشگیری از خودکشی

نوشتاری از حجت‌الاسلام والمسلمین محمد خردمند کارشناس علوم اسلامی

کسانی که خدا را فراموش کنند، گرفتار خودفراموشی می‌شوند.

از نظر آمارهای جهانی، کمترین میزان خودکشی در بین مسلمانان وجود دارد؛ در حالی که بیشترین میزان خودکشی در میان کشورهای

است که خدا را فراموش کرده‌اند.

پوچ‌گرایی و نیهیلیسم، میوه تلخ فراموشی خدا است که در جهان معاصر، میلیون‌ها نفر را به سوی خودکشی کشانده و قربانیان فراوانی گرفته

است.

انسان مؤمن، که از افسردگی، اضطراب و نومیدی رها شده و قلب و روح و جانش با یاد خدا آرامش یافته، چرا خودکشی کند؟!

اگر می‌خواهید در هر جامعه‌ای از خودکشی پیشگیری کنید، عشق الهی و ایمان راستین به خدای حکیم را به مردم بیاموزید و تقویت کنید و داستان کر بلا را برای همگان بخوانید

داستان کر بلا را برای همگان بخوانید و قهرمانان عاشورا را به همه معرفی کنید.

گردد، امید و نشاطش افزون می‌شود و از کژراهه‌هایی چون اضطراب، افسردگی و خودکشی دور می‌گردد. کسی به خودکشی روی می‌آورد که احساس پوچی و بی‌پناهی کند. اگر می‌خواهید در هر جامعه‌ای از خودکشی پیشگیری کنید، عشق الهی و ایمان راستین به خدای حکیم را به مردم بیاموزید و تقویت کنید و داستان کر بلا را برای همگان بخوانید و قهرمانان عاشورا را به همه معرفی کنید.

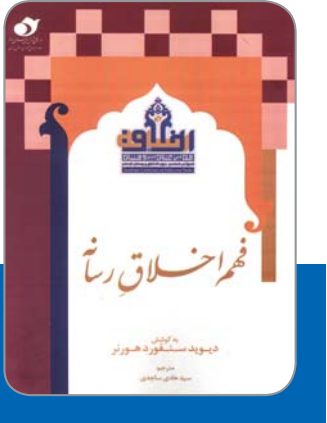
چون خودکشی از نظر همه مردم حتی کسانی که تصمیم به انجام آن گرفته‌اند، بدترین گزینه است و هیچ کسی نمی‌خواهد آن را انتخاب کند مگر آن‌که راه دیگری نیابد و ناچار و بیچاره شود، معمولاً کسانی که می‌خواهند خودکشی کنند، این موضوع را با شخصی در میان می‌گذارند و همین زمان، فرصتی طلایی و شاید آخرین فرصت برای نجات او است. پس با او گفت‌وگو کنید و او را تشویق به شرح وضعیت روحی و زندگی خودش کنید و به او بگویید دست‌کم، وصیت و آخرین پیامت را بگو. پس نخست بگذارید او هرچه می‌خواهد، از دل تنگش سخن بگوید و کاملاً سفره دلش را برای شما باز کند و اگر فحش و بد و بیراه نیز به شما یا به هر کس دیگری داد، صبور باشید و واکنش فوری نشان ندهید و اجازه دهید عقده‌هایش را خالی کند. آن‌گاه که سخنش به پایان رسید، هرگز ملامتش نکنید، بلکه تأکید کنید که بعد از خودکشی دیگر فرصت بازگشت و جبران نداری! پس برای خودکشی عجله نکن! و کم‌کم به او امید بدهید و با بیان مثال‌هایی از تاریخ زندگی پیامبران الهی و سیره معصومان (علیهم‌السلام) و مؤمنان راستین، ایمانش را به خدا تقویت کنید و به او بگویید و تلقین کنید که تو می‌توانی با توکل بر خدای توانا، بر همه مشکلات غلبه کنی و با نرمی و مهربانی برایش روشن کنی که هر مشکلی، راه‌حلی دارد و…

پی‌نوشت‌ها

۱. تکامل اجتماعی انسان در تاریخ (نبرد حق و باطل) در مجموعه آثار استاد شهید مطهری، ج/۱۳/

ص ۵۴۳-۵۴۴

۲. عدل الهی در مجموعه آثار استاد شهید مطهری، ج/۱- ۱۸۵- ۱۸۶

رسانه، مطبوعات و فضای مجازی رقم زده و کاستی‌هاو کمبودهای احتمالی ترجمه نیز با تذکرات و نقطه‌نظرات منتقدین و صاحب‌نظران بیش از پیش تدارک گردد. پیش‌تر سیاست‌گذار هر گونه نقد، دیدگاه اصلاحی و نقطه‌نظر تکمیلی راجع به این اثر هستیم.

• **چگونه می‌توان این کتاب را به‌صورت شخصی و یاری‌مراکز آموزشی تهیه نمود؟**

این کتاب در ۴۵۰ صفحه توسط مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما چاپ شده است. علاقه‌مندان جهت تهیه کتاب می‌توانند با شماره تلفن ۰۲۵-۳۲۹۱۹۶۷۰ تماس حاصل نمایند.

• **کتاب حاضر دارای چه برجستگی‌ها و جایگاه‌علمی در سطح بین‌المللی می‌باشد؟**

با وجود انتشار این کتاب در سال‌های اخیر، توانسته یکی از ۱۲ اثر برتر در رنکینگ برترین کتاب‌های حوزه اخلاق رسانه در بیست‌سال اخیر باشد. این کتاب حاصل بیش از ۱۵ سال تدریس و پژوهش نویسنده آن است. «فهم اخلاق رسانه» در سال‌های اخیر متن درسی و منبع مورد ارجاع در دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و آکادمیک مختلف در سراسر دنیا قرار گرفته است. زبان روان، موضوعات کاربردی و

● **رواق شهیدان**

از شهدای صاحب اندیشه و تفکر انقلابی در افغانستان بود که پس از دیدار با حضرت امام خمینی‏ ^{علیه السلام} به تبلیغ افکار انقلابی و مبارزه با استعمار کمونیست پرداخت.

● **تولد و تحصیل**

شهید سیدمحمدحسین مصباح به سال ۱۳۱۷ش در دره سنگلاخ از توابع کابل دیده به جهان گشود.او علوم مقدماتی را نزد پدر عالمش سیدمحمدعیسی خواند و پس از رحلت ایشان به حوزه بهسود و سپس به حوزه کابل رفت و از افاضات علمای آن دو حوزه به‌خصوص عالم جلیل‌القدر شیخ عزیزالله غزنوی بهره برد. در سیر مطالعات جووزی‌اش به فلسفه اسلامی علاقه بیشتری داشت و سخنرانی‌ها و مقالات و کتاب‌هایش را در این زمینه شکل داد. سیدمحمدحسین همزمان با تحصیلات جووزی، به فراگیری هندسه، فیزیک، ریاضیات و نیززبان انگلیسی مشغول بود.

● **جهاد اندیشه**

حجت‌الاسلام مصباح هرچند بخشی از اوقات خود را در مسیر تربیت طلاب و تدریس فقه، اصول، ادبیات و فلسفه سپری نمود، ولی عمده فعالیت‌هایش را به روشنگری و بیان خطر استعمار اختصاص داد. او در معرفی تفکرات امام خمینی‏ ^{علیه السلام} در افغانستان نقش‌آفرین بود و از سال ۱۳۴۷ش که در نجف، امام خمینی‏ ^{علیه السلام} را ملاقات نمود تا زمان شهادتش حدود هزار سخنرانی انقلابی ایراد نمود و کتاب‌ها و مقالات بسیاری را نوشت.

ردی بر فلسفه مارکسیسم، فلسفه استعمار، ماتریالیسم، دین و جهان امروز و آزادی، نمونه‌ای از آثار این دانشمند مجاهد است.

او در نجف اشرف شیفته شخصیت امام خمینی‏ ^{علیه السلام} گردید و توضیح المسائل و کتاب حکومت اسلامی آن رهبر فرزانه را با خود به افغانستان برد و در مدت تبلیغ و سخنرانی‌اش از آن‌ها استفاده می‌کرد.

● **عروج سرخ**

استعمارگران و فریب‌خوردگان داخلی که وجود مؤثر افرادی چون سیدمحمدحسین مصباح را مزاحم نقشه‌های شوم خود می‌دیدند، عاقبت در سال ۱۳۵۷ش او را دستگیر و در زندان به زندگی مسا‌ی‌اش پایان دادند.

منبع: مشاهیر تشیع در افغانستان تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

● **با حضور مدیر حوزه علمیه خواهران**

سامانه جامع آموزش حوزه علمیه خواهران رونمایی شد

طی مراسم‌ای با سامانه جدید جامع آموزش، با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور، ۸ دی در سالن جلسات مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران رونمایی شد. از ویژگی‌های این سامانه افزایش چندبرابری کارایی و عملکرد سامانه در بخش‌های مختلف نظیر انتخاب واحد و ثبت نمره است. سامانه جدید جامع آموزش حوزه علمیه خواهران، منطبق با فرآیند قوانین و بخش‌نامه‌های آموزشی بوده و زمان فرایندهای پرکاربرد در این سامانه کاهش یافته‌است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالکریم بهجت‌پور در این مراسم، ضمن قدردانی از تلاش‌های صورت‌گرفته در معاونت آموزش و مرکز فناوری، اظهار داشت: این اقدام برگ زرین و افتخار دیگری برای مجموعه حوزه علمیه خواهران است.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران کشور با اشاره به این‌که در سامانه جامع آموزش حوزه علمیه خواهران به راهبرد مدرسه‌محوری توجه شده است، خاطرنشان کرد: پیش‌بینی تغییرات و تحولات مرکز در این سامانه، نشان‌دهنده توانمندی بالای کارشناسان مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران است.

معاون تبلیغ حوزه‌های علمیه

باب فتنه بسته نیست؛ فقط روش‌ها عوض می‌شود

● **بنای دشمنان اجرای انقلاب مخملین در ایران بود**

معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه بیان کرد: به‌دلیل پیچیدگی این طراحی، مردم نمی‌دانستند که چه اتفاقی در حال شکل‌گیری است؛ لیکن متخصصان فن می‌دانستند که چه جریانی در کار است. سوم آن‌که: مردم در طول چند ماه شورش، به نیت پلید دشمنان پی بردند. رؤسای جمهور کشورهای سلطه‌گر به‌طور مستمر از فتنه حمایت میکردند؛ رئیس‌جمهور فرانسه هرروز در این زمینه مصاحبه می‌کرد و آمریکایی‌ها رسماً از آشوب‌ها حمایت میکردند. مردم در این مدت، با اهداف فتنه آشنا تر می‌شدند و در نهایت ۹ دی مردم به جمع‌بندی کامل رسیدند.

وی اظهار داشت: وقتی بی‌بی‌سی به یک شبکه اطلاع‌رسانی برای فتنه مبدل می‌شود و محل‌های تجمع را به مردم می‌گوید، مشخص است که این جریان، یک جریان همه‌جانبه است؛ کلیتتون اذعان کرد که شبکه‌های اجتماعی را برای ایران ساخته‌اند؛ به‌نحوی که زمانی که مخابرات اینترنت‌ها را در این قضایا قطع می‌کرد، این گروه‌ها به‌شدت دچار سردرگمی می‌شدند.

این استاد حوزه علمیه گفت: این‌که اجانب پشت سر این ماجرا بودند و به مدیریت کار می‌پرداختند، برای افراد متخصص مشخص بود و اهل دقت نیز از همان ابتدا متوجه این امر شده بودند؛ ولی پس‌از چند ماه جهت‌گیری ضد دینی آن‌ها در حمله به تکایا و عزاداری امام حسین ^{علیه السلام}، مواضع فتنه‌جویان برای مردم کاملاً آشکار شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی یادآور شد: هنگامی که مردم متوجه شدند که این گروه به دنبال مبارزه با اصل دین هستند به میدان آمدند و حماسه ۹ دی شکل گرفت. یکی از شاهدان عینی در آشوب‌های تهران می‌گفت: یکی از فتنه‌گران به ماشین من حمله کرد و گفت تا نام امام حسین ^{علیه السلام} از ایران برچیده نشود، ما ایستادگی می‌کنیم؛ در این قضایا برخی از افرادی که دیرتر موضوعات را متوجه می‌شدند، تازه فهمیدند که اصل ماجرا از چه قرار است.

● **عبرت‌ها و امتیازات ۹ دی**

وی گفت: در این قضایا چند نکته بسیار مهم وجود دارد؛ نخست نقش رهبری انقلاب است؛ اگر رهبری معظم ابطال انتخابات را می‌پذیرفتند و در برابر این بدعت ایستادگی نمی‌کردند، امر بسیار مهم و مشکل بزرگی برای نظام اسلامی به‌وجود می‌آمد؛ گرچه در یکی از جلسات به این افرادگفته شد: اگر دوباره انتخابات شود و شما پیروز نشوید، چه می‌گویید؟! گفتند: می‌گوییم قلب شده است؛ این افراد به دنبال تحمیل یک جریان با زور و دیکتاتوری برکل کشور بودند.

وی گفت: امروز با ادله و اسناد مختلف ثابت شده است که این افراد در خدمت اجانب بوده و به کشور خیانت کردند و مشخص است که آن زمان اجماعی از

سوی کشورهای استکباری، فتنه‌گران، سلطنت‌طلبان و منافقان برای نابودی نظام اسلامی شکل گرفته بود؛ طبق قانون واحکام شرح این افراد، باید اعدام می‌شدند.

استاد حوزه افزود: اهل بصیرت با مشاهده نشانه‌ها به اهداف دشمن می‌رسند؛ امروز دیگر بحث نشانه نیست؛ بلکه دلایل کاملاًمشهود است و این، رأفت اسلامی است که آن‌ها را نگه داشته است؛ برخی از کسانی که از دادگاه سخن می‌گویند، می‌خواهند که این افراد اعدام شوند تا پیراهن عثمانی از آن‌ها بسازند. کسانی که از رفع حصر یا محاکمه سخن می‌گویند یا مغرضند و یا این‌که از نظر سیاسی عقب‌افتاده و کج‌فهم هستند؛ چون بعداز آن همه اعترافاتی که آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها داشته‌اند؛ هنوز متوجه‌اصل ماجرا نشده‌اند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی اظهار کرد: اکنون بعداز حدود نه سال چند نتیجه مهم قابل طرح است؛ اول آن‌که بازتاب ایستادگی ایران آن بود که سلسله انقلاب‌های مخملین قطع و از بین رفت؛ یعنی مدل انقلاب‌های مخملین که حکومت‌های چندین کشور را تغییر داده بود، از کارایی افتاد و در حقیقت عملکرد مردم ایران، کشورهای دیگر را بصیرت بخشید تا چنین الگویی در کشورشان اتفاق نیفتد و خوشبختانه ۹ دی سلسله این بدعت را قطع کرد.

وی گفت: نکته دیگر آن است که در مواردی کشوریایی که این مدل‌های توطئه‌ای را برای ما طراحی کرده بودند، خودشان در موارد مشابه گرفتار شدند؛ مانند کلیتتون که اعتراف کرد: شبکه‌های اجتماعی را برای مقابله با ایران ساخته و با این سیستم تلاش کردند، اغتشاشات این را جهت دهند، سال‌ها بعد با همین شبکه‌های اجتماعی در انتقاهات شکست خوردند.

این استاد حوزه بیان داشت: نکته دیگر جالب توجه آن است که امروز در فرانسه تظاهرات گسترده مردمی در جریان است و این مردم بیان می‌کنند که از انقلاب اسلامی ایران الگو گرفته‌اند؛ طرح‌هایی که این کشورها علیه ما اجرا کردند، امروز علیه خودشان در حال اجراست؛ از جمله این‌که در قضایای اخیر، معترضان بنا دارند که در یک نقطه تظاهرات نکنند تا سیستم‌های امنیتی نتوانند آن‌ها را مهار کنند؛ گرچه در ایران به برکت لشکر ۲۰ میلیونی بسیج این توطئه‌ها خنثی گردید؛ ولی امروز در پاریس عین همین مدل علیه آن‌ها در حال اجراست.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی یادآور شد: بحث فتنه ۸۸ برای مردم و گروه‌های سیاسی دلسوز نظام و حتی برای کشورهای منطقه و دنیا درس‌آموزاست؛ یکی از درس‌های بزرگ انقلاب اسلامی ایران، ظلم‌ستیزی و مقابله با قدرت‌های بزرگ است که در لبنان، سوریه و عراق و… به بار نشست و امروز در جهان نیز، در حال نهاده شدن است.

این استاد حوزه یادآور شد: در همین قضیه خروج خفت‌بار از سوریه بیان می‌کنند که تریلیون‌ها دلار در

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی با اشاره به این نکته باب فتنه در کشور بسته نیست، بیان کرد: باب فتنه بسته نیست؛ ولی قطعاً روش‌های آن‌ها عوض می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن نبوی در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، با اشاره به یوم‌الله ماندگار نهم دی، روز بصیرت و میثاق امت با ولایت، گفت: ۹ دی از چند جهت قابل بررسی و دقت است؛ اول آن‌که این حادثه در حقیقت، تیر خلاصی بر فتنه ۸۸ بود؛ این فتنه، طراحی عجیبی داشت و ۹ دی آخرین تیر بر پیکره این فتنه بود.

دوم آن‌که در مورد فتنه، به پیچیدگی آن باید توجه کرد. در این فتنه، سیستم‌های اطلاعاتی کشور کاملاً به این نتیجه رسیده بود که توطئه‌برانندازی در دست اقدام دشمن است؛ زیرا اطلاعات مختلفی در این زمینه به دست آورده بودند. سفرها به انگلیس و کشورهای عربی بسیار معنی‌دار شده بود و افرادی در این کشورها دوره‌های آموزشی دیده بودند؛ زیرا این انقلاب نظام‌های سیاسی چند کشور را سرنگون کرده بود.

منطقه هزینه کردیم و امروز مجبوریم که این کشورها را به ایران تحویل دهیم.

● **نقش حوزه و روحانیت در ۹ دی**

وی گفت: نقش روحانیت در این زمینه از گذشته تا امروز نقش تبیینی بوده است؛ روحانیت بنا به‌کاربرد زور و… ندارد؛ روحانیت به‌دنبال تبیین امور است؛ البته در بین روحانیون نیز افرادی بودند که ضریب فهم بالایی نداشتند؛ ولی بدنه غالب روحانیت به‌سرعت فتنه دشمن را فهمید و این امور را برای مردم تبیین کرد و زمانی که مشخص شد، سران کفر و نفاق به دنبال فتنه‌گری هستند، حادثه ۹ دی توسط مردم به‌وجود آمد.

● **عبرت از ۹ دی**

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی گفت: بر اساس آموزه‌های قرآنی، تاریخ، درس‌آموز است؛ تاریخ انبیا نیز در قرآن بیان شده است که برای صاحبان لب و فکر، عبرت‌آموز است؛ قضایایی که امروز در حال رخ دادن است، فوق‌العاده پیچیده‌تر از گذشته است؛ مطرح کردن ۹ دی از تکرار فتنه‌های آینده نیز جلوگیری می‌کند و مؤثر خواهد بود؛ رهبر انقلاب نیز بربحث فتنه و بصیرت‌افزایی تأکید دارند.

● **باب‌های فتنه جدید**

معاون تبلیغ حوزه‌های علمیه کشور بیان کرد: بعید است که فتنه‌گران این مدل را پیاده کنند؛ ولی باب فتنه به هیچ وجه بسته نیست؛ جامعه ما نیز باید آمادگی خود را افزایش دهد که اگر فتنه به‌شکل دیگری مطرح شد، فریب نخورد؛ تا زمانی که انسان و شیطان حضور دارند، باب فتنه بسته نخواهد شد. وی افزود: اگر بخواهیم در این عرصه برنام‌ریزی کنیم، باید از دستورات مقام معظم رهبری تبعیت کنیم؛ ایشان روی بحث بصیرت‌افزایی بین مردم تأکید دارند؛ بیان عبرت‌ها و درس‌های فتنه بسیار مهم است؛ بهترین راه آن است که حوزه‌های علمیه نیز با حضور خود در کشور و با مقفورات اندکی که دارند، در این عرصه پیشگام باشند.

● **حوزه انقلابی**

وی درباره حوزه انقلابی و سکولار گفت: بعضی یک تعبیری را به مقام معظم رهبری نسبت می‌دهند که نادرست است؛ زیرا ایشان هیچ‌گاه نمی‌فرمایند که کل حوزه سکولار است؛ نکته آن است که شاید یک سری جریانات ضعیفی در این زمینه در حوزه وجود داشته باشند؛ ولی کل حوزه را نمی‌توان سکولار دانست.

معاون تبلیغ حوزه‌های علمیه در پایان ضمن بیان ضعف‌های مدیریتی، گفت: ما پیشرفت‌های فوق‌العاده در زمینه‌های مختلف داشته‌ایم؛ اما عده‌ای که همه آرزوهای خود را در امان غرب جستجو می‌کنند، نمی‌خواهند به توانمندی‌های داخلی اعتماد کنند.

پیشرفت‌های کشور را نیز منکر می‌شوند. دشمن هم نمی‌خواهد پیشرفت‌های کشور بیان شود؛ به‌همین دلیل ما باید پیشرفت‌ها را برای مردم بیان کنیم.

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی «کتاب «فتنه تغلب» منتشر شد

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

در آستانه سالگرد حماسه مردمی ۹ دی

● **فرزانگان**

● **آیت‌الله شیخ علی‌اکبر وحیدی همدانی**

● **تولد:** ۱۳۰۸ش
● **عمر:** ۶۹ سال
● **اساتید:** حضرات آیات سیدمحسن حکیم، سیدمحمود شاهرودی، سیدابوالقاسم خویی، سیدعبدالله طاهری شیرازی، حاج شیخ محمدعلی دامغانی و…
● **آثار:** کتاب الاجاره، کتاب الخمس، کتاب الزکاة، حقوق زن در اسلام، رساله ترتب و…

● **ولادت و تحصیل:** عالم متقی آیت‌الله شیخ علی‌اکبر وحیدی همدانی از چهره‌های علمی و خدمتگزار حوزه‌های علمیه در سال ۱۳۰۸ خورشیدی در خانواده‌ای علمی در روستای «سایان» از توابع شهرستان رزن همدان به دنیا آمد.

خواندن و نوشتن برخی از کتب فارسی از جمله کتاب اخلاقی معراج السعادة مرحوم نراقی را نزد پدر بزرگوارش آموخت. او که در فکر طی مدارج علمی و اخلاقی بود در این ایام پدر خود را از دست داد و این امر باعث وقفه در روند تحصیلی وی گردید. فقدان پدر و تأمین هزینه زندگی مادر و سه خواهرش باعث شد تا در زادگاه خود، به مکتب‌خانه‌داری و آموزش قرآن و کتب فارسی روی آورد. چهار سال بدین منوال گذشت تا این‌که مردی روشن‌ضمیر و نیک‌اندیش به وی گفت: «عمو برو برای خودت درس بخوان، این مکتب‌داری برای تو فایده‌ای ندارد.» او که دل در گرو تحصیل داشت و از ترک تحصیل رنج می‌برد، سخن آن مرد صالح را پذیرفت و در مدرسه علمیه «شاهنجرین» مشغول تحصیل گردید. سپس برای ادامه تحصیل راهی مدرسه مرحوم آخوند ملا علی همدانی و مدرسه دامغانی در همدان شد و کتاب‌های سطح و نیز اخلاق عملی را از محضر جناب آخوند ملاعلی همدانی و حاج شیخ محمدعلی دامغانی بهره گرفت.

● **سوی عتبات:** مرحوم وحیدی در سال ۱۳۳۷ شمسی با خانواده خود همراه اساتذش مرحوم آخوند ملاعلی همدانی راهی عتبات عالیات شد و در حوزه علمیه نجف اشرف ادامه تحصیل داد. وی در نجف از محضر بزرگانی چون حضرات آیات سیدابوالقاسم خویی، سیدمحسن حکیم، سیدعبدالله شیرازی و به‌ویژه سیدمحمود شاهرودی بهره‌مند شده و موفق به گرفتن اجازه اجتهاد گردید. آیت‌الله سیدمحمود شاهرودی در فرازهایی از اجازه اجتهادی خود به ایشان، آورده است: «… دانشمند پرهیزکار و فاضل پارسا و نیکوکار حجت‌الاسلام حاج شیخ علی‌اکبر وحیدی همدانی… با دقت و ژرف‌اندیشی در درس‌های اصولی و فقهی ما حاضر گشته… و به مقام اجتهاد دست یازیده است بنابراین لازم است به احکامی که استنباط می‌کند عمل نماید…» ایشان هم‌چنین موفق به اجازه نقل روایت از مرحوم شیخ آقا بزرگ تهرانی گردید.

● **بازگشت به ایران:** آیت‌الله وحیدی همدانی پس از سال‌ها تحصیل و اقامت در نجف، در سال ۱۳۵۰ شمسی و در پی دستور حزب بعث عراق مبنی بر اخراج ایرانیان، در راه کربلا دستگیر و به ایران فرستاده شد. چندی بعد نیز خانواده‌اش در قم به وی ملحق شدند. ایشان در مدت زمانی که در قم اقامت داشتن به کارهای علمی و تدریس مشغول بود.

● **هجرت:** وی در سال ۱۳۵۳ شمسی از طرف آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی، جهت تدریس و سرپرستی حوزه علمیه شهرستان دورود به استان لرستان اعزام شد. ایشان در مدت اقامتش در آن‌جا ضمن تدریس و تربیت طلاب، مدرسه علمیه مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی را توسعه داده و طلاب منطقه از برکات وجودش بهره‌مند شدند. با اوج گرفتن مبارزات سیاسی مردم به رهبری امام خمینی نیز نقش مؤثری ایفا نموده و برای پیشرفت و تثبیت انقلاب اسلامی تلاش فراوانی نمود. ایشان پس از پیروزی انقلاب اسلامی سرپرستی کمیته انقلاب اسلامی دورود را بر عهده گرفت و در جهت امنیت عمومی و برخورد با حرکت‌های ضد انقلاب تلاش نمود.

● **بازگشت به قم:** آیت‌الله وحیدی از روح لطیف و حساسی برخوردار بود لذا مشاهده برخی از ناملایمات و حرکت‌های خلاف دین و انقلاب، روح لطیف آن عالم ربانی را مکدر کرده و بیمار گردید و همین امر باعث شد تا به قم مراجعت کند. ایشان پس از استقرار در قم امامت مسجد امام حسین ^{علیه السلام} در منطقه نیروگاه را به عهده گرفت و جلسات درس و بحث علمی را هم ادامه داد.

● **خدمات اجتماعی:** ایشان در مناسبت‌های تبلیغی که به مناطق مختلف سفر می‌کرد، علاوه بر ارشاد و هدایت مردم، خدمات اجتماعی و بعضی کارهای عام‌المنفعه نیز از خود به یادگار گذاشت که از جمله این خدمات ساخت مسجد، تعمیر حمام و لایروبی قنات در روستای زادگاهش به نام «سایان» بود که با همکاری مردم انجام شد. در قم نیز حسینیه‌ای برای بانوان در طبقه فوقانی مسجد امام حسین ^{علیه السلام} بنا کرد. آن مرحوم در طول دوران دفاع مقدس چندین بار به مناطق جنگی اعزام شد و روزهای به یادگار ماندنی را در کنار رزمندگان اسلام سپری کرد.

● **ویژگی‌های اخلاقی:** آیت‌الله وحیدی شخصیتی وارسته و متخلق بود. اهل ذکر و خلوت و انس با خدا بود. نافله شبش ترک نمی‌شد. مداومت به زیارت عاشورا داشت و به‌طور مرتب، روزی یک جزء قرآن تلاوت می‌کرد.

● **تألیفات:** از این دانشور پارسا آثار علمی متعددی به یادگار مانده که به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود:

کتاب الاجاره، رساله ترتب، حقوق زن در اسلام و…

● **رحلت:** سرانجام آیت‌الله وحیدی همدانی پس از سال‌ها تلاش علمی و خدمات ارزشمند اجتماعی و فرهنگی در ۳۰ مرداد سال ۱۳۷۷ شمسی دارفانی را وداع گفته و به سرای باقی شتافت. پیکر آن عالم ربانی پس از تشییع در قبرستان ابوحنسین قم به خاک سپرده شد.

منبع: ستارگان حرم / ۲۵ - تهیه و تنظیم: علی علیزاده ثانی

^[1] آیت‌الله شیخ علی‌اکبر وحیدی همدانی

^[2] آیت‌الله شیخ علی‌اکبر وحیدی همدانی

^[3] آیت‌الله شیخ علی‌اکبر وحیدی همدانی

این مرجع تقلید با تأکید بر راه‌اندازی اتاق فکر و برگزاری اجتماعات طلاب و فضلاء اظهار داشتند: نمایندگان طلاب و فضلاء پالی میان بزرگان حوزه، طلاب و فضلاء بوده و باید فقه و فقهات و عمق علمی را در طلاب ایجاد نمایند. اولین وظیفه ما طلاب این است که هرکدام از ما یک فقیه، صاحب‌نظر و مجتهد باشیم.

به گزارش خبرنگاری حوزه، حضرت آیت‌الله نوری همدانی، ۸ دی در دیدار نمایندگان طلاب و فضلاء حوزه علمیه قم که در دفتر معظم‌له برگزار شد، با استناد به آیه ۲۶ سوره انفال ابراز داشتند: ما پیش از انقلاب اسلامی ایران در برابر شرق و غرب مستضعف بوده و ترس از فشار آنان داشتیم؛ اما امروز بحمدالله قدرت بسیاری پیدا کرده‌ام؛ به نحوی که جلیقه زردهای فرانسه نیز بیان می‌کنند که ما از امام خمینی ره الهام گرفته‌ایم. برخی فکرمی‌کردند این انقلاب رو به انحطاط می‌رود؛ اما مشاهده کردیم که روزبه‌روز پیشرفت و وسعت پیدا کرده و الگوی بسیاری از کشورها شده است.

این استاد برجسته حوزه بیان داشتند: نمایندگان طلاب و فضلاء پالی میان بزرگان حوزه، طلاب و فضلاء بوده و باید فقه و فقهات و عمق علمی را در طلاب ایجاد نمایند. اولین وظیفه ما طلاب این است که هرکدام از ما یک فقیه، صاحب‌نظر و مجتهد باشیم؛ البته رسیدن به این مقام، مقدماتی دارد که نیازمند تلاش، جدیت، اراده و دقت است.

این مرجع تقلید با بیان این‌که نمایندگان طلاب کار بسیار مهمی را در پیش گرفته‌اند، خاطرنشان ساختند: ایجاد اتاق فکر و برگزاری اجتماعات با طلاب و فضلاء از ضروریاتی است که نمایندگان طلاب و فضلاء باید به آن بپردازند.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی اظهار داشتند: امروز دشمنان و صحنه‌های جنگ عوض شده است، ولذا باید همانند عالمان دین در گذشته با شجاعت در این میدان حاضر بوده و کار کنیم. مطابق با آمار، تعداد روحانیون شهید در جبهه نسبت به دیگر اصناف بیشتر بوده و روحانیت در میدان جنگ سخت حضور داشت؛ اما امروز جنگ نرم در پیش است و طلاب و فضلاء باید همچون گذشته در این صحنه حضوری فعال داشته باشند.

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در دیدار رئیس و نمایندگان مجمع طلاب و فضلاء حوزه علمیه قم

اتاق فکر طلاب و فضلاء راه‌اندازی شود

این مرجع تقلید خطاب به نمایندگان طلاب خاطرنشان ساختند: رهبر معظم تأکید بر حوزه انقلابی داشته و داند و این وظیفه شماست که این موضوع را پیگیری کرده تا حوزه انقلابی بماند.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی اظهار داشتند: امروز ایران اسلامی در مباحث نظامی پیشرفت بسیار بالایی پیدا کرده و قدرت بسیاری دارد که باید قدر دان بود؛ هم‌چنین پیشرفت در مباحث زنان و خانواده از دیگر دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران بوده است که باید برای مردم تبیین شود.

این استاد عالی‌قدر حوزه علمیه قم تصریح کردند: زمان‌شناسی از خصوصیتی است که طلاب و فضلاء باید مسلط بر آن باشند.

امروز ضعف برخی مسئولان را به نظام نسبت می‌دهند. حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی‌نژاد هم در این دیدار گفت: مجمع نمایندگان از نظر کمی و کیفی، جدی پیگیر مسایل انقلاب در حوزه، مطالبه‌گر انقلابی‌گری و... است، برنامه‌های بسیار مناسبی را در پیش گرفته و در جلسات گوناگون از مسئولان ارشد حوزه و نظام دعوت کرده تا با اراده

آثار ماندگار

شوارق الالهام
فی شرح
تجريد الاعتقاد

«شوارق الالهام فی شرح تجريد الاعتقاد» از کتب تألیف شده توسط فرزانه وارسته عبدالرزاق لاهیجی است که شرح مزجی بر کتاب فاخر تجريد الاعتقاد خواجه نصیرالدین طوسی و به زبان عربی می‌باشد. این کتاب تنها در بردارنده شرح مقصد اول، دوم و بخشی از مقصد سوم تجريد الاعتقاد است که مؤلف فرصت اتمام آن را نیافته است.

شوارق الالهام پس از شرح میرسیداحمد علوی بر تجريد، مفصل‌ترین شرح این کتاب به حساب می‌آید.

محتوا و ساختار کتاب

مؤلف ابتدا مقدمه‌ای را که در بردارنده تعریف علم کلام، بیان موضوع، غایت و مرتبت این علم است، بیان می‌کند و پس از آن به شرح متن کتاب می‌پردازد. ابتدا بخشی از متن خواجه در تجريد ذکر می‌شود و آن‌گاه به توضیح همین بخش می‌پردازد.

شوارق را به لحاظ جامعیت و دارا بودن دیدگاه‌های گوناگون متکلمان، می‌توان یک موسوعه کلامی به حساب آورد که لاهیجی فراتر از شرح تجريد به نقد و ارزیابی دقیق آن‌ها می‌پردازد. تسلط و احاطه مؤلف به افکار کلامی و مباحث عقلی را می‌توان به روشنی در شوارق یافت که به گفته دیگران همین خصوصیت باعث پیشی گرفتن شوارق بر دیگر شروح بر تجريد شده است.

برخی از خصوصیات شوارق

شوارق صیغه فلسفی به خود گرفته و بیش از آن‌که کتاب کلامی باشد، کتاب فلسفی است هر چند کتاب تجريد الاعتقاد نیز در بردارنده مطالب فلسفی می‌باشد. لاهیجی به آثار کلامی پیش از خود چندان اعتنائی ندارد و در مقابل نسبت به آثار و اقوال عقلی فلسفی توجه بالایی دارد.

از خصوصیات دیگر شوارق، بهره‌گیری مؤلف از آثار کلامی عامه است. او هر چند از متکلمان معتزلی مانند نظام، باقلانی و جاحظ مطالبی نقل می‌کند، ولی بیشتر منازعات فکری او با متکلمان اشعری مانند جوینی، غزالی، اشعری، آمدی و خصوصاً فخرزای و تفتازانی است.

جامعیت و وسعت مطالب شوارق، آن را به یک کتاب پژوهشی و تحقیقی و نه آموزشی تبدیل کرده است. بر خلاف کتاب‌های دیگر مؤلف هم‌چو گوهر مراد و سرمایه ایمان که جنبه آموزشی برای مبتدیان را دارند.

منابع کتاب

لاهیجی در تألیف شوارق از منابع مختلف و بسیار متعدد استفاده کرد. در میان کتب عامه از شرح مواقف، شرح مقاصد و مباحث مشرقیه بهره برد. اندیشه‌های فلسفی ابن‌سینا، خواجه نصیر، ملاصدرا، میرسیدشرف جرجانی، علامه حلی، جلال‌الدین دوانی و بسیاری دیگر از تفکرات علمای شیعه در این کتاب آمده است.

شروح مهم بر شوارق

شوارق از زمان نگارش مورد استقبال علمای بزرگ قرار گرفته و نیز از کتب درسی طلاب گرامی بوده و هست.

علمای متفکر تعلیقات و حواشی فراوانی بر شوارق نگاشته‌اند که برخی از آن‌ها عبارت از: حاشیه ملا اسماعیل اصفهانی از شاگردان ملا علی نوری که مهم‌ترین حاشیه بر این کتاب شناخته شد، حاشیه آقا علی مدرس تهرانی، حاشیه حسن‌بن عبدالرزاق لاهیجی و حاشیه آقا محمدعلی نجفی هزار جریبی.

نسخه و چاپ

نسخه‌های متعددی از شوارق در کتابخانه‌های ایران وجود دارد. در کتابخانه مسجد گوهرشاد مشهد، نسخه‌ای به خط شاگرد مؤلف محمد شریف لاهیجی هست که در سال ۱۶۳۳ یعنی در دوران حیات مؤلف و در قم نوشته شد. در کتابخانه‌های مرکزی تهران، مدرسه حجتیه قم، ملک تهران، مسجد اعظم قم، آستان مقدس رضوی نیز نسخه‌هایی از شوارق موجود است.

شوارق الالهام در سال ۱۴۲۶ق توسط مدرسه امام صادق علیه السلام قم و با اشراف و مقدمه حضرت آیت‌الله سبحانی چاپ و منتشر شد.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

معاون تهذیب حوزه در نشست با نمایندگان طلاب

نیازمند احیای گفتمان تذکر اخلاقی هستیم

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه در نشستی با نمایندگان طلاب و فضلاء حوزه علمیه قم بر احیای گفتمان تذکر اخلاقی تأکید کرد.

به گزارش خبرنگاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، ۸ دی در «سومین نشست مشترک مدیران ارشد حوزه‌های علمیه با نمایندگان طلاب»

که در دبیرخانه مجمع نمایندگان طلاب برگزار شد، به برخی از محدودیت‌های معاونت تهذیب اشاره کرد و اظهار داشت: از ابتدای سال ۹۷ تا به امروز بودجه‌های معاونت تهذیب حوزه صفر شده و بیشتر فعالیت‌ها معطل مانده است؛ چون حوزه‌های علمیه با مشکل بودجه‌ای بالایی مواجه شده است.

سخن حضرت آقا می‌شوم که چه بلایی بر اثر عدم تحول بر سر حوزه‌ها خواهد آمد؛ اگر طلبه ما به سمت کارمندی به‌پیش رود، حوزه خواهد مرد؛ اگر طلاب از تبلیغ و فعالیت‌های جهادی دست بردارند، حوزه خواهد مرد.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه اظهار داشت: برنامه جامع تربیتی دارای بخش‌های گوناگون است که یکی از آنان، سرکشی مسئولان به صورت سرزده در مدارس علمیه است که کارهای خوبی در این زمینه آغاز شده و خوشبختانه دستاوردهای خوبی داشته است. حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی ابراز داشت: حضور ناظر شب در مدارس علمیه، برگزاری جلسه انس مدیران با طلاب، اجرای برنامه معارف و تلاوت قرآن در مدارس، برگزاری جلسه درس اخلاق حداقل هفته‌ای یک‌بار، احصای مسایل تربیتی در مدارس... و دیگر برنامه‌هایی بوده که به صورت جدی به دنبال اجرای آن در مدارس علمیه بوده‌هستیم.

احیای گفتمان تذکر اخلاقی باشیم

وی در بخش دیگر سخنان خود به بخشی از مطالبات خود اشاره کرد و خاطرنشان ساخت: روحانیون ما باید «معلم»، «مربی» و «پدر» باشند و در این راه دلسوزی کنند؛ با این سه خصیصه می‌توانیم در مردم و جامعه اثرگذار باشیم؛ مطالبه بنده از شما عزیزان این است که این مباحث را به دیگران هم تذکر دهید؛ ما باید گفتمان تذکر اخلاقی که مورد غفلت واقع شده است را احیا کنیم.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه تصریح کرد: روحانیون باید باب نصیحت، توصیه، تذکر، تواضعی... را در میان خود باز کنند که در این صورت می‌توانیم پیشرفت‌های اخلاقی و... داشته باشیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی یکی از راه‌های تقویت اخلاق در حوزه‌های علمیه را ذکر نکات اخلاقی از سوی اساتید در بین دروس عنوان کرد و بیان داشت: رفتار مناسب، دلسوزی، وقت‌گذاری و سوز استاد در طلاب بسیار اثرگذار است؛ باید این مسئله را زنده کنیم تا بتوانیم شاهد اثرات آن در رفتار طلاب و فضلاء باشیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی خاطرنشان ساخت: در گذشته فضای اخلاق و معنویت در سطح جامعه و حوزه‌های علمیه بسیار بیشتر بوده است؛ اما امروزه کم‌رنگ‌تر شده که در این

راستا به دنبال احیای دروس اخلاق حوزه بوده و دروسی را در سطح شهر مقدس قم احیا کرده‌ایم. **شرکت ۵۵ نفر در درس اخلاق آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی**

وی تصریح کرد: امروز در درس اخلاق حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی بیش از یک‌هزار و ۵۰۰ نفر از طلاب به همراه خانواده شرکت می‌کنند؛ هم‌چنین دروس اخلاق بسیاری نیز در جای جای قم احیا شده که استقبال مناسبی از آن‌ها شده است.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه بیان داشت: مسئله جذاب سازی دروس اخلاق برای تمام استان‌ها ابلاغ شده تا بتوانیم دروسی بهتر و زیباتر برای طلاب و فضلاء داشته باشیم.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا برای مباحث مشاوره‌ای در سطح کشور کاری انجام شده است؟ ابراز داشت: خوشبختانه در زمان حجت‌الاسلام والمسلمین حسین‌خانی معاون سابق تهذیب حوزه، مراکز مشاوره مناسبی راه‌اندازی شده و ما نیز برای ارتقا و پیشرفت این موضوع تلاش می‌کنیم.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه خاطرنشان ساخت: ما باید گفتمان‌سازی را در دستور کار خود داشته باشیم تا رفتار اخلاقی در حوزه‌های علمیه نهادینه شود؛ تمام نمایندگان طلاب باید در این زمینه ورود کرده تا نهادینه شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی تصریح کرد: امروز نیازمند آن هستیم که اساتید اخلاق را پیدا کنیم؛ چون شخصی که استاد اخلاق است، هیچ وقت خود را تبلیغ نمی‌کند؛ وظیفه ماست که به دنبال این اشخاص که تعداد آنان زیاد نیز هست، رفته و از محضر آنان استفاده نماییم.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه با اشاره به مشکلات بودجه‌ای حوزه، اظهار داشت: اگر موقوفات حوزوی احیا شده و در اختیار حوزه‌های علمیه قرار بگیرد، بسیاری از مشکلات حوزه مرتفع شده و شاهد معضلات بودجه‌ای نخواهیم بود.

هم‌چنین حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی‌نژاد نیز در این جلسه ضمن خیرمقدم به معاون تهذیب حوزه‌های علمیه، به ایراد سخن پرداخت و گفت: ما امروز نیازمند آن هستیم که اساتید در کلاس درس، اخلاقیات را بگویند.

وی اظهار داشت: در قدیم رسم بود که اگر شاگرد یکی از اساتید بزرگ در کلاس درس حاضر نمی‌شد، این استاد سراغ او را می‌گرفت و

وی یکی از مشکلات در موضوع تهذیب و اخلاق را جایگاه معاونت تهذیب در مدارس علمیه عنوان کرد و گفت: بر اساس جلساتی که با اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه داشتیم، مقرر شد برای ارتقای این جایگاه، مباحثی به اجرا برسد که «از اساتید بودن معاون تهذیب در مدارس علمیه»، «عضو فعال بودن معاون تهذیب در کمیته انتصابات» و... از جمله مصوبات شورای عالی برای این موضوع بوده است.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه خاطرنشان ساخت: یکی از کارهای زیرساختی که در زمان حجت‌الاسلام والمسلمین حسین‌خانی معاون سابق تهذیب حوزه انجام شد، «آسیب‌شناسی علمی در خصوص اخلاق و تربیت در میان طلاب» بوده است که پس از ورود ما در این معاونت، اجرای برنامه جامع تربیتی ناظر بر آسیب‌ها را در مدارس علمیه آغاز کرده و ارزیابی‌هایی را نیز به مدارس علمیه کل کشور اعزام کردیم تا از نزدیک شاهد اجرای این برنامه‌ها باشیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی تصریح کرد: پس از اجرای اولیه این برنامه، انتقادات و پیشنهادات را از کل کشور جمع‌آوری نموده و پس از اصلاح آن، از ابتدای سال تحصیلی مدل به‌روزرآن به مدارس علمیه ابلاغ شد و امروز تمام مدارس علمیه دارای برنامه تربیتی هستند.

وی بیان داشت: رهبر معظم انقلاب در یکی از فرمایشات خود فرموده بودند که «اگر حوزه متحول نشود، می‌میرد» و بنده امروز متوجه این

رفتار مناسب، دلسوزی، وقت‌گذاری و سوز استاد در طلاب بسیار اثرگذار است؛

باید این مسئله را زنده کنیم تا بتوانیم شاهد اثرات آن در رفتار طلاب و فضلاء باشیم.

رفتار مناسب، دلسوزی، وقت‌گذاری و سوز استاد در طلاب بسیار اثرگذار است؛

باید این مسئله را زنده کنیم تا بتوانیم شاهد اثرات آن در رفتار طلاب و فضلاء باشیم.

۱. وضعیت پزشکی کشور

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای پزشکی ایران بعد از انقلاب اسلامی، جایگاه مطلوب جامعه پزشکی ایران است؛ این در حالی است که قبل از انقلاب اسلامی، موانع و مشکلات زیادی در این زمینه وجود داشته است، به‌گونه‌ای که قبل از انقلاب، حتی شهرهای بزرگ مشکل کمبود پزشک داشتند. یکی از عوامل این مشکلات، کمبود یا عدم تخصص پزشک بود که از پزشکان کشورهای دیگر مانند هند، بنگلادش و پاکستان استفاده می‌شد. با پیروزی انقلاب اسلامی، وضعیت پزشکی کشور دگرگون شد، یعنی با گسترش دانشکده‌های پزشکی و رشد کمی و کیفی پزشکی و نیروهای انسانی در حوزه‌های مختلف پزشکی و بهداشت، نیازها برطرف شد. از این رو، امروزه ایران به یکی از قطب‌های تحقیقات، فناوری، سلامت، آموزش بهداشت و پزشکی در منطقه تبدیل شده است و در بسیاری از عرصه‌های پزشکی و بهداشتی در رده‌های بالای جهانی قرار دارد. صندوق کودکان سازمان ملل (یونیسف) نیز در گزارشی، سیستم مراقبت‌های اولیه ایران را این‌گونه ستوده است: «ایران در سه دهه گذشته سیاست‌هایی را به‌منظور برطرف کردن نیازهای مردم در سطح کشور در پی گرفته است. ایران از زمان انقلاب اسلامی تاکنون، شبکه بهداشتی را توسعه داده و در شهر و روستا گسترده کرده است. ایران شاخص‌های بهداشتی خوبی دارد؛ بیش از ۸۵ درصد از جمعیت روستایی و مناطق محروم ایران، به خدمات مراقبت‌های اولیه دسترسی دارند». این سازمان در ادامه گزارش خود به وضعیت بهداشت و درمان ایران می‌پردازد و می‌نویسد: «شاخص‌های بهداشت و درمان در جمهوری اسلامی در سی سال گذشته، بهبود فزاینده یافته است و در حال حاضر میانگین‌های منطقه‌ای آن بالاتر است. با توجه به گسترش خانه‌های بهداشت در سراسر کشور، این شاخص‌ها در مناطق شهری و روستایی ایران، با یکدیگر برابر است».

۲. بهبود وضع بهداشت

در سال ۱۳۵۵ فقط ۵۱ درصد مردم ایران به آب بهداشتی سالم دسترسی داشتند. در همان زمان این رقم برای کشور ترکیه، الجزایر و لیبی به ترتیب ۶۸، ۷۷ و ۸۷ درصد بوده و در کشورهای توسعه‌یافته نیز این میزان نزدیک به ۱۰۰ درصد بوده است. بر اساس گزارش بانک جهانی، در حال حاضر ۹۰ درصد مردم ایران به آب سالم و بهداشتی دسترسی دارند. پس از ایران، کشورهایمانند مکزیک با ۸۵ درصد، چین ۷۷ درصد، روسیه ۷۲ درصد، اندونزی ۶۱ درصد، هند ۴۰ درصد، نیجریه با ۲۹ درصد و سودان جنوبی با ۷ درصد قرار گرفته‌اند.

سایت المانیور در گزارشی می‌نویسد: «ایران بعد از انقلاب اسلامی در سال ۱۹۷۹ میلادی تاکنون، گام‌های قابل ستایشی را در بسیاری از حوزه‌ها برداشته است. از سال ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۲، شاخص توسعه انسانی که به بررسی طول عمر، دسترسی به آموزش و استانداردهای زندگی می‌پردازد، در ایران رشد ۶۷ درصدی را تجربه کرده است که این میزان دو برابر میانگین جهانی است. دسترسی به برق، آب‌لوله‌کشی و دسترسی به مراکز بهداشتی، بهبود قابل توجهی یافته است».

۳. تأسیس خانه‌های بهداشت

طرح گسترش شبکه‌های بهداشتی، در سال‌های دهه ۶۰، از سوی دکتر حسین ملک افشلی معاون وقت وزیر بهداشتی پایه‌گذاری شد. با تأسیس خانه‌های بهداشت، مراقبت‌های بهداشتی و درمانی در مناطق روستایی به‌بهرزانی سپرده شد که افرادی از همان منطقه با تحصیلات دیپلم و آموزش اولیه بهداشتی و درمانی بودند. اکنون بیش از ۱۸ هزار خانه بهداشت و ۳۵ هزار بهروز در سراسر کشور وجود دارد که اساسی‌ترین خدمات بهداشتی را به محروم‌ترین و دورافتاده‌ترین روستاهای کشور می‌دهند. با وجود این‌که سواد بهروزان از پزشکان کمتر بود، ولی به دلیل دسترسی بیشتر مردم به خدمات بهداشتی، پیشگیری، واکسیناسیون و مراقبت‌های مادر و کودک، اثربخشی خدمات بهروزان به مراتب بیشتر از پزشکان بود.

۴. آمار پزشکان و متخصصان

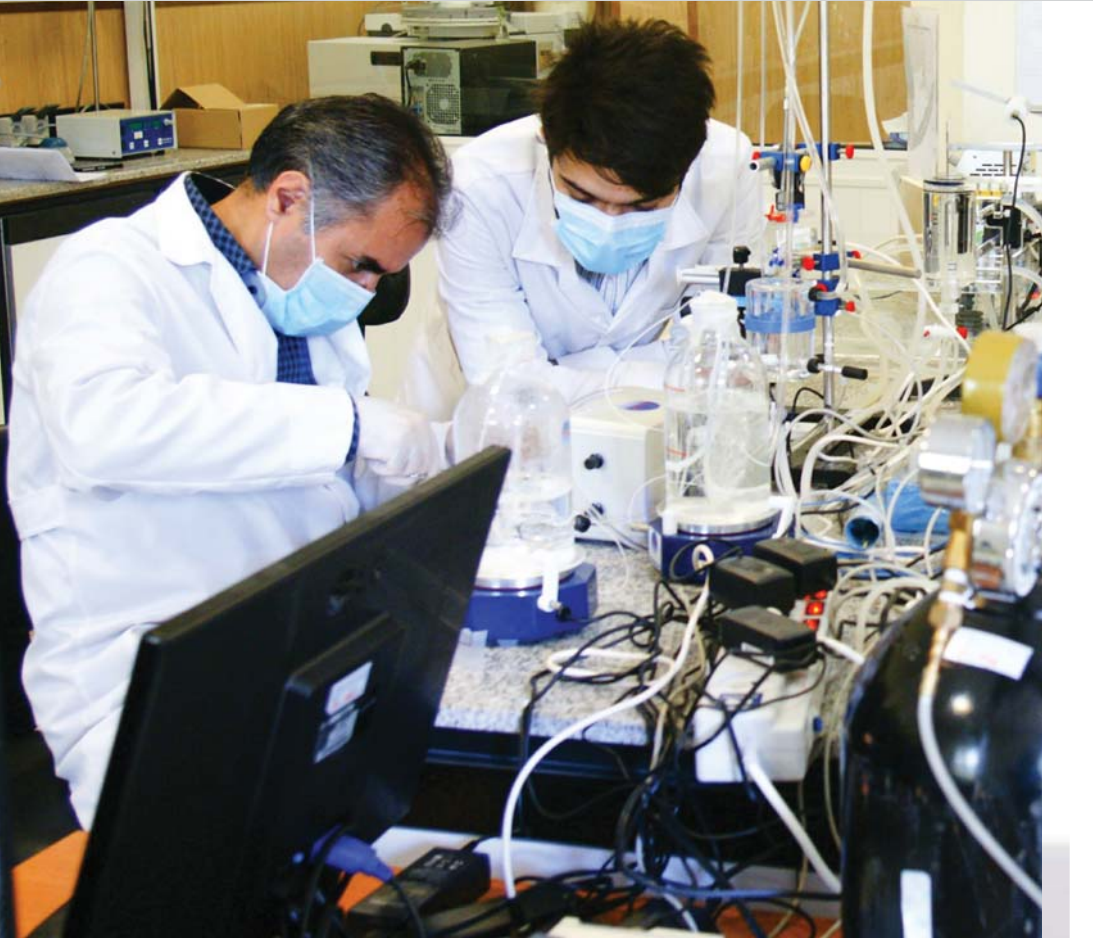
یکی از دستاوردهای مهم حوزه پزشکی، رشد پزشکان و متخصصان است؛ چنان‌که پیش از انقلاب اسلامی در کل کشور، تنها ۵ هزار و ۸۹۰ متخصص وجود داشت که ۶۸ درصد آنان در تهران بودند. اما در حال حاضر بر اساس آمار نظام پزشکی، ۷۸ هزار نفر پزشک عمومی، ۳۶ هزار نفر پزشک متخصص و فوق‌تخصص، ۲۴ هزار نفر دندانپزشک عمومی، ۲ هزار نفر دندانپزشک متخصص، ۱۹ هزار نفر دکتری داروسازی، یک هزار و ۲۰۰ نفر دکتری علوم آزمایشگاهی، ۳۵ هزار نفر فارما و ۱۵ هزار نفر گروه‌های پروانه دار داریم. هم‌چنین در حال حاضر، معادل ۳۰ هزار نفر دانشجو در رشته دکتری پزشکی عمومی در حال تحصیل هستند و پیش‌بینی می‌شود حدود ۴ هزار نفر سالانه به جمعیت پزشکان عمومی اضافه شود. از سوی دیگر، حدود ۱۰ هزار نفر از جمعیت پزشکان عمومی کشور در حال گذران تحصیلات تکمیلی در رشته‌های تخصصی به سر می‌برند. بر این اساس، ظرفیت جامعه و حوزه پزشکی ما بسیار است. هم‌اکنون به‌پشتوانه انقلاب اسلامی و حمایت‌های رهبر فرزانه انقلاب اسلامی، در کشور هر ساله بیش از ۴ الی ۵ هزار پزشک در رشته‌های مختلف علوم پزشکی فارغ‌التحصیل و جذب سیستم بهداشت و درمان می‌شوند که این آمار در مقایسه با قبل از انقلاب، افزایشی ۱۵ برابری داشته است.

۵. دستاوردهای صنعت دارویی

صنعت دارویی کشور سابقه ۸۰ ساله دارد، اما شکوفایی این صنعت پس از انقلاب اسلامی و دوران دفاع مقدس اتفاق افتاد که با تأسیس ۵ تا ۶ کارخانه مهم داروسازی، صنعت دارویی ایران وارد حوزه تولید داروهای بیوتکنولوژیک و فرآورده‌های بیوتکنولوژیک مورد نیاز بیماران خاص شد؛ تا جایی که اکنون ۳۴ داروی بیوتکنولوژیک تمام ایرانی، در کشور تولید می‌شود. هم‌چنین داروسازان کشور با همت و تلاش، به فناوری تولید داروهای هم‌چون داروی نوترکیب فاکتور ۸ برای درمان بیماری‌های خونی، هموفیلی و داروی تراستوزومپ، هرستینین برای درمان سرطان سینه، واکسن هموفیلوس آنفولانزا برای پیشگیری از مننژیت اطفال، داروی نوترکیب FSH برای درمان ناباروری، داروی هورمونی سینوپار (PTH) برای درمان اختلال غدد پاراتیروئید، یک GCSF هورمونی مغز استخوان و خون‌سازی در بدن بیماران پس از شیمی‌درمانی، اتانرسپت برای درمان تورم مفاصل و داروی هورمونی لوپرورایل برای درمان سرطان پروستات و ریه و وارفارین به‌عنوان رقیق‌کننده خون در این دو سال اخیر دست یافته‌اند.

۶. پیشرفت‌های علمی پزشکی

زیست فناوری به‌عنوان یکی از حوزه‌های مهم فناوری در یک دهه اخیر، بسیار مورد توجه قرار گرفته است و با ورود آن به دانشگاه‌ها، محققان ایرانی با وجود جدید بودن آن، توانسته‌اند در مدت کوتاهی به دستاوردهای خوبی برسند. کسب رتبه نخست تولید واکسن سرم در خاورمیانه از طریق تولید بیش از ۳ میلیارد دز واکسن انسانی و دامی در ۶۵ نوع مختلف، بخشی از

دستاوردهایی از انقلاب اسلامی

بخش چهارم: دستاوردهای بهداشتی و پزشکی

اشاره: مقایسه ایران قبل و بعد از انقلاب، می‌تواند واقعیت‌های مهمی را برای نسل‌های پس از انقلاب آشکار کند؛ زیرا انقلاب اسلامی، دگرگونی‌های بزرگ و بنیادینی را در ایران و کشورهای منطقه به‌وجود آورده است. از این رو امام راحل، انقلاب اسلامی را «عجاز بزرگ قرن» خواند و از آن به‌عنوان «پیروزی بی‌نظیر» یاد کرد. با توجه به همه‌های مختلفی که به کشور وارد می‌شود، اهمیت تبیین دستاوردهای انقلاب اسلامی از بایسته‌ها است. در این نوشتار بر آنیم که برخی از دستاوردهای انقلاب اسلامی را در حوزه پزشکی و سلامت بررسی کنیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا بهروز پژوهشگر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

حاملگی و... بود. بدیهی است ادامه چنین مسایلی می‌توانست عوارض وحشتناکی در پی داشته باشد.

هم‌چنین میزان مرگ‌ومیر کودکان زیر یکسال در ایران در سال‌های پیش از انقلاب، سالانه ۱۰۲ کودک زیر یکسال در هر ۱۰۰۰ کودک بود که آمار وحشت‌ناکی بود است؛ یعنی در آن زمان، از هر ۱۰ کودک ایرانی که متولد می‌شدند، یک کودک تا قبل از یک‌سال فوت می‌کرد. در زمینه مرگ‌ومیر کودکان کمتر از یک‌سال و امید به زندگی، وضعیت ایران حتی در بین کشورهای کمتر توسعه‌یافته نیز نامناسب بود.

در آن زمان، میزان مرگ‌ومیر نوزادان زیر پنج سال، ۱۷۴ در هر ۱۰۰۰ نفر بود؛ یعنی از هر پنج کودک ایرانی یک نفرشان تا پنج سالگی فوت می‌کرد؛ در حالی که اکنون خوشبختانه این رقم به ۱۵/۶ کاهش یافته که رقم بسیار مهمی است.

هم‌چنین توانستیم میزان مرگ‌ومیر ناشی از بیماری‌های عفونی، مادران، نوزادان و تغذیه‌ای، تصادفات و حوادث را طی چند دهه اخیر، کاهش دهیم؛ هرچند که در زمینه پیشگیری از تصادفات هنوز به نقطه ایده‌آل نرسیده‌ایم.

طبق گزارش بانک جهانی تعداد مرگ‌ومیر کودکان در سال ۱۹۹۰، ۲۰۱۶ نفر و تعداد مرگ‌ومیر در سال ۲۰۱۵، ۲۵ نفر بوده است، و ایران رتبه یازدهم را نسبت به کاهش مرگ‌ومیر کودکان از ۱۹۶۰ تا ۲۰۱۵ کسب کرده است.

افزایش تخت‌های بیمارستانی بر اساس آمار رسمی که در سال ۱۳۵۵ وجود داشته، با توجه به جمعیت ایران در آن سال، ۱/۵ تخت به ازای هر ۱۰۰۰۰ نفر جمعیت داشتیم که این تعداد از سال ۱۳۹۱ تقریباً به همین صورت تداوم یافته است. بر این اساس، ساخت تخت‌هایمان فقط در حد رشد جمعیت تکافومی‌کرد.

برخی از گزارش‌ها نیز حاکی است که هم‌اکنون به ازای هر هزار نفر حدود ۱،۰۳ تخت بیمارستانی در کشور داریم که حدود ۱۲۰ هزار و ۶۱۲ تخت بیمارستانی می‌شود و بر اساس سند ملی درمان ایران، تا سال ۱۴۰۴ حدود ۷۳ هزار تخت بیمارستانی جدید با تعرفه دولتی و حدود ۴۰ هزار تخت بیمارستانی جدید با تعرفه خصوصی به این تعداد اضافه می‌شود.

۱۱. سایر نوآوری‌ها و اختراعات پزشکی

الف) تولید رده سلول‌های بنیادی

پژوهشکده رویان در سال ۱۳۸۰ با تلاش‌های مرحوم دکتر سعید کاظمی آشتیانی و همکارانش به عرصه تحقیقات سلول‌های بنیادی وارد شد که این تحقیقات در سال ۱۳۸۲ به نتیجه رسید. این پژوهشکده، با تولید رده سلول‌های بنیادی جنینی، نام ایران را در بین ۱۰ کشور برتر دنیا که به این فناوری دست یافته‌اند، قرار داد. ایران بعد از کشورهای آمریکا، استرالیا، سوئد، انگلیس، هندوستان، کره جنوبی، ژاپن و سنگاپور، موفق به تولید این سلول‌ها شده است.

ب) تزریق سلول‌های شون‌ن برای ترمیم آسیب‌های نخاعی

پروژه تزریق سلول‌های شون‌ن، برای ترمیم آسیب‌های نخاعی به‌عنوان یک درمان بی‌خطر، برای نخستین بار در جهان از سوی پژوهشگران ایرانی اعلام شد که نتایج بالینی این تحقیق پس از ۱۰ سال به اطلاع عموم رسید. برای این‌که درمان با تزریق سلول‌های شون‌ن به بیماران آسیب نخاعی موفقیت‌آمیز باشد، بیمار آسیب نخاعی نباید بالای ۵۰ سال باشد، ضایعه نخاعی دچار عفونت خاصی نباشد و علامت نورولوژیک محدودی در ناحیه ضایعه وجود داشته باشد. دکتر امامی رضوی، معاون درمان وزارت بهداشت وقت گفت: مرکز تحقیقات ضایعات نخاعی دانشگاه علوم پزشکی تهران در حال انجام کار تحقیقاتی بار در پروژه به نام‌های تزریق سلول‌های شون‌ن و تزریق سلول‌های بنیادی و سلول‌های حس بویایی می‌باشد. روش تزریق سلول‌های شون‌ن به بیماران آسیب نخاعی، یک روش ابتکاری

دستاوردهای محققان در زیست فناوری است. پیشرفت‌های جمهوری اسلامی ایران در حوزه سلول‌های بنیادی و طب بازساختی با وجود نوظهور بودن این حوزه، نشان‌دهنده توانایی بالای محققان ایرانی در این حوزه است که با توجه به توانمندی دانش‌آموختگان رشته‌های زیست‌فناوری و پزشکی و به‌کارگیری این دانش، توانسته‌اند در زمینه فناوری و تحقیقات سلول‌های بنیادی، در زمره ۱۰ کشور برتر جهان قرار گیرند. محققان ایرانی توانسته‌اند از سلول‌های بنیادی حتی در پیوندهای مغز و استخوان، پوست و ترمیم بافت آسیب‌دیده قلب استفاده کنند و هم‌چنین شبیه‌سازی سلول‌های بنیادی را به انجام برسانند. استفاده از سلول‌های بنیادی در پیوند قرنیه چشم، تزریق PRP، تکثیر سلول‌های بنیادی بندناف به منظور درمان سرطان یا صدمات بافت قلب و عصب و سلول‌های استخوانی، ترمیم ضایعات نخاعی، شبیه‌سازی و تولید سلول‌های بنیادی جنین، از جمله دستاوردهای بزرگ کشور در عرصه این فناوری‌ها است.

پژوهشگران دانش پزشکی، موفقیت‌های بسیار زیادی را در بخش‌های مختلف مانند جراحی‌های قلب، کلیه، چشم به‌دست آورده‌اند که با استفاده از علوم میان‌رشته‌ای دیگر مانند مهندسی بافت، علوم پایه و سایر حوزه‌های مؤثر در این بخش، توانسته‌اند به تولیداتی در علوم پزشکی نایل شوند که برخی از آن‌ها در دنیا انحصاری است. هم‌چنین ایران در زمینه پیوند مغز استخوان، دومین کشور پس از ایتالیا (از نظر تعداد پیوند) در جهان است. به‌گونه‌ای که از ۲۶ سال پیش تاکنون بیش از ۵ هزار و ۳۷۳ مورد پیوند سلول‌های بنیادی خون و مغز استخوان، تنها در بیمارستان شریعتی تهران انجام شده است و سالانه به‌طور میانگین ۷۰۰ پیوند در ایران صورت می‌گیرد.

۷. درمان بیماران خارجی

جمهوری اسلامی موفق شده است که در عرصه‌های پزشکی، بیماران خارج از کشور را نیز درمان کند. این در حالی است که ایران در عرصه خدمات پزشکی در وضعیت تحریم است. گفتنی است که تنها این تحریم‌ها آسیب جدی به حوزه پزشکی وارد نکرده، بلکه هم‌اکنون زمینه حضور بیماران خارجی برای درمان به‌خصوص جراحی‌های پیچیده و غامض، در کشور فراهم شده است؛ به‌عنوان مثال هم‌اکنون تعداد زیادی از شهروندان عراقی به‌منظور دریافت خدمات پیچیده پزشکی به کشور ما مراجعه می‌کنند. هم‌چنین برخی بیمارستان‌های دولتی و خصوصی، میزبان بیمارانی از منطقه شمال دریای خزر هستند.

۸. افزایش امید به زندگی

یکی از دستاوردهای مهم بهداشتی و پزشکی، افزایش امید به زندگی است. طبق اطلاعات رسمی، امید به زندگی در زنان به‌طور متوسط ۷۹/۳ سال و در یک بررسی دیگر ۸۰/۴ سال، و در مردان هم در یک بررسی ۷۴/۲ و در بررسی دیگر ۷۶/۳ سال است که در مقایسه با سال ۵۷ افزایش داشته است. به گفته کارشناسان حوزه سلامت و پزشکی، میزان امید به زندگی در ایران در سال‌های پیش از انقلاب، ۵۷ سال بوده است؛ در حالی که میزان آن در بسیاری از کشورهای مانند آمریکا و انگلیس ۷۲ سال، در ژاپن ۷۴ سال، در اتحاد جماهیر شوروی ۶۸ سال و در کوبا ۷۰ سال بوده است. بنابراین، بر اساس این آمار، شاخص امید به زندگی ایران در آن زمان، وضعیت چندان مناسبی نداشته است. این در حالی است که بعد از انقلاب اسلامی، امید به زندگی با رشد ۱۰ الی ۲۰ سال، به بیش از ۷۰ سال افزایش یافته است.

۹. کاهش مرگ‌ومیر

در سال‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، بروز بیماری‌های واگیر از مسایل اصلی کشور بود و قسمت عمده مرگ‌ومیرها در کشور ناشی از همین بیماری و بیماری‌های ناشی از زایمان،

و نونین است که برای اولین بار از سوی دانشمندان ایرانی با موفقیت انجام گرفته است. در دو کشور روسیه و چین از سلول‌های بنیادی برای درمان آسیب نخاعی استفاده شده است، اما روش ایران در تزریق سلول‌های شون‌ن به بیماران آسیب نخاعی تاکنون بر روی چند بیمار داوطلب انجام شده و موفقیت‌آمیز بوده است. در خصوص تزریق سلول‌های شون‌ن، پروژه با موفقیت نسبی انجام شده است و چون پروژه به‌صورت تحقیقاتی در حال انجام است، به‌طور قطعی نمی‌توان موفقیت آن را اعلام کرد.

ج) تولید دستگاه شتاب دهنده خطی

دستگاه شتاب‌دهنده خطی ایرانی، برای تشخیص و درمان سرطان در کشور ساخته شده است. این دستگاه در درمان بیماران سرطانی و در حوزه رادیوتراپی کاربرد دارد. این دستگاه از انتشار یافتن اشعه به بافت‌های دیگر جلوگیری می‌کند، و کیفیت و دقت را با هم داراست و از خروج انرژی جلوگیری می‌کند.

این دستگاه را وزارت بهداشت، تحت حمایت ویژه خود قرار داده است تا بتواند به تولید انبوه برسد؛ البته این دستگاه قبلاً تحریم شده بود.

د) تولید داروی زخم‌بیماران دیابتی

محققان ایرانی برای اولین بار در جهان، موفق به تولید دارویی به نام آنژی پارس، برای درمان زخم بیماران دیابتی شده‌اند. این داروی گیاهی است که طی یک پژوهش ۷ ساله ساخته شده و پس از طی مراحل آزمایش بر حیوان و آزمایش‌های بالینی بر روی انسان، تأییدیه وزارت بهداشت را اخذ کرد. داروی آنژی پارس در ۳ نوع کپسول، آمپول و پماد عرضه می‌شود و کارآزمایی‌های بالینی آن نشان داده است که مصرف آن در یک دوره دو ماهه بین ۵۷ تا ۸۸ درصد بهبودی زخم پای دیابتی را باعث می‌شود.

ه) تولید داروی گیاهی درمان ایدز

برای اولین بار در دنیا در ایران برای درمان ایدز، یک داروی تعدیل‌کننده ایمنی با نام آیمود ساخته شد. این دارو در سال ۱۳۸۴ توسط پژوهشگران ایرانی ساخته و پس از ثبت جهانی، در اسفند همان سال رونمایی شد.

و) نانوکریستال‌های مؤثر در ترمیم بافت‌های آسیب‌دیده داخل بدن

تولید نانوکریستال‌های جدید برای ترمیم بافت، ایجاد نانوفنجان‌هایی برای داروسازی و درمان سل مقاوم، از جمله دستاوردهای مهم کشور در حوزه مهندسی بافت است. نانوکریستال‌هایی که محققان ایرانی به آن دست پیدا کرده‌اند، موجب تکامل بافت، رشد و جذب سلول‌ها به شکل طبیعی خواهد شد و به‌طور هم‌زمان داربست و سلول‌های سوار شده بر آن به‌صورت بیولوژیکی رشد می‌کند. ایجاد نانوفنجان‌ها برای داروسازی نیز از سوی محققان ایرانی محقق شد.

نانوفنجان‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که غشاهای بیولوژیک بر روی آن ساخته شده است و در بخش ضخیم آن، این توانایی وجود دارد که داروهای مورد نظر را بر روی آن سوار کرده و به سلول هدف مورد نیاز ارسال نماید تا ضمن اتصال به آن بتواند عملکرد دارویی خود را به انجام برساند. محققان دانشگاهی هم‌چنین توانستند با تغییر باکتری سل مقاوم به درمان، به کمک نانوکریستال یک زائده به آن جعبسانند و آن باکتری را از بین ببرند.

منابع

- امام خمینی، صحیفه نور، ج ۱۴/ص ۷۷
- پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌عظمی خامنه‌ای
- خبرگزاری فارس / خبرگزاری مهر / پایگاه خبری فرهنگ انقلاب اسلامی
- شبکه اطلاع‌رسانی دانا / خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) / پایگاه تحلیل ایران
- ایران، ۲۰، دانشگاه امام حسین علیه السلام، ص ۱۹ / خبرگزاری ایرنا
- باشگاه خبرنگاران جوان / پایگاه خبری فردا نیوز

فراخوان ارسال مقالات به «کنفراس جهانی صلح و عدالت» که اسفند ماه سال جاری در تهران برگزار می‌شود، از طرف مجمع جهانی صلح اسلامی اعلام شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه در تهران، مجمع جهانی صلح اسلامی در نظر دارد اسفند ماه سال جاری کنفراس جهانی صلح و عدالت با تأکید براندیشه‌های امام‌خامنه‌ای و با شعار «صلح عادلانه گفت‌مان مشترک جهانی» را با محورهای زیربرگزار نماید:

- مفهوم‌شناسی و مبانی نظری صلح و عدالت**

بررسی ارتباط مفهومی صلح و عدالت
بررسی ارتباط مفهومی کرامت انسانی در صلح و عدالت
رویکردهای مشترک ادیان و مذاهب به صلح و عدالت
مبانی‌شناسی صلح عادلانه

فرهنگ‌شناسی صلح و عدالت در جهان

- آسیب‌شناسی صلح و عدالت**

آسیب‌شناسی صلح و عدالت در جهان
معاصر با تأکید بر اخلاق، عزت، کرامت و مصلحت
دفاع مشروع، عدالت و صلح ماندگار
چرایی ناکارآمدی دستگاه‌ها و مقررات بین‌المللی دراقامه صلح و عدالت

نظام سلطه و صلح و عدالت

تهدیدشناسی صلح و عدالت در جهان: تروریسم، آپارتاید، استنشاگرایی، تحریم و…

- صلح و عدالت در گفت‌مان انقلاب اسلامی با تأکید بر اندیشه‌های امام‌خمینی‌ق؟ وآیت‌الله‌خامنه‌ای**
وآکاوی تحول مفهومی صلح و عدالت در اندیشه‌های امام‌خمینی ﷺوآیت‌الله‌خامنه‌ای
بررسی تطبیقی اندیشه‌های آیت‌الله‌خامنه‌ای در حوزه صلح و عدالت با دیگراندیشمندان جهان
بررسی پیام‌های آیت‌الله‌خامنه‌ای به ملت‌های جهان
الزامات صلح ماندگاراز نگاه آیت‌الله‌خامنه‌ای
مطالعه موردی صلح در اندیشه‌های امام‌خمینی ﷺ و امام‌خامنه‌ای: فلسطین، سوریه، عراق و…

- صلح و عدالت در حقوق و روابط بین‌الملل**
تحول مفهومی صلح در نظام بین‌الملل
صلح، عدالت و حق تعیین سرنوشت در پرتوحقوق بین‌الملل
نظریه گفت‌مانی صلح عادلانه در پیشگیری، پاسخ‌گویی و حل و فصل منازعات

نقش‌نخبگان، سازمان‌های مردم‌نهاد و دستگاه‌های بین‌المللی در ساختارمند کردن صلح عادلانه

صلح عادلانه و ضرورت تغییربنیادین در بهره‌مندسازی جهانی
سند توسعه‌ی پایدار سازمان ملل و صلح و عدالت

نقش گفت‌مان‌های صلح و عدالت در کاهش آسیب‌ها و تهدیدات روابط بین‌الملل
علاقه‌مندان به شرکت در این همایش می‌توانند با شماره ۸۸۵۳۸۲۴۸ تماس بگیرند و مقالات خود را از طریق آدرس www.iwpeace.com ارسال کنند.

مهلت ارسال چکیده مقالات ۳۰ دی ۱۳۹۷ و هم‌چنین مهلت ارسال اصل مقاله ۵ اسفند ۹۷ خواهد بود.

فراخوان عضوگیری انجمن

ترجمه و زبان‌های خارجی حوزه علمیه

انجمن علمی ترجمه و زبان‌های خارجی حوزه علمیه، از میان طلاب به‌صورت وابسته و بی‌وسه عضو می‌پذیرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، دبیر علمی انجمن ترجمه و زبان‌های خارجی حوزه علمیه، از عضوگیری این انجمن خبر داد و گفت: برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت و بلندمدت، هم‌چنین شناسایی استعدادها و تجلیل از فعالان حوزه فعالیت انجمن، از جمله فعالیت‌های علمی انجمن ترجمه و زبان‌های خارجی است.

حجت‌الاسلام علی توحیدی با اشاره به شرایط عضویت در این انجمن، گفت: عضویت وابسته برای تمامی طلاب آزاد است؛ اما برای عضویت پیوسته، دارا بودن حداقل مدرک سطح سه یا کارشناسی ارشد، همراه با مدرک آموزشی یکی از زبان‌های خارجی ضروری است.

وی ادامه داد: متقاضیان عضویت در این انجمن، جهت نام‌نویسی می‌توانند به دبیرخانه انجمن‌های علمی واقع در بلوار جمهوری اسلامی، کوچه ۲، فرعی اول سمت چپ، ساختمان انجمن‌های علمی طبقه اول مراجعه کنند یا با شماره ۰۹۱۲۴۵۱۰۲۱۹ تماس بگیرند. ضمناً متقاضیان، تا اواخر دی‌ماه برای تکمیل مدارک خود اقدام کنند؛ زیرا پیش از برگزاری مجمع عمومی در اسفندماه بایستی اعضای انجمن معرفی شوند تا رأی‌گیری برای انتخاب اعضای هیئت‌مدیره از حد نصاب خارج نشود.

اعلام نتایج اولیه پذیرش

سطح سه پیوسته جامعه‌الزهر‌ا‌ﷺ

نتایج اولیه پذیرش سطح سه پیوسته جامعه‌الزهر‌ا‌ﷺ ویژه طلاب برنامه‌های تمام‌وقت روزانه و خوابگاهی اعلام شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام ابازر عمرانی‌فر با اعلام خبر فوق، گفت: طلاب برنامه‌های تمام‌وقت روزانه و خوابگاهی جامعه‌الزهر‌ا‌ﷺ که پیش‌از این برای شرکت در دوره پیوسته سطح سه نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۹۸–۹۷ ثبت‌نام کرده‌اند، می‌توانند نتایج پذیرش اولیه خود را با مراجعه به سامانه سنجش و پذیرش مشاهده کنند.

مدیر سنجش و پذیرش جامعه‌الزهر‌ا‌ﷺ با بیان این‌که همه پذیرفته‌شدگان باید در سامانه مصاحبه ثبت‌نام کنند، بیان داشت: ثبت‌نام مصاحبه حتی برای داوطلبان معاف از مصاحبه علمی نیز الزامی است. کلاس‌های سطح سه دوره پیوسته از نیم‌سال دوم همین سال تحصیلی آغاز می‌شود.

تأثیر تحولات معنای عقل

در معانی مدرن فلسفه و علوم اجتماعی

نوشتاری از حجت‌الاسلام والمسلمین پارسانیا

حجت‌الاسلام والمسلمین حمید پارسانیا، از اساتید حوزه و دانشگاه، رئیس پژوهشگاه علوم وحیانی معارج، عضو هیئت علمی گروه مطالعات انقلاب اسلامی و غرب‌شناسی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، مدیر گروه جامعه‌شناسی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام‌خمینی ﷺ و عضو هیئت مؤسس و هیئت‌مدیره مجمع عالی حکمت، در نوشتاری تأثیر تحولات معنای عقل در معانی مدرن فلسفه و علوم اجتماعی را مورد بحث و بررسی قرار داده است که در ادامه می‌آید.

نظری و عملی داوری می‌کند. عقل نظری قادر به شناخت مسایلی متافیزیکی است و عقل عملی به شناخت مسایل ارزشی و تجویزی می‌پردازد و این ویژگی‌های عقل موجب می‌شود تا حکمت مدنی بتواند، درباره مدینه فاضله نیز سخن بگوید و داوری‌های تجویزی و انتقادی نسبت به جوامع مختلف نیزداشته باشد.

این‌خلدو با تأثیرپذیری از دیدگاه‌های کلامی اشعری و محمد غزالی، به‌رغم آن‌که از تعبیر و اصطلاحات فلسفی استفاده می‌کند، عقل عملی و عقل متافیزیکی را نمی‌پذیرد و به همین دلیل ظرفیت بحث از مدینه فاضله و یا داوری‌های تجویزی عقلی را ندارد و این امر موجب می‌شود تا بین علم بحران و علم اجتماعی مدرن، برخی شباهت‌های صوری نیزپیدا شود.

۳. ابعاد وجودی و معرفتی عقل در جهان اسلام
معنای عقل در جهان مدرن با تفسیردکارت از آن، شکل می‌گیرد. عقل قبل از آن در جهان اسلام و حتی در یونان دارای دو بعد وجودشناختی و معرفت‌شناختی است که بعد وجودی آن مجرد و متعالی است؛ یعنی عقل حتی هنگامی که در انسان ظاهر می‌شود، هویتی جوهری و متعالی دارد و مجرد از ویژگی همان زمانی و مکانی است. بعد معرفت‌شناختی عقل، روشنگری و شناخت حقایق امور است. انسان با کمک عقل به کمال وجودی خود می‌رسد و عالمی عقلی و در عین حال عینی می‌گردد.

در سنت اسلامی روایات بسیاری است که در باب حقیقت عقل سخن می‌گوید و از جمله آن روایات، روایتی است که بسیاری از خصوصیات مذکور در روایات دیگر را در خود جمع کرده است. مرحوم صدوق در کتاب علل الشرائع با اسناد خود از علی بن ابی‌طالب ﷺ و او از پیامبر اعظم علیه افضل صلوات المصلین نقل می‌کند:

«باساده العلوی عن علی بن ابیطالب ﷺ ان النبی ﷺ سئل ممّا خلق الله عزّوجلّ العقل؟ قال: خلقه ملک له رؤوس بعدد الخلائق، من خلق و من یُخلَق الی یوم القیامة و لکل رأس وجه و لکل آدمی رأس من رؤس العقل و اسم ذلک الإنسان علی وجه ذلک الرأس مکتوب و علی کل وجه ستر مملوّ لایکشف ذلک الستر من ذلک الوجه؛ حتی یولد هذا المولود و ینبغ حد الرجال أو حد النساء؛ فاذا بلغ کشف ذلک الستر، فیقع فی قلب هذا الإنسان نور فیفهم الفریضة و السنّة و الجبّد و الرّیء و الاّ و مثل العقل فی القلب کمثل السراج فی وسط البیت.»

در این روایت عقل یک حقیقت مجرد و متعالی است که دیگر مخلوقات و از جمله انسان‌ها در نسبت با آن قرار می‌گیرند؛ البته انسان دارای این خصوصیت است که در صورت بلوغ، عقل در او ظاهر می‌شود و با ظهور عقل در او، توان شناخت نیک و بد را پیدا می‌کند. عقل در قلب آدمی، چون چراغ در میانه خانه است که همه آن‌چه را که پیرامون انسان است، برای او روشن می‌گرداند.

۴. تحولات معنای عقل در جهان مدرن

در اندیشه دکارت بُعد وجودی عقل تنزل پیدا می‌کند و تنها بُعد معرفتی آن، البته در محدوده‌ای خاص تر؛ یعنی در محدوده شناخت مفهومی و حصولی باقی می‌ماند. دکارت از سه جوهر سخن می‌گوید: خدا، نفس و جسم. عقل در اندیشه دکارت، جوهری فراتر از نفس آدمی نیست؛ تنها وصفی از اوصاف نفس انسان و غرضی از عوارض وجود آدمی است که به روشنگری نسبت به حقایق امور

دو علم حکمت یا فلسفه مدنی و علم عمران

مشمول بر دو نوع نظریه درباره امر اجتماعی هستند

و این دو نظریه متأثر از دو رویکرد متفاوت به عقل است.

حکمت مدنی، دانشی است که با تأثیرپذیری از معنای

حکمی و شیعی عقل شکل گرفته است و علم عمران

دانشی است که متأثر از معنای اشعری عقل

با قرأت و روایت غزالی از آن، حاصل شده است.

فارابی عقل انسانی را قوه ادراکی می‌داند که با کمک

حس و تجربه، به شناخت موجودات طبیعی و مادی

می‌پردازد و علاوه بر آن، از ابعاد تجریدی و انتزاعی نیز

برخوردار است و با نظربه ابعاد تجریدی خود، در دو بعد

نظری و عملی داوری می‌کند. عقل نظری قادر به شناخت

مسایلی متافیزیکی است و عقل عملی به شناخت

مسایلی ارزشی و تجویزی می‌پردازد و این ویژگی‌های

عقل موجب می‌شود تا حکمت مدنی بتواند، درباره

مدینه فاضله نیزسخن بگوید و داوری‌های تجویزی

و انتقادی نسبت به جوامع مختلف نیزداشته باشد.

داشته و تفاوت آن‌ها نهایتاً، در حد تفاوت intellect و reason بود؛ یعنی ساینس (science) نیز ناظر به مراتب جزئی‌تر علوم و فلسفه ناظر به مراتب عالی‌تر علوم بود.

بقایای معنای پیشین فلسفه همان است که امروز نیز در مفهوم Ph.D حضور دارد. Ph.D مخفف کلمه لاتین فیلسوفیای دکترا(Philosophiae Doctor) است و برای

اعلی درجه از هر علم به‌کار برده می‌شود

کنت با تأثیرپذیری از کانت و رویکردهای نوکانتی، نمی‌توانست برای عقل تفننی روشنگرانه نسبت به حقایق عینی داشته باشد؛ بلکه عقل را امری سوپزکتیو و یا بر ساخته می‌دانست. در این دیدگاه، معرفت عقلی به‌رغم نظم و چینش درونی خود، حکایتی از جهان واقعی نداشت. کنت لفظ فلسفه را اختصاص به این نوع از معرفت داد؛ یعنی معرفتی را که حاصل تأملات عقلی انسان بود، فلسفه نامید.

او با رویکرد آمپرسیستی و حس‌گرایانه خود، گمان می‌کرد، معرفت حسی و تجربی، مستقل از معرفت عقلی می‌تواند مسیر خود را ادامه دهد و بر همین اساس با تفسیرپوزیتیویستی خود، معرفت تجربی را که مستقل از معرفت عقلی می‌دانست، علم نامید؛ یعنی لفظ ساینس (science) را برای این نوع معرفت قرار داد.

۷. معانی تاریخی فلسفه و علم

تأپیش از کنت فلسفه و ساینس (science) در به معنای واحد به‌کار برده می‌شده و هر دو به معرفت روشنگرانه نسبت به عالم اطلاق می‌شدند و معرفت ساینتفیک و یا فلسفی با ارزش شناختی خود، در قبال معرفت‌های دیگری قرار می‌گرفتند که ارزش‌های احساساتی، دفاعی، تبلیغی، ترویجی و مانند آن داشتند.

تا قبل از کنت، فلسفه در دو معنای عام و خاص استعمال می‌شد؛ معنای خاص فلسفه یا فلسفه به معنای خاص، بر یک علم و دانش خاص؛ یعنی متافیزیک دلالت می‌کرد و معنای عام آن، به معنای مطلق معرفت علمی بود و فلسفه در این معنای عام، هرگز به شناخت تجریدی عقلی، منحصر نمی‌شد و شناخت‌های تجربی را نیزدر برمی‌گرفت.

زمام تجریدی و با تجربی بودن معرفت فلسفی به‌دست موضوع آن بود. برخی از موضوعات نظیر موضوعات متافیزیکی و یا حتی ریاضی، مستقل از آزمون‌های تجربی، اعتبار خود را حفظ می‌کردند؛ لکن موضوعات طبیعی بدون استفاده از حس و تجربه، شناخت نمی‌شوند و به همین دلیل ارسطو، در کتاب منطق خود می‌نویسد: هرکس حسی را نداشته باشد، علمی را ندارد.

مراد ارسطو این نیست که شناخت علمی در همه علوم نیازمند به حس است؛ بلکه مراد او این است که برخی از علوم تنها با برخی از حواس شکل می‌گیرد.

پس فلسفه در معنای عام خود، شامل همه علوم اعم از تجریدی و تجربی می‌شد؛ همان‌گونه که ساینس نیزمفید به دانش حسی و تجربی نمی‌شد.

نکنه قابل توجه دیگر این بود که دانش‌های تجربی و حسی اعم از این‌که با لفظ فلسفه و یا علم از آن‌ها یاد شوند، با آن‌ که به شناخت حسی و آزمون‌های تجربی نیازمند بودند، مستقل از معرفت عقلی نبودند؛ یعنی حس با حضور و کمک گزاره‌های عقلی، می‌توانست معرفت فلسفی و یا علمی تجربی تولید کند. این‌سینا در مواردی مکرر از کتاب برهان شفا که بیشتر شرح کتاب برهان ارسطو است، به این نکته توجه می‌دهد که حس به‌تنهایی معرفت علمی ارائه نمی‌دهد؛ بلکه طریقی برای تحصیل معنای عام معرفت است. در تبیینی که ابن‌سینا ارائه می‌دهد، شناخت حسی هنگامی به معرفت علمی ختم می‌شود که در تحت اشراف عقل و احکام و قواعد عقلی سازمان پیدا کند.

۸. تعریف نوین کنت از فلسفه و علم

اگوست کنت به موازات آن‌که، لفظ فلسفه را اختصاص به معرفت‌های عقلی داد، لفظ ساینس (science) را که

اینک به زبان عربی و فارسی، معادل برای علم قرار داده شده است، اختصاص به معرفت‌هایی داد که از طریق حس و به روش تجربه و آزمون به‌دست می‌آیند و این عمل اوهمراه با دو داوری بود.

داوری نخست او میراث اندیشه کانت و متأثر از اندیشه‌های نوکانتی بود؛ به این بیان که معرفت عقلی، سوپزکتیو است و حکایت از حقایق عینی ندارد و داوری

دوم او متأثر از رویکرد آمپرسیستی و پوزیتیویستی او بود. به

این بیان که، شناخت حسی و تجربی که مولد معرفت علمی است، مستقل از معرفت‌های عقلی و فلسفی است و شناخت حسی و تجربی، مستقلاً داور نهایی برای صدق و کذب گزاره‌های علمی است. تعریفی که کنت از فلسفه و علم کرد، بعد از او جای تعاریف پیشین علم و فلسفه را گرفت و این تعریف در فرهنگ علمی در جامعه غرب، استقرار پیدا کرد و از آن پس نیز، در حاشیه اقتدار جهان مدرن و مرجعیت علمی آن، این تعریف در دیگر فرهنگ‌ها نیزاستقرار و استحکام یافت.

استقرار و صلابت معنای کنتی فلسفه و علم به‌گونه‌ای است که تمام تحولاتی که پس از او در تحلیل مسئله فلسفه و علم رخ می‌دهد، با ابتنا بر تعریف کنت است؛ یعنی همه تحولاتی که در تحلیل، تفسیر، ارزیابی و نقد معنا و منزلت علم و یا فلسفه رخ می‌دهد، مبتنی بر تعریفی است که کنت، از این دو لفظ بیان داشته است

و این دو تعریف همان‌گونه که بیان شد، تنها دو تعریف لفظی و از باب مواضع لغوی و ادبی نیستند؛ بلکه معرفتی بر برخی بنیان‌های وجودی و معرفت‌شناختی هستند که قبل از آن خصوصاً نسبت به ابعاد وجودشناختی و معرفت‌شناختی رخ‌خ داده است.

ادامه دارد...

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی در این نشست با بیان این‌که همه‌ساله در ۱۹ دی مردم قم و علما خدمت رهبری معظم مشرف می‌شوند، گفت: ۹ دی نیز سالروز حضور تاریخی ملت برای غلبه بر یک فتنه بزرگ بود که در این ماه شکل گرفت.

وی افزود: بسیاری از معارف بلند، ارزش‌ها و قوانینی در متون اسلامی داشته‌ام که هیچ‌گاه در عرصه عمل ظهور نکرده بود و انقلاب اسلامی به دنبال آن بوده و هست که آن مفاهیم و معرفت‌ها را استخراج و به دنیای معاصر عرضه کند و از آن‌ها برای ساخت یک تمدن اسلامی بهره بگیرد.

مدیر حوزه‌های علمیه ابراز کرد: بیش از ۲۰ ویژگی مهم در انقلاب اسلامی وجود دارد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها، مردم‌نهادی و مردم‌بنیادی این انقلاب شکوهمند است؛ انقلاب اسلامی در شالوده و ذات خود، مردم‌نهاد و مردم‌بنیاد است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با اشاره به این‌که مردم‌سالاری که در ادبیات غربی به‌عنوان دموکراسی ذکر شده است، اشکال مختلفی دارد، تصریح کرد: سه تئوری مهم در ۱۰۰ سال اخیر در این زمینه بیان شده است؛ نظریه اول، نظریه دموکراسی لیبرالیستی است که امروز نیز با ممتازات خاص خود وجود دارد و دیگر از قطعیت پایان تاریخی آن سخن گفته نمی‌شود.

آیت‌الله اعرافی یادآور شد: نوع دوم، مردم‌گرایی در قالب سوسیالیسم بوده است که دارای اشتراک و تفارقاتی با نوع اول داشته است؛ نظریه سومی که برای عرضه آن هنوز نیز جای کار زیادی وجود دارد، همان عصری است که در انقلاب اسلامی متجلی شد که با اجتهاد و طراحی امام راحل ^{علیه} از اسلام استخراج و با مقتضیات زمان منطبق و به دنیا عرضه شد. وی گفت: مردم‌گرایی نوع سوم دارای ویژگی‌های خاص است؛ نخست این‌که این مدل، به نظام امامت و امت مبتنی است؛ یعنی مردم‌بنیادی است که در عین این‌که مردم در عرصه حضور دارند، امامت نیز نقش مهمی در این عرصه دارد که در دوره‌هایی در قالب مرجعیت و امروز در قالب ولایت فقیه متجلی شده است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه افزود: رأی و انتخاب در این مدل، در چارچوبی و با حضور خود مردم وجود دارد و همین مردم خود را در یک نظام شریعی مقید می‌کنند.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان این‌که حضور مردم در این نظام در همه عرصه‌ها به‌عنوان یک تکلیف صورت می‌گیرد و آن‌ها در پرتوی هدایت و تکالیف الهی، وارد صحنه می‌شوند، خاطرنشان کرد: بنابراین

در نشست مسئولان تشکل‌های مردم‌بنیاد با مدیر حوزه‌های علمیه تأکید شد

انقلاب اسلامی در شالوده و ذات خود

مردم‌نهاد است

اولین نشست مسئولان تشکل‌های ملی مردم‌بنیاد در عرصه‌های علمی، فرهنگی و عملیاتی (جبهه مردمی اقتصاد مقاومتی) با سخنرانی

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه و حجت‌الاسلام والمسلمین یوسفی رئیس مرکز راهبری اقتصاد مقاومتی حوزه‌های علمیه، ۶ دی به‌همت این مرکز در مرکزمدیریت حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد.

راهنمای حضور همه‌جانبه مردم، تکالیف و وظایفی است که شریعت و دین به‌عنوان تکلیف فرامادی بر عهده افراد گذاشته است.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی تصریح

کرد: نکته چهارم آن است که این حضور، دارای سطوح و درجات است؛ این حضور دارای حضوری اقلی است که برپایه آن می‌توان در مدارج عالی نیز پیش رفت؛ یک نوع حضور مردمی نیز وجود دارد که در قله قرار می‌گیرد و انسان‌ها فراتر از نظام اجرو مزد مادی برای کسب رضای خدا و برحسب وظیفه در این عرصه حضور می‌یابند.

آیت‌الله اعرافی یادآور شد: بریدن پیوند کار و تلاش اداری، اجتماعی و سیاسی از مزد و ارزش مادی، ملاک مهمی در نظام اداری اسلامی است؛ البته در نظامات اداری مادی نیز می‌توان این عرصه را ایجاد کرد؛ به‌طوری که در فعالیت‌های مردم‌نهاد این مسایل کاملاً قابل لمس است.

وی افزود: نکته دیگر در عرصه تئوری مردم‌نهاد دینی آن است که این نظام، بن‌بست‌شکن است و در پوسته‌ها

مسئول رسانه‌ای تجمع علمای مسلمان لبنان

آینده منطقه به‌دست مقاومت رقم می‌خورد نه آمریکا و اسرائیل

شیخ محمد عمرو گفت: محور مقاومت از تهران تا سوریه و لبنان و فلسطین و یمن و عراق، به مرحله‌ای از قدرت و توانایی رسیده که هیچ قدرتی نمی‌تواند آن‌ها را شکست دهد.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد عمرو مسئول رسانه‌ای و فرهنگی تجمع علمای مسلمان لبنان در گفت‌وگو با خبرنگار سرویس بین‌الملل خبرگزاری حوزه، ضمن اشاره به دلایل به تأخیر افتادن تشکیل کابینه لبنان و کارشکنی‌های عربستان و رژیم صهیونیستی در این زمینه، گفت: محور مقاومت از تهران تا سوریه و لبنان و فلسطین و یمن و عراق، به مرحله‌ای از قدرت و توانایی رسیده که هیچ قدرتی نمی‌تواند آن‌ها را شکست دهد پر این اساس آینده خاورمیانه به دست محور مقاومت رقم خواهد خورد نه آمریکا و اسرائیل و مزدوران آن‌ها در خلیج فارس. متن گفت‌وگو بدین شرح است:

تلاش می‌کند که این‌گونه وانمود کند که حزب‌الله مانع تشکیل کابینه است، اما همان‌گونه که بیان شد واقعیت این است که حریری تاکنون ملاک‌های مورد توافق برای تشکیل کابینه را رعایت نکرده است، بلکه تلاش کرده اکثریت وزرا را از میان حزب خود و هم‌پیمانان خود انتخاب کند و این در حالی است که آن‌ها در انتخابات پارلمان نتوانستند اکثریت کرسی‌ها را به دست بیاورند! دبیرکل حزب‌الله تصریح کرد که قدرت موشکی ما مانع حمله دشمنان است. مقصود ایشان از این قدرت چیست و تا چه عمقی می‌تواند

بودیم و این کار با تلاش‌های فراوان انجام گرفت؛ از جمله این مدل‌ها سامانه مصرف کالاهای ایرانی است که مدل مردم‌سالاری اقتصاد دینی مرحوم آیت‌الله شاه‌آبادی است.

این‌که تولید، مصرف و توزیع از مسایل و حلقات مهم در اقتصاد است، افزود: از دیگر فعالیت‌های مرکز، ارتباط با مجلس است. این ارتباط باعث شد لایحه‌هایی در ارتباط با بانک در مجلس تصویب نشود و برای انجام بهتر فعالیت بانک‌ها، کارگاه‌هایی در مرکز راهبری شکل گیرد.

رئیس مرکز راهبری اقتصاد مقاومتی حوزه‌های علمیه ابراز داشت: کارگاه نظام پولی یکی از کارگاه‌هایی است که در این مرکز شکل گرفته و از همه کسانی که در این رابطه نظریه دارند، دعوت می‌شود تا نظریه خود را ارائه کنند.

این پژوهشگر حوزوی افزود: ما اعتقاد به حمایت از دولت و مجلس داریم؛ ولی به این معنا نیست که وابسته به دولت و مجلس و حزب خاصی باشیم؛ بلکه هدف ارتباط و تعامل با سازمان‌های مردم‌نهاد برای اجرای سیاست اقتصاد مقاومتی است.

وی اظهار داشت: برای اجرا برنامه‌های سیاست اقتصاد مقاومتی دبیرخانه دائمی علمی، کارگروه علمباتی، اقتصادی و فرهنگی تشکل مردم‌نهاد راه‌اندازی شده و مباحث ارائه شده در این نشست، مورد بررسی بیشتر قرار خواهد گرفت.

● **دبیرخانه اقتصاد مقاومتی راه‌اندازی**

شود

معاون آموزشی ستاد فرهنگی دهه فجر انقلاب اسلامی نیز در این نشست با بیان این‌که این ستاد، با هدف هم‌فکری و رفع مشکلات کشور، در سال‌های گذشته راه‌اندازی شده است، افزود: تا کنون ۲۰۰ کانون عضو این ستاد هستند و فعالیت فرهنگی انجام می‌دهند.

حجت‌الاسلام سبحانی با تأکید بر این‌که این ستاد دارای سازمان و سازوکار مشخصی در انجام فعالیت‌های فرهنگی است، اظهار داشت: در حال حاضر ۵ هزار نفر با این ستاد همکاری می‌کنند. وی بیان داشت: این ستاد

دارای بخش‌هایی چون پژوهش، اطلاع‌رسانی، تحلیل اخبار و.. است. در بحث پژوهش، کتاب‌هایی در زمینه اقتصاد مقاومتی تولید شده و در همین رابطه برای طلاب نشست‌هایی برای تبیین بهتر موضوع برگزار شده است. وی هم‌چنین بر تشکیل دبیرخانه اقتصاد مقاومتی در کشور تأکید کرد. گفتنی است، چند تن از مسئولان تشکل‌های ملی مردم‌بنیاد نیز در این نشست، به بیان دیدگاه‌ها و نظرات خود پرداختند.

دشمنان لبنان را هدف قرار دهد و به نظر شما آیا امکان وقوع جنگ جدید میان حزب‌الله و اسرائیل وجود دارد؟

دشمن صهیونیستی تا پیش از پیروزی مقاومت در سال ۲۰۰۶ به روش‌های مختلف به خاک لبنان تجاوز می‌کرد، اما پس از آن جنگ و پیروزی حزب‌الله در آن رژیم صهیونیستی متوقف شد و از هرگونه درگیری و تجاوز هراس دارد، زیرا می‌داند هرگونه اقدام او بی پاسخ نمی‌ماند و مقاومت درس‌های زیادی به آن‌ها آموخته است که بر اساس آن جرئت حمله و تجاوز به یک وجب از خاک لبنان را هم ندارد و به‌طور ویژه جناب سیدحسن نصرالله دبیرکل حزب‌الله به صراحت گفت که ما در مقابل هیچ تجاوزی ساکت نمی‌نشینیم و با قدرت به آن پاسخ می‌دهیم و اگر آن‌ها فرودگاه ما را بزنند، ما هم فرودگاه آن‌ها را می‌زنیم و اگر ساختمانی را هدف قرار دهند، ما هم ساختمانی از آن‌ها را هدف قرار می‌دهیم و اگر به بندری از ما حمله کنند، ما هم به بندر آن‌ها حمله می‌کنیم و اگر یک گلوله به سمت ما شلیک کنند ما جواب آن را با موشک می‌دهیم.

دشمن صهیونیستی می‌داند که مقاومت اکنون ده‌ها هزار موشک با دقت و قدرت ویرانگری بالا در اختیار دارد و از این رو ما گمان نمی‌کنیم که رژیم صهیونیستی به فکر تجاوز به لبنان باشد، اما در هر حال ما نیز آماده و بیدار هستیم.

● **در مورد درگیری‌های نوار غزه به نظر شما پاسخ مقاومت فلسطین به صهیونیست‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آیا محور مقاومت آماده است تا اسرائیل را از منطقه ریشه‌کن و نابود کند؟**

پاسخ مقاومت فلسطین به تجاوز اخیر اسرائیل به نوار غزه، صهیونیست‌ها را درمانده کرد و آن‌ها را وادار نمود با دستپاچگی تقاضای آتش‌بس کنند، زیرا مقاومت فلسطین با تمام گروه‌های خود به پیروی از مقاومت اسلامی لبنان مسلح و مجهز هستند و از این رو توانستند درسی به صهیونیست‌ها بدهند که توان تحملش را نداشتند و این درگیری کوچک به صهیونیست‌ها و تمام جهان نشان داد که محور مقاومت از تهران تا سوریه و لبنان و فلسطین و یمن و عراق، به مرحله‌ای از قدرت و توانایی رسیده که هیچ قدرتی نمی‌تواند آن‌ها را شکست دهد بر این اساس آینده خاورمیانه به دست محور مقاومت رقم خواهد خورد نه آمریکا و اسرائیل و مزدوران آن‌ها در خلیج فارس.

● **نظر جریان‌ها و احزاب سیاسی لبنان درباره تحریم‌های آمریکا علیه حزب‌الله چیست؟**

درباره تحریم‌های آمریکا علیه حزب‌الله باید گفت همان‌گونه که آمریکا هم‌پیمانانی دارد، مقاومت نیز هم‌پیمانانی دارد و ما نیز در این زمینه تدابیری داریم، اما تاکنون اظهار نظرها در این رابطه در لبنان ادامه دارد و من گمان نمی‌کنم کسی از مسئولان لبنان بخواهد از تحریم‌های آمریکا به‌طور کامل حمایت کند، بلکه باید حد و سطر را در این زمینه رعایت کنند.

روحیه جهادی

از جمله تجربه عظیم

مردمی جهاد سازندگی

نیز، با سیستم اداری

تلفیق شد

که نباید به این شکل

انجام می‌شد؛

جهاد سازندگی

یک رویکرد مردمی

و یک سازمان عظیم

و اثرگذار بود.

● **دیدار آیت‌الله عیسی قاسم**

با آیت‌الله‌العظمی سیستانی

آیت‌الله عیسی قاسم رهبر شیعیان بحرین در جریان سفر خود به عراق با حضرت آیت‌الله سیستانی دیدار و گفت‌وگو کرد.

به گزارش خبرگزاری حوز، رهبر معنوی انقلاب بحرین که در پی محاصره از سوی رژیم آل خلیفه و وخیم شدن وضعیت سلامت خود برای عمل جراحی و طی کردن دوران درمان به لندن سفر کرده بود، ۶دی از لندن وارد نجف اشرف و به زیارت حرم مطهر حضرت امیرالمؤمنین علی ^{علیه} مشرف شد.

این اولین سفر آیت‌الله شیخ عیسی قاسم به نجف اشرف بعد از گذشت ۴۶ سال است. ایشان در جریان این سفر با حضرت آیت‌الله سیستانی مرجع عظیم الشان نجف اشرف دیدار و گفت‌وگو کرد.

یادآوری می‌شود، آیت‌الله شیخ عیسی قاسم بیش از ۲ سال در محاصره نظامی رژیم آل خلیفه بود که تیرماه امسال، پس از ۱۴ ماه بازداشت خانگی و وخامت حالش، سرانجام با موافقت پادشاه بحرین برای درمان بیماری اش به لندن منتقل شده بود.

نماینده آیت‌الله‌العظمی سیستانی در ایران

● **امروز شیعیان**

وظیفه‌ای مضاعف بر عهده دارند

امروز شیعیان وظیفه‌ای مضاعف بر عهده دارند، چراکه غربی‌ها و شرقی‌ها حقانیت و اعتدال شیعه را اقرار نمودند و اسلام حقیقی را در اسلام میانه‌رو و تشیع اثنی‌عشری یافتند.

به گزارش خبرگزاری

شفقنا، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجواد شهرستانی، ۸ دی در دیدار جمعی از رؤسا و اساتید دانشگاه‌های عراق، به بیان مسئولیت‌ها و وظایف ذاتی دانشگاه‌ها پرداخت و تصریح کرد: شرایط امروز، جوامع تشیع را بازگو و نقش دشمنان و داعش را در مقابله با شیعیان تبیین نمود. وی حادثه تلخ اسبابکرو و احوالاثی که بر مرقد مطهر حضرت امام حسین ^{علیه} و ائمه طاهرین ^{علیهم} رفته بود را نشانه‌ای آشکار از دشمنی تاریخی وهابیون و افراطیون بر شیعیان و دوستداران اهل‌بیت ^{علیهم} خواند و تأکید کرد: امروز نیز شیعیان وظیفه‌ای از وجدنان بر عهده دارند، چراکه غربی‌ها و شرقی‌ها حقانیت و اعتدال شیعه را اقرار نمودند و اسلام حقیقی را در اسلام میانه‌رو و تشیع اثنی‌عشری یافتند.

نماینده حضرت آیت‌الله سیستانی در ایران، با اشاره به فرمان تاریخی این مرجع تقلید مبنی بر بسیج مردمی عراق در نبرد با داعش، این فرمان را در شناساندن تشیع و اسلام اصیل مهم ارزیابی کرد؛ چراکه بعداز این موضوع نگاه دنیا به سوی افکار شیعه گرایش پیدا کرد و درخواست‌های غربیان برای استفاده از کتب شیعی و بهره‌مندی از نظرات مراجع عظام و فقیهان روزافزون گشت.

در ادامه این دیدار رؤسا و اساتید دانشگاه‌های عراق به بیان شرایط و اقدامات دانشگاه‌های این کشور در ارتباط با کشورهای همسایه و جهان و به‌ویژه جمهوری اسلامی ایران پرداختند.

● **امضای توافق همکاری**

میان مساجد ایران و لبنان

هیئتی علمایی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران، متشکل از هیئت امنای اکثریت مساجد مناطق ایران به ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین حبیب‌رضا اززانی، با شیخ حسان عبدالله رئیس هیئت‌مدیره تجمع علمای مسلمان لبنان دیدار و گفت‌وگو کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام و المسلمین ارزانی گفت: هیئت ایرانی طرف مقابل را از فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی که در مساجد در کنار عبادت برای تشویق نسل جوان و نوجوان به حضور در مساجد انجام می‌گیرد، مطلع کردند. هم‌چنین برای تجمع علمای مسلمان بیان کردند که در ایران ۸۰ هزار مسجد وجود دارد که از این میان، ۱۰ هزار مسجد متعلق به اهل‌سنت است و این مساجد، تحت نظارت و حمایت وزارت فرهنگ و ارشاد قرار دارند.

شیخ حسان عبدالله عضو تجمع علما از مساجد بوده است و این مکانی است که علما برای رشد ایمانی و جهاد از آن شروع می‌کنند.

وی افزود: مهم‌ترین فعالیت‌های تجمع از مساجد و خطبه‌های نماز جمعه آغاز شده که بازترین آن تحصن در مسجد برای محکوم کردن تلاش حکومت دقت لبنان، برای تسلیم در برابر رژیم صهیونیستی بود. این تحصن در مسجد امام رضا ^{علیه} انجام گرفت که منجر به لغو این توافق شد.

عضوارشد تجمع علما بر اهमित فعال‌سازی نقش مساجد در انتقال اندیشه‌های انقلاب اسلامی و آموزش مفاهیم دین اسلام و دوری از افکار افراطی و تکفیری تأکید کرد.

شیخ عبدالله خواستار امضای توافق‌نامه همکاری میان مساجد لبنان و ایران، برای انتقال تجربیات و توسعه فعالیت‌های اسلامی در سطح شبکه‌های ارتباط جمعی شد و گفت: از این طریق می‌توان افکار اسلامی را انتقال داده و مانع بروز شبهات و انحرافات شد.

نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی، نهم دی را سالروز دفاع از ولایت در پهنه مردمی دانست و افزود: دشمن می‌خواهد در سال ۹۸ وارد عرصه‌ای شود که فتنه ۸۸ را تجدید کند و امروز دنبال مقدمات آن می‌باشد. باید

متوجه بود و جریان‌های گوناگون تحت عناوین مختلف ما را از

ایستادگی و حمایت از ستون نظام منصرف نکند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از مشهد مقدس، آیت‌الله علم‌الهدی، ۶ دی در نشست «حماسه انقلابی نهم دی»، در جمع طلاب مشهد مقدس، نهم دی را سالروز دفاع از ولایت در پهنه مردمی دانست و گفت: این خاطره عرصه وابستگی مردم به ولایت ورهبری روزبه‌روز در تضایف جدی قرار دارد و قدرت این نظام از وابستگی مردم به ستون خیمه نظام یعنی رهبری سرچشمه می‌گیرد و خاری در چشم دشمن است.

وی تصریح کرد: مسئله نهم دی تنها یک خاطره نیست، بلکه تجدید عهد و میثاقی برای هر روز است و بررسی و تحلیل برای ارزیابی حرکت خودجوش چند میلیون مردم در سراسر کشور بود که مقایسه کنیم آن روز را با امروز و ببینیم که آیا مردم در همان عرصه و اقتدار آن روز هستند یا خدای ناکرده دچار ریزش شده‌اند؟

نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی، با بیان این‌که مبدأ فتنه، دشمن و مجرای آن جامعه است، به مسئله خواص و عوام اشاره و خاطرنشان کرد: آن چیزی که جلوی بصیرت خواص را می‌گیرد، خودخواهی و خودپسندی است و وقتی رسیدن به قدرت و هوای نفسانی برای آنان مطرح شد، حتی با وجود همه شناخت‌ها، در برابر دشمن تسلیم می‌شوند.

عضو‌خبرگان رهبری بیان داشت: دشمن می‌خواهد در سال ۹۸ وارد عرصه‌ای شود که فتنه ۸۸ را تجدید کند و الان دنبال مقدمات آن می‌باشد. باید متوجه بود و جریان‌های گوناگون تحت عناوین مختلف ما را از ایستادگی و حمایت از ستون نظام منصرف نکند.

نماینده ولی فقیه در استان یزد

درس «انقلاب اسلامی»

در حوزه تدریس شود

با این مسایل آشنا شوند، می‌توانند به‌خوبی از انقلاب محافظت کنند و نسبت به گسترش آن گام‌های مؤثری بردارند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از یزد، آیت‌الله ناصری یزدی، ۳ دی در جلسه شورای حوزه علمیه استان یزد به اهمیت حوزه انقلابی اشاره کرد و گفت: حوزه‌های علمیه نمی‌توانند از انقلاب جدا باشند، گزش حوزه خودش یک انقلاب است. رئیس شورای حوزه علمیه یزد با بیان این‌که منشأ انقلاب اسلامی از حوزه‌های علمیه سرچشمه می‌گیرد، افزود: این دو همیشه به یکدیگر مرتبط بوده، هستند و خواهند بود و از هم جداشدنی نیستند.

آیت‌الله ناصری یزدی در ادامه با تأکید بر این‌که حوزه‌های علمیه باید به شکلی برنامه‌ریزی کنند که طلاب جدیدالورود نسبت به انقلاب و اهداف و آرمان‌های امام علیه السلام آشنایی کامل پیدا کنند، افزود: با توجه به این‌که طلاب جدیدالورود در زمان انقلاب حضور نداشتند و بسیاری از اتفاقاتی که در آن زمان رخ داده است را ندیدند، نیاز است که به‌خوبی با این مباحث آشنا شوند.

امام جمعه یزد با اشاره به این‌که باید طلاب را با القبای انقلاب، منویات امام راحل و اندیشه‌های مقام معظم رهبری به‌خوبی آشنا ساخت، گفت: زمانی که طلاب در بدو ورود خود به حوزه‌های علمیه با این مسایل آشنا شوند، می‌توانند به‌خوبی از انقلاب محافظت کنند و نسبت به گسترش آن گام‌های مؤثری بردارند.

نایب رئیس مجمع نمایندگان طلاب

حوزه انقلابی نسبت به مفاسد

ناشی از فضای مجازی بی تفاوت نیست

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجلال رضوی مهر در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، با اشاره به این‌که متأسفانه در سال‌های اخیر فضای مجازی علی‌رغم کارکردهای بعضاً خوبی که داشته، دارای مفاسد و مشکلاتی هم برای جامعه ما بوده است، اظهار داشت: فضای مجازی گرچه اسماً مجازی است؛ اما امروز بسان یک حقیقت، در زندگی ما جریان دارد و بر زندگی هر فردی بنوعی تأثیرگذار است؛ لذا ما نمی‌توانیم نسبت به تبعات و به‌خصوص مفاسد ناشی از آن بی تفاوت باشیم.

وی افزود: چنان‌چه ما در قضیه فضای مجازی نتوانیم خودکفا شویم، به بیگانگان وابستگی فکری و عقیدتی پیدا می‌کنیم؛ زیرا به هر حال متأثر از شبکه‌های اجتماعی خارجی و محتواهای تولیدشده از سوی آن‌ها، قرار خواهیم گرفت. می‌بینیم که تأثیرات فضای مجازی حتی به مقطع دبستان نیز وارد شده؛ پس باید خطرات آن را جدی گرفت.

نایب‌رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضایی حوزه علمیه قم گفت: واقعیت آن است که کشورهای مستکبر با طرح موضوع و الزامات دهکده جهانی، می‌خواهند با فضای مجازی و اینترنت برنامه‌های خاص خود را به پیش ببرند و جامعه ما را از حیث اندیشه‌ای، تفکری، فرهنگی و اعتقادی مورد حمله قرار دهند و ما باید ضمن رصد دقیق تهاجم فرهنگی خاصه در فضای مجازی، به اتخاذ تدابیر مناسب در مقابل آن اهتمام بورزیم.

آیت‌الله نمازی

عظمت حوزه‌های علمیه

باید به مراکز علمی جهان اسلام معرفی شود

عضو خبرگان رهبری گفت: باید از همه ظرفیت رسانه‌ای خود در راستای معرفی عظمت و توانایی حوزه‌های علمیه به مراکز علمی جهان اسلام استفاده کنیم.

آیت‌الله عبدالنبی نمازی در گفت‌وگو با خبرگزاری

حوزه اظهار داشت: در آستانه چهلمین سالگرد انقلاب شکوهمند اسلامی هستیم و حوزه‌های علمیه به‌ویژه حوزه علمیه قم به‌عنوان خاستگاه انقلاب اسلامی باید تلاش‌های گران قدر علمی، پژوهشی، تحقیقاتی، تربیتی خود را به علما، اساتید و جامعه علمی کشور و مراکز اقماری معرفی کند.

وی اظهار کرد: هر چند با همه توانمندی‌ها و

ظرفیت‌هایی که وجود دارد مظلومیت حوزه این است که این آثار و برکات و دستاوردها در افکار عمومی منعکس نمی‌شود و برای بعضی‌ها روشن نیست که آثار و برکات حوزه، علما و محققان چیست.

آیت‌الله نمازی بیان کرد: بنده به دوستان پیشنهاد

مدیر دفتر امور فضایی حوزه علمیه اصفهان

مدیر طرح سراسری تبیین منظومه فکری رهبر انقلاب

طرح دوره بینش ولایی

در سازمان تبلیغات در قم

برگزار می‌شود

طرح منظومه فکری رهبر انقلاب با هدف تبیین اندیشه‌های ایشان به‌صورت منظومه واحد و آشنایی مردم و اقشار مختلف با این اندیشه‌ها و تفکرات در مورد شکل‌گیری انقلاب در سال ۹۶ آغاز شده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام اسماعیل فخریان در نشست با اصحاب رسانه که با موضوع تبیین منظومه فکری رهبرانقلاب در مؤسسه تبیین منظومه فکری رهبرانقلاب در قم برگزار شد، گفت: این طرح با هدف تبیین اندیشه‌های رهبرانقلاب به‌صورت منظومه واحد و آشنایی مردم و اقشار مختلف با اندیشه و تفکرات ایشان در مورد شکل‌گیری انقلاب در سال ۹۶ آغاز شده و تا کنون در ۳۱ استان و شهرستان به اجرا گذاشته شده است.

مدیر طرح سراسری تبیین منظومه فکری رهبرانقلاب از دیگر اهداف برگزاری این طرح را آشنایی مردم با آرمان‌ها، تاریخ و حقایق انقلاب از زبان متولیان شکل‌گیری انقلاب عنوان کرد و افزود: این آشنایی کمک می‌کند تا مردم در همان مسیراندیشه فکری رهبرانقلاب حرکت کنند.

وی افزود: برای همین منظور و در جهت رسیدن به مجموع طرح فکری رهبرانقلاب، سیر مطالعاتی منویات رهبرانقلاب همانند سیر مطالعاتی شهید مظهری در قالب کتاب تولید و تنظیم شده است.

حجت‌الاسلام فخریان با بیان این‌که این سیر مطالعاتی، در موضوعات مختلف جایگاه ولایت فقیه در سطوح پایه، متوسطه و پیشرفته برای سنین مختلف ارائه شده است، گفت: تا کنون این مرکز موفق به برگزاری دوره آموزشی سیر مطالعاتی در استان‌های تهران، گیلان، قم، همدان و... شده است. حجت‌الاسلام فخریان ابراز داشت: بخش سوم فعالیت‌ها، تولید محتوا برای انتشار اندیشه رهبر انقلاب است. تا الان دو عنوان کتاب «تشکیلات پایه‌ها و نیابدها از نظر رهبر انقلاب» و «ولایت فقیه در اندیشه رهبرانقلاب» منتشر شده است.

وی با اشاره به شیوه اجرای سیر مطالعاتی در همه استان‌ها و شهرستان‌ها گفت: برای اجرای این طرح در استان‌ها و شهرستان‌ها ۳۳ نماینده مشغول فعالیت هستند.

برنامه‌های قرآنی

حضور بیش از ۱۶۸۰ کودک و نوجوان

در برنامه‌های قرآنی

حرم مطهر حضرت معصومه علیها السلام

مدیر مرکز قرآن و حدیث حرم کریمه اهل‌بیت علیهم السلام از حضور ۱۶۸۲ کودک و نوجوان در برنامه‌های قرآنی و معارفی همزمان با ترم پاییز حرم مطهر خبر داد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام سیداحمد مشرف با بیان این‌که یکی از مهم‌ترین اهداف راه‌اندازی مرکز قرآن و حدیث در آستان مقدس، نشر معارف قرآنی و حدیثی در میان اقشار مختلف جامعه و تحقق رهنمودهای رهبر معظم انقلاب در عرصه ملی کردن نهضت انس با قرآن و حدیث است، اظهار کرد: دوره‌های قرآنی و معارفی مرکز قرآن و حدیث به شیوه‌ای برنامه‌ریزی و تدوین شده است که نه فقط برطرف‌کننده نیاز نسل جوان و بزرگ‌سالان نسبت به آموزه‌های قرآنی و حدیثی است؛ بلکه در این برنامه‌ریزی به نیازهای قشر کودک و نوجوان نیز به صورت ویژه توجه شده است.

مدیر مرکز قرآن و حدیث کریمه اهل‌بیت علیهم السلام اضافه کرد: دوره‌های قرآنی و معارفی این مرکز برای دانش‌آموزان به شیوه‌ای تدوین شده است که در طول سه ماه آموزش‌های مورد نیاز در رشته‌های قرآنی و معارفی به کودکان و نوجوانان منتقل می‌شود، این برنامه آموزشی به شیوه‌ای تدوین گردید که دانش‌آموزان در ايام سال تحصیلی فقط یک‌روز در هفته را در حرم مطهر حضور دارند.

مدیر مرکز قرآن و حدیث کریمه اهل‌بیت علیهم السلام ضمن اشاره به دوره‌های برگزار شده، ادامه داد: در مجموع ۱۲۲ دوره برای کودکان و نوجوانان با حضور ۱۶۸۲ فراگیر برگزار شده است.

حجت‌الاسلام مشرف یادآور شد: ثبت‌نام دوره‌های قرآنی و معارفی در فصل آموزشی جدید از اوایل ماه آغاز می‌شود و از طریق کانال مرکز قرآن و حدیث و سایت آستان مقدس اطلاع‌رسانی خواهد شد.

طریق سایت حوزه (بخش اعلانات) به نشانی: pajuhesh.hozehkh.com و سپس ورود به بخش سامانه فراخوان آثار پژوهشی حوزه علمیه خراسان انجام می‌گردد و در مرحله دوم، ارائه اصل اثر (در قالب کتاب، پایان نامه، نرم افزار) به دبیرخانه آثار الزامی است و به ثبت نامی که اصل اثر به دبیرخانه ارائه نشود، ترتیب اثر داده نخواهد شد.

هم‌چنین، طلاب تحت برنامه سطح ۱ و ۲ و ۳ مدارس علمیه برادران می‌بایست جهت ثبت‌نام و تحویل اثر، به مسئول پژوهش مدرسه محل تحصیل، مراجعه کنند.

آدرس دبیرخانه فراخوان آثار به نشانی مشهد مقدس، حرم مطهر، بست طبرسی، طبرسی، مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان، طبقه دوم، اتاق ۲/۳۱۰، دبیرخانه آثار پژوهشی حوزه می‌باشد و برای کسب اطلاع تلفنی نیز برادران می‌توانند با شماره ۰۸۱۶۵۰۳۲۰۰ – ۰۵۱ و خواهان با شماره ۰۸۴۰۳۲۰۰ – ۰۵۱ تماس بگیرند.

لازم به ذکر است، برای پیگیری و اطلاع از وضعیت اتر ارسال شده، فقط از طریق سامانه فراخوان به نشانی: spnf.hozehkh.com اقدام کنند.

عضو خبرگان رهبری متذکر شد: در حال حاضر از کارهایی که بعداز انقلاب انجام شده بسیاری از افراد اطلاعی ندارند و می‌گویند حوزه چکار می‌کند؟

وی خاطرنشان کرد: تلاش‌های علمی نسل معاصری که در حوزه‌های اقماری تلاش می‌کنند زیبا، جالب و به‌روز و گام مثبتی است، اما در حال حاضر مظلوم هستند و باید معرفی شوند؛ رسانه‌های ما، صدا و سیما، مطبوعات، رسانه ملی و افرادی که اهل قلم هستند باید این ظرفیت‌ها را معرفی کنند.

کرده و از آن پس، این قشر از طلاب در

درس خارج فقه اساتید شرکت می‌کنند.

وی با بیان این‌که در حال حاضر حدود

۲۵ استاد مورد تأیید برای تدریس درس خارج، در حوزه علمیه اصفهان هستند، ابراز کرد: طبق برنامه تعیین شده هر استاد حداقل در روز دو درس خارج برگزار می‌کند، یکی فقه و دیگری اصول و برخی روزها دروس مربوط به اخلاق، تفسیر و اعتقادات نیز برگزار می‌شود.

مدیر دفتر امور فضایی حوزه علمیه اصفهان خاطرنشان کرد: روزانه به‌طور میانگین در سطح استان بالغ بر ۵۰ کلاس درس خارج برگزار می‌شود که

در نوع خود بسیار قابل توجه است و بازرترین درس خارج حوزه اصفهان، درس آیت‌الله‌العظمی مظاهری است.

حجت‌الاسلام والمسلمین فقیهی ادامه داد: در ۳ سال اخیر قریب به ۳ هزار نفر از طلاب و روحانیون استان اصفهان در دفتر

حجت‌الاسلام شهباز گفت: در حال حاضر با هدف

رشد تربیتی و ارتقای مباحث اخلاقی بیش از ۷۷ نفر

استاد متخصص با ارائه ۶۰۰ ساعت مشاوره به‌صورت

ماهانه، در قالب طرح «هادیان اخلاقی» در مدارس علمیه استان اصفهان فعالیت می‌کنند.

حجت‌الاسلام ابوالقاسم شهباز در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در اصفهان، با اشاره به اجرای طرح «هادیان اخلاقی» از سوی معاونت تهذیب و تبلیغ حوزه علمیه اصفهان، اظهار کرد: این طرح از سال تحصیلی ۹۴-۹۳ در حوزه

علمیه اصفهان در حال اجراست.

وی با بیان این‌که هدف کلی طرح «هادیان اخلاقی»

زمینه‌سازی برای رشد تربیتی و اخلاقی طلابی است که به اصطلاح در جبهه‌ها شب‌خواب هستند، گفت: شناخت آسیب‌ها، ارائه مشاوره در زمینه‌های ازدواج، مسائل تربیتی، تحصیلی و آشنایی با سیره اخلاقی علما از دیگر اهداف اجرای این طرح است.

کارشناس مشاوره معاونت تهذیب و تبلیغ حوزه علمیه

اصفهان ادامه داد: مسئولیت این طرح در حالت کلی برعهده معاونت تهذیب و تبلیغ حوزه علمیه اصفهان و در سطح مدارس علمیه برعهده معاونان تهذیب مدارس است که توسط اساتید وارسته و آشنا با مبانی اخلاقی

فراخوان چهاردهمین آثار پژوهشی حوزه علمیه خراسان

چهاردهمین فراخوان آثار پژوهشی حوزه علمیه خراسان ویژه اساتید و طلاب

این حوزه برای سال تحصیلی ۹۸-۹۷ اعلام شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از مشهد، چهاردهمین فراخوان آثار پژوهشی حوزه علمیه خراسان ویژه اساتید و طلاب این حوزه به همت معاونت پژوهش برای سال تحصیلی ۹۸-۹۷ اعلام شد.

این فراخوان به منظور گسترش فرهنگ پژوهش و پژوهش محور شدن آموزش در حوزه علمیه خراسان، زمینه‌سازی و ایجاد فرصت برای ارتقا، تقویت و توسعه علوم اسلامی، معرفی توان علمی این حوزه در عرصه علوم اسلامی، شناسایی و معرفی آثار، تمهید شرایط مناسب برای تشویق و هدایت استعداد‌های جوان حوزوی به انجام پژوهش‌های دینی، کمک به بازاندیشی و بازخوانی میراث فکری و علمی حوزه‌های علمیه و جهت دهی به نویسندگان به مسایل دارای اولویت برپا می‌شود.

ارائه ماهانه ۶۰۰ ساعت مشاوره در قالب طرح «هادیان اخلاقی»

اجرا می‌شود.

حجت‌الاسلام شهباز افزود: در این طرح هر استاد

اخلاق مؤظف است، حداقل هفته‌ای یک شب،

به‌مدت دو ساعت در جمع طلاب باشد و به ارائه

مشاوره‌های اخلاقی بپردازد؛ هم‌چنین گفت‌وگوی

صمیمانه با طلاب و رصد طلبه‌ها در زمینه رشد اخلاقی

و تربیتی از وظایف تعیین‌شده برای اساتید طرح «هادیان

اخلاقی» است.

کارشناس مشاوره معاونت تهذیب و تبلیغ حوزه علمیه

اصفهان عوز کرد: از سال ۹۳ که این طرح در مرحله

اجرا ست، روز به پیشرفت کرده و تقویت شده و در

بیش از ۹۰ درصد مدارس اجرا می‌گردد.

وی با اشاره به این‌که در حال حاضر بیش از ۷۷ استاد

در قالب این طرح در سطح مدارس علمیه استان

اصفهان فعالیت می‌کنند، اذعان کرد: این طرح در اصل

ویژه طلاب شب‌خواب حجه‌هاست؛ ولی ممانعتی

برای ارائه مشاوره اخلاقی به دیگر طلاب نیست.

کارشناس مشاوره معاونت تهذیب و تبلیغ حوزه علمیه

اصفهان ابراز کرد: طی بازخوردی که هم از طلاب و هم

مدیران مدارس علمیه از جهت کارکرد این طرح گرفتیم،

استقبال برای ادامه مباحث خوب بوده و مدیران مدارس

أَدْنَى الْكُفْرِ أَنْ يَسْمَعَ الرَّجُلُ مِنْ أَحْيِهِ الْكَلِمَةَ فَيَحْفَظَهَا عَلَيْهِ يُرِيدُ أَنْ يَفْصَحَ بِهَا أَوْ لِيُكَلِّمَ لَا خَلَقَ لَهُمْ.

کمترین درجه کفر، این است که آدمی از برادر خود سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا (روزی) به‌وسیله آن رسوایش گرداند؛ ایشان از خیر و خوبی بی‌نمی‌بینند.

وسائل الشیعة/ج ۱۷/ص ۳۱

مروری بر اندیشه‌های فقهی، سیاسی و اجرایی آیت‌الله هاشمی شاهرودی

گفت‌وگو با استاد خارج حوزه علمیه قم

پایگاه اطلاع‌رسانی امام خامنه‌ای در گفت‌وگو با عضو مجلس خبرگان رهبری و استاد خارج حوزه علمیه قم استاد عباس کعبی، شاگرد، دوست نزدیک و همکار مرحوم آیت‌الله هاشمی شاهرودی در شورای نگهبان و قوه قضائیه، به بررسی ابعاد علمی، فقهی و مدیریتی آن فقیه عالی‌قدر پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

• مستحضری که مرحوم آیت‌الله شاهرودی در سنین جوانی، دوره سطح و اتمام کردند و وارد درس خارج فقه در محضر علمای برجسته نجف شدند و در سن ۲۷ سالگی به مقام عالی اجتهاد رسیدند؛ لطفاً برای ما درباره این نبوغ ذاتی و هوش و استعداد ایشان توضیح بفرمایید.

درباره نبوغ آیت‌الله شاهرودی چند نکته وجود دارد که بنده عرض می‌کنم؛ اولاً این‌که ایشان فرزند مرحوم آیت‌الله آقا سیدعلی شاهرودی است که از شاگردان بزرگ و مقربین درس مرحوم آیت‌الله العظمی خویی بودند. پدر ایشان هم در سنین جوانی به درجه عالی اجتهاد رسیدند و در چهل و چند سالگی مرحوم شدند؛ در حالی‌که دوره‌های کامل تقریر اصول و بسیاری از کتاب‌های فقهی را از استادشان آیت‌الله خویی و نیز از آیت‌الله بزرگ آقای سید محمود شاهرودی داشتند و خودشان هم که مباحث مختلف فقهی را داشتند.

مرحوم آیت‌الله شاهرودی برای بنده تعریف می‌کرد که مشغول درس صمدیه بوده که بعد از ارتحال پدرشان، تصمیم گرفته می‌شود که ایشان به‌دست مرحوم آقای خویی معمم بشود و آقای خویی بعد از جلسه درس خارج، روی منبر، با اندوه و تألم و دعا برای ابوی آقای شاهرودی، به ایشان می‌گوید «من امید داشتم این منبر تدریس خارج را به پدربزرگ یعنی آقا سیدعلی شاهرودی تحویل بدهم؛ الان امیدوارم که این منبر را بتوانم به شما تحویل بدهم.» بعد خود آقای شاهرودی برای من تعریف می‌کرد که موقعی که سطوح را تمام کرده و در سنین جوانی در درس خارج آقای خویی حاضر می‌شد، اشکالات علمی را، هم در درس و هم بعد از درس وارد می‌کرد؛ حتی در موقع نماز می‌رفته و اشکالات را در قالب نوشته‌هایی به آقای خویی می‌داده است. آقای خویی هم آن نوشته‌ها را می‌خواندند و در روز بعد، بعضی اشکالات آقای شاهرودی را می‌پذیرفتند و بعضی را جواب می‌دادند.

• مرحوم آیت‌الله شاهرودی در درس شهید سید محمد باقر صدر و امام خمینی می‌جداً شرکت می‌کردند؛ رابطه ایشان با این دو استاد برجسته چگونه بوده است؟

مرحوم آیت‌الله شاهرودی در سنین جوانی از شهید سید محمد باقر صدر اجازه اجتهاد گرفتند و هم چنین در سنین جوانی در درس حضرت امام خمینی در بحث ولایت فقیه هم حاضر می‌شدند و حتی با امام راحل سؤال و جواب هم می‌کردند و به‌خاطر فضل حوزوی شان مورد تشویق امام واقع می‌شدند؛ به‌گونه‌ای که بعدها در جریان تشکیل مجلس اعلی‌الانقلاب اسلامی عراق، وقتی ایشان به اتفاق مرحوم شهید سید محمد باقر حکیم و دیگران به ملاقات امام می‌روند، امام سرخ تدریس ایشان را می‌گیرند که آیا شما در قم تدریس می‌کنید یا نه؟ و آقای شاهرودی می‌گوید من یک درس می‌دهم و امام تأکید می‌کنند که ایشان حتماً تدریس را در حوزه قم با جدیت ادامه بدهند و از این رو امام راحل هم به فضل آیت‌الله شاهرودی واقف بودند.

هم چنین ایشان به‌خاطر نبوغ خاصی که داشتند، مورد عنایت ویژه استاد خود یعنی آیت‌الله العظمی شهید سید محمد باقر صدر هم قرار گرفتند؛ به‌گونه‌ای که شهید صدر در همان دوران جوانی آقای شاهرودی، تصریح داشتند که آقای شاهرودی ثمره وجود من است و به عربی فرموده بودند «عنوان وجودی» و اجازه اجتهاد هم به ایشان داده بودند. بعد از آن‌که نهضت اسلامی عراق اوج می‌گیرد، برای آقای شهید صدر مهم بود که آقای شاهرودی به‌دست صدام جنایت‌کار و بعضی‌های جانی نیفتد و به همین خاطر ایشان را فراری می‌دهد. شهید صدر در یک نامه‌ای آیت‌الله شاهرودی را به‌عنوان نماینده نهضت اسلامی عراق به امام خمینی معرفی می‌کند.

• ایشان یک خاطره مشهوری از شهید صدر درباره جلسات ولایت فقیه امام دارند؛ این خاطره را برای ما بیان می‌کنید؟

ایشان می‌فرمودند هر تعداد مشخصی که از جلسات ولایت فقیه امام می‌گذشت، آن تعداد جلسات از نوار پیاده و تبدیل به یک جزوه می‌شد و به آقایانی که سردرس حاضر می‌شدند داده می‌شد؛ اما من علاوه بر آن، درس ولایت فقیه امام را می‌نوشتم و نوشته‌ام را تقدیم شهید صدر می‌کردم و شهید سید محمد باقر صدر بعد از خواندن تعدادی از این نوشته‌ها و تقریرات، تأکید ویژه‌ای کردند که

آینده انقلاب اسلامی ایران، آینده‌ای است بسیار روشن، من شخصاً آفق را بسیار روشن می‌یابم و در مقابل شایعه‌سازی‌هایی که مرتب اعلام خطر می‌کنند و می‌نویسند خطر نزدیک است و تیتتر درشت آن را در روزنامه‌ها چاپ می‌کنند، به شما اعلام می‌کنیم خطر اصلاً نزدیک نیست! این کسانی را که به‌عنوان خطر به رخ شما می‌کشاند این‌ها برای انقلاب شما خطر نیستند... شک نکنید پیروزی از آن حزب الهی‌ها است.

من از زبان آقای سید حسن نصرالله شنیدم که می‌گفت:

«ما تقلید از امام خمینی و تقلید از آیت‌الله العظمی خامنه‌ای را

مدیون اظهارات ژرف و عمیق آیت‌الله شاهرودی در لبنان هستیم.»

مجله فقه اهل بیت (علیهم‌السلام) که بنده هم توفیق داشتم عضو سردبیری این مجله به دستور ایشان باشم تمثل پیدا کرد و ایشان در این دو جا هم خدمات علمی بسیار ماندگاری از خود به جای گذاشتند.

• نوع نگاه ایشان به مسائلی حکومتی اسلام چگونه بود؟

ایشان به تاسی از استاد خود آیت‌الله شهید سید محمد باقر صدر که در امام راحل ذوب شده بود، با اخلاص و بافشاری، در مسیر ولایت فقیه و پشتیبانی از رهبری انقلاب کام‌نهادند و عمر شریف خود را وقف تقویت مبانی فقهی و حقوقی و قضایی نظام جمهوری اسلامی کردند و در پذیرفتن مناصب بسیار بزرگ، در شورای نگهبان، در مجمع تشخیص، در مجلس خبرگان و در هر جا که لازم بود، دریغ نکردند و ورود کردند. من از ایشان بارها شنیدم که می‌گفت «ما نباید حوزه را خلاصه کنیم در تعلیم و تعلم؛ بلکه حوزه و حوزویان باید نقش تدوین‌گری، نقش بیدارگری، نقش مطالبه‌گری، نقش احیاءگری و نقش اقامه حکم‌الله و حفظ نظام اسلامی و تقویت نظام اسلامی را در کنار و همراهی رهبری داشته باشند.»

• ایشان در مناصب مختلفی که در دوران انقلاب اسلامی قبول کردند، با توجه به نبوغی که داشتند چه ابتکارهایی انجام دادند؟

در شورای نگهبان ابتکار عملی که داشتند این بود که پیشنهاد دادند مراکز تحقیق شورای نگهبان تشکیل بشود؛ که بنده با آن مراکز همکاری داشتم. بعد از آن، ایشان دور دوره ریاست قوه قضائیه را به عهده داشتند. آیت‌الله شاهرودی در این مسئولیت، دو کار ماندگار از خود به جای گذاشتند؛ اول، تشکیل ستاد حقوق بشر و تأکید بر وحدت رویه جهان اسلام بر پایه اعلامیه حقوق بشر اسلامی است تا این سند مبنای فصل خصوصت و رسیدگی به دعاوی باشد؛ یعنی بحث، حقوق بشر اسلامی باشد نه اعلامیه موسوم به اعلامیه جهانی حقوق بشر که دستمایه غربی دارد. دومین اقدام ماندگار هم تلاش برای تشکیل اتحادیه حقوقی قوای قضائیه جهان اسلام است که نسبت به آن سعی بی‌غی می‌داشتند و در نهایت دبیرخانه‌ای برای این کار تشکیل دادند. بنده از طرف ایشان، هم به‌عنوان نماینده و هم به‌عنوان مشاور و هم مسئول دبیرخانه موقت مأموریت داشتم که اجلاس کارشناسان قضایی جهان اسلام را در قم برگزار کنم و این کار انجام شد و با اجماع حاضران، پیش‌نویس مصوبه اساسنامه اتحادیه قوای قضایی جهان اسلام را با شرکت معاونین قوای قضائیه جهان اسلام تدوین کردیم. اگرچه متأسفانه در ادامه، کارشناسی سعودی این کار را ناتمام گذاشت، اما اصل این ایده و گفت‌وگو و اسناد حقوقی بسیار ارزشمند آن، در دوران آیت‌الله شاهرودی شکل گرفت که به نظر این ایده هم چنان قابل پیگیری است.

یکی از کارهای ایشان که خیلی هم حائز اهمیت بود، بحث مسئولیت هیئت عالی حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه‌گانه بود که در آن جا هم ابتکار عمل‌های بسیار بالایی داشتند. البته هیئت عالی بیشتر جنبه مشورتی داشت نه جنبه فصل خصوصت، اما دیدگاه‌های مشورتی و راهگشای آیت‌الله شاهرودی در موارد بسیار عدیده‌ای مورد توجه رهبر انقلاب و قوای سه‌گانه بود؛ به‌عنوان نمونه با نظریات ایشان در بحث قانون امر به معروف و نهی از منکر و اختلافات پیش آمده، این مشکل به نحو احسن حل شد و هم چنین موارد عدیده‌ای در سیاست‌های اصل ۴۴ و برنامه‌های دیگر وجود داشت که باز با ابتکار عمل‌های ویژه ایشان راه گشوده شد.

مدیر جامعه الزهرا (علیها السلام) خبر داد

راه‌اندازی کمیته برگزاری نشست‌های بصیرت‌افزایی در جامعه الزهرا

حجت‌الاسلام والمسلمین مدنی از راه‌اندازی کمیته‌ای جهت برنامه‌ریزی و برگزاری نشست‌های بصیرت‌افزایی در ترم آینده تحصیلی جامعه الزهرا (علیها السلام) خبر داد و با بیان این‌که جامعه الزهرا (علیها السلام) باید در سطح نخبگان و به‌دور از

جنجال‌های جناحی حضور فعال داشته باشد، تأکید کرد: جامعه الزهرا (علیها السلام) باید حضور خود را در همه صحنه‌ها به‌ویژه در سطح شایسته جامعه تقویت کند و به افرادی که می‌خواهند جامعه را به پایگاه جناح‌ها تبدیل کنند، مجال ندهد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمود مدنی، ۸ دی ضمن گرامی‌داشت ۹ دی روز بصیرت و میثاق امت با ولایت، عنوان کرد: بی‌تردید برهه زمانی کنونی یکی از حساس‌ترین مقاطع تاریخ معاصر است.

مدیر جامعه الزهرا (علیها السلام) تصریح کرد: امروز دشمن با تمام قوا در جبهه‌های

حجت‌الاسلام والمسلمین مدنی با بیان این‌که جامعه الزهرا (علیها السلام) باید در

افجوزة

سال هفدهم • شماره ۵۷۶ • دوشنبه ۱۰ دی ۱۳۹۷ • ۱۳ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

Ofoogh-e Hawzah Weekly

• صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
• مدیر مسئول: سیدمفید حسینی کوهساری
• مدیر رسانه و اطلاع‌رسانی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته
• سردبیر: رضاعلی عزیزی • با همکاری هیئت تحریریه
• تلفن: ۳۲۹۰۵۳۸ • نمابر: ۳۲۹۰۵۳۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸
• نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
• پایگاه اینترنتی: www.ofoghahwzah.ir
• پست الکترونیک: info@ofoghahwzah.ir
• امور هنری: سید امیر سجادی
• کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: گلریز ۶۶۷۹۵۴۴۲

عطریار

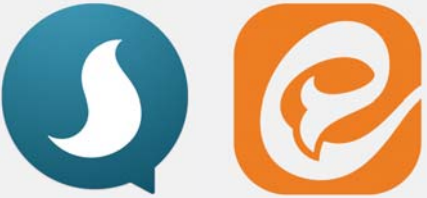
مشتاقی و صبوری از حد گذشت یارا

سعدی

مشتاقی و صبوری از حد گذشت یارا
گر تو شکیب داری طاقت نماند ما را
باری به چشم احسان در حال ما نظر کن
کز خوان پادشاهان راحت بود گدا را
سلطان که خشم گیرد بر بندگان حضرت
حکمش رسد ولیکن حدی بود جفا را
من بی تو زندگانی خود را نمی‌پسندم
کاسایشی نباشد بی دوستان بقا را
چون تشنه جان سپردم آن که چه سود دارد
آب از دو چشم دادن بر خاک من گیارا
حال نیازمندی در وصف می‌نیاید
آن که که بازگردی گویم ماجرا را
بازآ و جان شیرین از من ستان به خدمت
دیگر چه برگ باشد درویش بی‌نوا را
یا رب تو آشنا را مهلت ده و سلامت
چندان که بازبیند دیدار آشنا را
نه ملک پادشا را در چشم خورویان
وقعیست ای برادر نه زهد پارسا را
ای کاش برفتادی برقع ز روی لیلی
تا مدعی نماندی مجنون مبتلا را
سعدی قلم به سختی رفتست و نیکبختی
پس هر چه پیشت آید گردن بنه قضا را

یاد ایام

- سه‌شنبه ۱۱ دی ۱۳۹۷ / ۲۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ / ۱ ژوئن ۲۰۱۹
- رحلت عالم مجاهد و فقیه نستوه آیت‌الله عبدالرحمن حیدری ایلامی (۱۳۵۵ق)
- پنج‌شنبه ۱۳ دی ۱۳۹۷ / ۲۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰
- رحلت عارف و زاهد پارسا آیت‌الله شیخ علی‌اکبر الیهیان تنکابنی (۱۳۳۹ق)
- تبعید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی به ترکیه توسط رژیم پهلوی (۱۳۴۳ق)
- ایلان پیام تاریخی امام خمینی (علیه‌السلام) به گورباچف رئیس‌جمهور اتحاد جماهیر شوروی (۱۳۶۷ق)
- جمعه ۱۴ دی ۱۳۹۷ / ۲۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰
- روز جهاد کشاورزی
- شنبه ۱۵ دی ۱۳۹۷ / ۲۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰
- رحلت عالم بزرگ شیعه و مؤلف کتاب ارزشمند الغدیر علامه شیخ عبدالحسین امینی (۱۳۹۰ق)
- یک‌شنبه ۱۶ دی ۱۳۹۷ / ۲۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰
- حماسه خونین شهدای هویزه و شهادت دلورمردان اسلام و فرمانده آنان شهید علم‌الهدی (۱۳۵۹ق)
- صدور بیانیه دبیرکل سازمان ملل متحد در محکومیت کاربرد سلاح‌های شیمیایی توسط عراق (۱۳۶۵ق)
- روز شهدای دانشجو (بادواره حماسه دانشجویان شهید هویزه)
- دوشنبه ۱۷ دی ۱۳۹۷ / ۳۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰
- رحلت فقیه بزرگوار شیعه آیت‌الله العظمی حاج سیداحمد خوانساری (۱۴۰۵ق)
- توطئه استعماری کشف حجاب توسط رضاخان پهلوی (۱۳۱۴ق)
- درج مقاله توهین‌آمیز نسبت به امام خمینی (علیه‌السلام) در روزنامه اطلاعات توسط ساواک (۱۳۵۶ق)

کانال هفته‌نامه افق حوزه

در پیام‌رسان‌های

سروش و ایتا

@ofogh_howzah

سطح نخبگان و به‌دور از جنجال‌های جناحی حضور فعال داشته باشد، عنوان کرد: جامعه الزهرا (علیها السلام) باید حضور خود را در همه صحنه‌ها به‌ویژه در سطح شایسته جامعه تقویت کند و به افرادی که می‌خواهند جامعه را به پایگاه جناح‌ها تبدیل کنند، مجال ندهد.